Poštnina plačana v gotovini.
Leto XIV., štev. 15

Ljubljana, sreda 18. januarja 1933

Cena Din 2.—

Upravništvo: Ljubljana, Knaflјeva ulica 5 — Telefon št. 3122, 3123, 3124 3125 3126
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica štev 11. — Telefon št 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2 — Telefon št. 190
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11 842 Praga číslo 78.180, Wien št 105 241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—.

Uredništvo:
Ljubljana, Knaflјeva ulica 5 Telefon št. 3122. 3123 3124. 3125 3126.
Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440
Celje Kocenova ul 8 Tel. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu

Velik govor ministra Mohoriča na Jesenicah

Pod tem naslovom smo priobčili v ponedeljski številki »Jutra« z dne 18. julija 1932 med drugim iz govora g. dr. S. Rapeta tudi sledeči odstavek:

»Tako pravijo tam preko. A »Slovenec« ima drznost objavljati Mussolinijeve proglase Slovencem iz l. 1920 na način, kakor da gre za ponudbo od včeraj, da bi na ta način še bolj varal naše ljudstvo. Tako delo lahko vrše samo ljudje brez vesti in časti, ljudje, ki pljujejo na svoje delo pred l. 1918 in danes kriče: Živijo Mussolini!« (Fuj! Škandal!)«

Lojalno izjavljamo, da smo s tem »Slovencu« napravili krivico. Ni namreč res, da bi bil »Slovenec« objavil sploh kakšne Mussolinijeve proglase Slovencem iz l. 1920; zato so seveda neutemeljena tudi vsa nadaljnja v poročilu reproducirana izvajanja, naslovljena na »Slovenca«. Smatramo za samo po sebi umevno, da ni nikakršnega povoda za sumničenje, da bi imeli »Slovenec« in odlični činitelji okoli »Slovenca« kakršnekoli zveze z Mussolinijem odnosno Italijo.

Uredništvo ponedeljskega »Jutra«.

Rimski obrednik v slovenščini

V bombastičnem, s prozorno tendenco serviranem članku je nedeljski »Slovenec« objavil, da je papež Pij XI. dne 23. novembra potrdil slovenski prevod rimskega obrednika in dovolil, da ga smejo odslej rabiti vsi duhovniki slovenskega jezika v kraljevini Jugoslaviji.

Obrednik se nanaša pred vsem na delitev zakramentov in na ostalo cerkveno bogoslužje, **ne pa tudi na njega najvažnejši del, na sveto mašo; ta se bo morala tudi v bodoče čitati v latinskem jeziku.** Pri večini katoliških narodov se obredi že davno izvršujejo v narodnem jeziku in »Slovenec« sam navaja, da je na primer **hrvatski obrednik v veljavi že od l. 1640.** Tudi za Slovence je dovolil slovenski obrednik že papež Benedikt XV. l. 1921. Že istega leta je bil imenovan tudi poseben odbor z nalogo, da sestavi enotni slovenski obrednik. Čeprav se je delo zavleklo in je bil obrednik potrjen šele lani v novembru, so se mnogi duhovniki v obeh slovenskih škofijah že več let posluževali podeljene jim pravice in opravljali razne obrede že v slovenščini. Tudi sedaj duhovniki ne bodo obvezani, da se pri obredih poslužujejo slovenščine, marveč jim je **samo dovoljeno,** da to store.

Slovesna potrditev slovenskega prevoda rimskega obrednika pa Vatikanu torej ni dogodek take vrste, ki bi moral biti trajno zabeležen v naši narodni zgodovini. Vsekakor pa je lep napredek, ki ga z zadoščenjem jemlje na znanje vsa slovenska javnost. Ne more pa z enakim zadoščenjem vzeti na znanje načina, kako je skušal »Slovenec« tudi ta cerkveni dogodek izrabiti za necerkvene in neverske namene. Poročal je namreč o njem tako, da je moral v nekritičnem bralcu vzbuditi vtis, kakor da je Vatikan izkazal Slovencem prav posebno milost, in kar je še značilnejše, tudi vtis, kakor da je Vatikan Slovencem bolj naklonjen in pravičen kakor oni namišljeni »tiran«, ki ga »Slovenec« sicer ni imenoval, ki pa v očeh njegovih bralcev ne more biti drug kakor jugoslovenstvo. Da naša obtožba glede izrabljanja ni brez podlage, izhaja tudi iz okoliščine, da je »Škofijski list« že v svoji številki z dne 15. decembra sporočil papeževo odobritev slovenskega prevoda obrednika, »Slovenec« pa je o tem poročal šele mesec kasneje. Kdo bi mogel verjeti, da se je to zgodilo le slučajno? To izrabljanje pa sili tudi nas, da malo natančneje pogledamo, kako je s stvarjo, in opozorimo na nekatere momente, na katere »Slovenec« svojih čitateljev ni opozoril.

Pred vsem je treba pribiti eno. Slovenski narod živi že stoletja in stoletja. A dočim so Hrvati dobili dovoljenje za rabo svojega jezika pri cerkvenih obredih že pred tri sto leti, smo ga mi, kakor »Slovenec« sam beleži, dobili šele l. 1921. **Vatikan je torej »priznal slovenski narod in slovenski jezik«** — tako namreč triumfira »Slovenec« — **šele, ko je prišla Jugoslavija in nas politično osvobodila.** Ako bi tega ne bilo, bi skoro gotovo tudi vatikanskega »priznanja« ne bilo.

In drugo, še važnejše dejstvo: Vatikan je **dovolil samo katoliškim duhovnikom v Jugoslaviji,** da smejo rabiti slovenski obrednik. **Slovencem v Avstriji, na Madžarskem in v Italiji te pravice ni dal ali je ni mogel dati.** Ako bi bil to storil, potem bi to bilo res dragoceno »priznanje slovenskega naroda in slovenskega jezika«, ki bi mu zanj hvalo peli in mu bili hvaležni ne le vsi Slovenci, marveč vsi Jugosloveni brez razlike na vero. Na žalost pa je ta **milost iz Vatikana omejena le na Slovence, ki žive v svobodni Jugoslaviji in ne rabijo ne priznanja ne zaščite svojega jezika, ker oboje že imajo.** In ravno zato in samo zato, ker smo že v svobodni narodni državi, smejo sedaj tudi katoliški duhovniki opravljati cerkvene obrede v narodnem jeziku.

Ako na zaključku še enkrat ponovimo, da se bo **maša morala tudi v bodoče čitati v latinščini,** smo menda dovolj pokazali, da za triumfiranje ni nikakega razloga. »Slovenec« ni storil usluge niti Vatikanu, niti veri in cerkvi, ko je o potrditvi slovenskega obrednika poročal na tako tendenciozen način, da je moral čitatelj pri tem nenote pomisliti na separatistične punktacije.

Odgovor Sokolstva bodi dostojanstven!

Poziv izvršnega odbora SKJ članstvu — Nakane nasprotnikov so se izjalovile

Beograd, 17. januarja. p. Izvršilni odbor Sokola kraljevine Jugoslavije je v zvezi s svojo včerajšnjo izjavo izdal še naslednji komunike:

Povodom znane poslanice katoliškega episkopata v kraljevini Jugoslaviji, ki je izzvala ne samo v sokolskih krogih, marveč v vsej naši javnosti največje razburjenje in ogorčene proteste, je imel izvršilni odbor saveza SKJ 16. t. m. v Beogradu svojo sejo, na kateri je zavzel stališče napram tej protisokolski akciji episkopata. Savez SKJ je na seji soglasno sprejel resolucijo, v kateri najodločneje odklanja napade na naše Sokolstvo kot eminentno nacionalno organizacijo. Izvršilni odbor saveza SKJ je prav tako soglasno zavzel tudi stališče, da je treba to preračunjeno akcijo proti Sokolstvu najodločneje pobijati, vendar pa na dostojanstven način. S stvarnimi argumenti se dajo zavrniti vse trditve, ki se navajajo v poslanici, in klevetniška kampanja proti imenu in časti sokolstva. S tem so hoteli v našo javnost vreči seme razdora in znova izzvati plemenske in verske strasti. Savez SKJ bo kot tolmač najglobljega čustvovanja vseh svojih sokolskih pripadnikov storil vse potrebno ter z vsemi sredstvi, ki so mu na razpolago, najodločneje zaščitil ugled Sokolstva, izogibajoč se pri tem, da bi sprejel kulturno borbo, ki so mu jo hoteli s tem napadom vsiliti. SKJ apelira na vse sokolske brate in sestre, da tudi spričo tega napada ohranijo popoln mir in sokolsko dostojanstvo, ker bo tako zadržanje Sokolstva najboljši odgovor na vse neupravičene napade, naperjene proti našemu Sokolstvu.

Posl. Krejči o naši finančni politiki

S seje finančnega odbora Narodne skupščine – Zahteva po remeduri v poslovanju Narodne banke

Beograd, 17. januarja. M. Finančni odbor je danes zasedal dopoldne in popoldne. V načelno razpravo o predlogu državnega proračuna za leto 1933-/34. je poseglo večje število govornikov, med njimi tudi narodni poslanec iz dravske banovine g. Anton Krejči, ki je v obširnem govoru očrtal svoje pogleda na državno gospodarstvo. Pritrdil je finančnemu ministru, da je z železno voljo reduciral državne izdatke in tako ohranil proračunsko ravnovesje. Spričo zaostajanja dohodkov za proračunom je bil položaj skrajno težak in državne finance bi izgledale danes vse drugače, ako bi finančni minister skrbno ne zasledoval gibanja državnih dohodkov in temu primerno urejeval tudi izdatke. Res je to bolelo, toda dosegli smo, da smo kljub vsem težavam ohranili proračunsko ravnovesje. V to svrho je bilo potrebno tudi ostrejše iztirjevanje davkov, ki pa vendar ne sme iti tako daleč, da bi se plačila voljnemu davkoplačevalcu prodajalo njegovo imetje. Davek na poslovni promet bi lahko donašal mnogo več, če bi se iztirjaval povsod enako strogo. Potrebna bi bila kontrola. Najprimernejše bi bilo, da bi se uvedlo obvezno zaračunavanje davka na poslovni promet v računih samih.

Govoreč o potrebi nadaljnjih prihrankov v državnem gospodarstvu je govornik odločno poudarjal, da se državnim nameščencem v nobenem primeru ne sme ničesar več odvzeti, ker so oni že itak doprinesli ogromne žrtve. Finančni odbor je sprejel to izjavo posl. Krejčija z velikim odobravanjem. Govornik je nastopil tudi proti redukciji mlajših uradnikov. Kritiziral je devizno politiko in zahteval, da se tečaj našega dinarja zopet objavlja v domačih listih, ker sedaj že vsaka služkinja hodi gledat v inozemske liste. Obširno se je bavil s politiko Narodne banke pri razdelitvi kreditov. Zahteval je temeljite remedure, da se ne bo več dogajalo, da bo dobivala ena sama tvrdka v Beogradu več kreditov, kakor pa cela podružnica Narodne banke v Mariboru s svojim obširnim industrijskim področjem. Govornik je naglasil tudi potrebo rednega plačevanja državnih dobav in zahteval, da se dobave izplačujejo po vrstnem redu dospelosti brez vsake protekcije.

Na popoldanski seji je govorilo še sedem govornikov, ki so se v glavnem vsi zavzemali za čim večjo štednjo v državnem gospodarstvu in za znižanje državnih izdatkov, da bi se na ta način olajšal tudi položaj davkoplačevalcev.

Negotova usoda nemškega parlamenta

Pomisleki hitlerjevcev proti razpisu novih volitev – Hitler čaka na Schleicherjevo povabilo

Berlin, 17. januarja. g. Pri političnih strankah previaduje zopet razburljivo razpoloženje. Ako bi se državni zbor sestal 24. januarja, je treba pričakovati predloge o nezaupnici državni vladi in proti razpustu parlamenta. Narodno - socialistična stranka trdi sicer, da se ji ni treba bati novih volitev, kakor so to dokazale volitve v Lippeju, vendar pa načenja »Der Angriff« obenem vprašanje, ali je nemški narod za to, da ohrani generalu Schleicherju mesto kancelarja, ali pa je za novo volilno borbo in nove volilne stroške.

List priznava s tem, da vsaj delno zbujajo finančni vzroki v Hitlerjevi stranki pomisleke proti novim volitvam. Poleg teh vzrokov pa obstoja še negotovost glede izida volitev. Kljub temu zahteva glasilo dr. Goebbelsa, naj se mesto kancelarja poveri Hitlerju, ki je popoldne prispel v Berlin. Državni kancelar Schleicher je izjavil novinarjem, da je pripravljen za razgovor s Hitlerjem, če bi se zglasil pri njem. Na drugi strani pa se zdi, da čaka Hitler na povabilo državnega kancelarja, ker je državni kancelar povabil k sebi tudi voditelje drugih strank.

Hitler je imel danes v Berlinu važne razgovore z voditeljem nemških nacionalcev Hugenbergom in s Papenom. Širijo se glasovi, da se bo danes ali jutri sestal tudi s kancelarjem Schleicherjem.

Snoči se je vršil v Weimarju že davno napovedani setanek Hitlerja in Gregorja Strasserja. O vsebini razgovora ni doslej ničesar znanega. Doznava se le, da se bo razgovor nadaljeval.

Weimar, 17. januarja, s. Po uradnem obvestilu narodno-socialistične stranke se je konferenca vseh okrožnih voditeljev pod predsedstvom Hitlerja končala zopet z ostro vojno napovedjo Schleicherjevi vladi. Na javnem zborovanju je predsednik državnega zbora Göring ostro napadal vlado ter izjavil, da so vlade od Brüninga do Schleicherja predstavljale fronto slabe vesti. Schleicherju ne bo uspelo razcepiti narodno-socialistično stranko.

Policija je aretirala komunističnega poslanca v turinškem deželnem zboru Rosla, ki je imel v neki gostilni v Gothi tečaj za pripravljanje komunističnega prevrata. Oblast je pri aretiranju zasegla mnogo listin in ga obtožila zarote proti državi.

Podaljšanje kreditov Jugoslaviji

Basel, 17. jan č. Upravni odbor banke za mednarodna plačila je včeraj proučil poročilo, ki ga je podal predsednik odbora strokovnjakov Trip o predlogih za pripravo svetovne gospodarske konference. Profesor Trip je obrazložil ob tej priliki načrte o dnevnem redu konference ter ugotovil, da bo treba prej še proučiti vprašanje vojnih dolgov, kar je pogoj za pravilno sanacijo mednarodnih financ in gospodarstva. Potrebno je tudi, da se nadaljujejo posvetovanja angleških in ameriških strokovnjakov o pogojih, pod katerimi bodo Anglija in ostale države, ne da bi standardizirale svoje valute, znova uveljavile zlato veljavo. Doktrine, ki jih je uveljavila banka za mednarodna plačila v preteklem letu glede zlate valute, je treba sprejeti kot osnovo za nadaljnje delo.

Na seji so bili nato podaljšani krediti za nekatere države. *Tako so bili podaljšani krediti za dobo treh mesecev Jugoslaviji v znesku 1 milijona dolarjev, ki bi jih morala plačati 28. januarja, Avstriji v* znesku 19 milijonov šilingov, Madžarski pa v znesku 20 milijonov pengov.

Novi tržaški in goriški prefekt prevzela posle

Trst, 17. jan. ž. Včeraj opoldne je prispel iz Gorice novi prefekt tržaške pokrajine, odvetnik Karel Tiengo. Na postaji so ga sprejeli zastopniki civilnih, vojaških in fašističnih oblasti. Z avtomobilom se je takoj odpeljal na prefekturo, kjer je prevzel svoje posle.

Zjutraj okrog 9 ure je prispel iz Rima v Gorico dosedanji načelnik pri notranjem ministrstvu Nikolaj Trotta, ki je bil imenovan za novega prefekta v goriški pokrajini. Prefekt Trotta je ob svojem prihodu v Gorico med drugim dejal, da se zaveda vse resnosti položaja in naloge, ki mu je bila poverjena z imenovanjem za prefekta ene izmed obmejnih pokrajin.

Nova grška vlada

Nova vlada Venizelosa razpolaga z malenkostno večino v parlamentu — Možnost novih volitev

Atene, 17. januarja r. Venizelos, ki je včeraj po izjalovljenju Kafandarisove misije sestavil novo vlado, je dobil od predsednika republike Zaimisa nalog za sestavo vlade široke koncentracije, kar se mu je po posvetovanjih s predstavniki parlamentarnih skupin tudi takoj posrečilo in je predložil nato predsedniku republike naslednjo listo nove vlade:

predsedstvo: Venizelos,
finance: Kafandaris,
trgovina: Mihalakopulos,
kmetijstvo: Papanastasiu,
vojska: Katehati,
promet: Kaporides,
zunanje zadeve: Milonas,
socialna politika: Katit,
notranje zadeve: Maris,
pravosodje: Mapiru,
mornarica: Kondigros,
prosveta: Alavanos,
guverner grške Makedonije: Efendian,
guverner Trakije: Koeranopulos,
guverner Krete: Kirkos.

V novi vladi je 7 pristašev Venizelosa, 4 člani stranke Kafandarisa, 1 pristaš stranke Papanastasia in po 1 član treh agrarnih skupin. Nova vlada, ki je bila že snoči ob 8. zaprisežena, se bo v najkrajšem času predstavila parlamentu, kjer bo razpolagala s 126 glasovi proti 95 glasovom rojalistov in 20 glasovom protivenizelistov. Če ne bo mogoče delo nove vlade s parlamentom, bo vsekakor došlo do novih volitev, ki jih bo vodil Venizelos.

Nova vlada je imela dopoldne svojo prvo sejo, na kateri je razpravljalo o morebitnem razpustu parlamenta in razpisu novih volitev.

Atene, 17. januarja AA. Zunanji minister Mihalakopulos je sprejel novinarje in jim podal naslednjo izjavo:

Ena izmed prvih skrbi sedanje vlade bo proučitev vprašanj, ki Grčijo v prvi vrsti zanimajo in se tičejo njenega razmerja nasproti splošnim razmeram, ki vladajo na vsem svetu. Na drugi strani gre tudi Grčiji za problem razorožitve, ki stopa sedaj v posebno važno fazo, zlasti zato, ker se je državam ki so izgubile svetovno vojno, priznala enakopravnost. Treba je, ali izvršiti kar najstrožjo razorožitev v vseh državah, da se tako zagotovi mir, ali pa bo čim dalje bolj naraščala nevarnost, da se bo ta enakopravnost tolmačila kot pravica do ponovnega oboroževanja. Če se tako zgodi, se bodo vse države začele iznova še bolj oboroževati, kar bi pomenilo nova finančna bremena in izčrpavanje finančnih sil narodov ter nove nevarnosti za vse države.

Na koncu je minister omenil tudi grško-jugoslovensko trgovinsko pogodbo, ki se je sklenila na temelju kompenzacij, in je dodal, da bo Grčija sklenila podobne pogodbe tudi z drugimi državami.

Za in proti 40-urnemu delovniku

Nasprotja med delodajalci in delojemalci – Glavne težkoče dela vprašanje mezd

Ženeva, 17. jan. s. Na mednarodni konferenci za ureditev delovnega časa je včeraj glavni tajnik zveze nemških strokovnih organizacij Ernst *Lemmer* predlagal, naj bi se na londonski svetovni gospodarski konferenci skušale najvažnejše industrijske države sporazumeti že v naprej o uvedbi zmanjšanega delovnega časa, morda v zvezi s trgovinsko-političnimi pogodbami. Zahtevati je treba, da se v primeru skrajšanega delovnega časa uvedejo za nameščence posebni zaščitni ukrepi, ki bi izključevali vsako čezurno delo. V Evropi ne bo niti varnosti, niti razorožitve niti sanacije mednarodnega kredita, dokler bo evropska mladina po večini brezposelna postopala po cestah.

Poljski zastopnik *Doležal* se je načelno izrekel za uvedbo 40urnega dela na teden, češ, da je ta ukrep eno izmed uspešnih sredstev za pobijanje brezposelnosti. Mednarodna konvencija pa ne sme vsebovati nobenih določb glede mezd, ker bi bilo izredno težavno doseči v tem pogledu mednarodno ureditev.

Francoski industrijec Lambert *Ribot* je v glavnem naglašal, da celotno vprašanje ureditve delovnega časa doslej s tehnične strani ni bilo zadosti proučeno. Proučitev naj bi se v prvi vrsti poverila priznanim strokovnjakom. Po pravici se na raznih straneh naglaša, da bi bila uvedba 40urnega dela na teden za manjše obrate neizvedljiva in da bi se skrajšanje delovnega časa v nekaterih podjetjih ne moglo izvesti brez znižanja mezd za sedaj zaposleno delavstvo. Zahteva skupine delojemalcev, da se na konferenci pod nobenim pogojem ne sme dotakniti vprašanja mezd, je nesprejemljiva.

Nizozemski delegat *Cort Vanden,* ki zastopa delodajalce, je izjavil, da je po njegovem mnenju zaključitev mednarodne konvencije o splošnem znižanju delovnega časa malo verjetna.

Jugoslovenski delegat, zastopnik delodajalcev smatra, da bo razvoj mehanične industrije nujno privedel k znižanju delovnega časa, vendar pa bi bila uvedba 40urnega dela na teden za sedaj preuranjena.

Današnja dopoldanska seja konference se je končala z incidentom.

Predsednik Mahaim je namreč kot zastopnik belgijske vlade ugotovil, da je vsa kritika delodajalcev popolnoma negativistična. Delodajalci nočejo ničesar ukreniti, toda vlade imajo dolžnost preiskati, s čim bi bilo mogoče omiliti krizo nezaposlenosti. Vlade se ne bodo dale izmamiti v past, katero ji nastavljajo delodajalci, ko zahtevajo od njih naj rečejo ne. Belgijska delegacija je pripravljena lojalno sodelovati pri sestavi konvencije, toda od svoje vlade ima nalog izjaviti, da bo Belgija mogla ratificirati tako konvencijo šele tedaj, če jo podpišejo tudi vse druge vlade.

Ko je Mahaim končal, bi se imela dopoldanska seja zaključiti, vstal pa je predsednik delodajalske skupine Oersted, ki je izjavil, da ne more razumeti, zakaj je Mahaim napadel samo skupino delodajalcev in rabil besede, mimo katerih se ne more iti. Mahaim je govoril o »pasti«, ki naj bi jo nastavljali delodajalci, toda zadržanje le-teh je bilo popolnoma jasno in nedvoumno ter ne more biti govora o kakšnem nestavljanju »pasti«. Delodajalci so na tej konferenci v istem položaju kakor zastopniki drugih skupin.

Oerstedu je odgovoril Mahaim, da ni rabil besede »past« v slabem smislu. S to izjavo je bil incident likvidiran.

Napetost med Ameriko in Japonsko

Ameriški protest proti nelojalni japonski propagandi Pred končnim odgovorom Japonske Društvu narodov

Washington, 17. januarja. g. Med Zedinjenimi državami in Japonsko je nastala zaradi postopanja Japoncev na Kitajskem precejšnja napetost. Protiameriška propaganda v japonskem časopisju je celo dovedla do oficielne demarše ameriškega poslanika v Tokiju. Poslanik Grew je uradno protestiral proti neresničnim vestem o ameriškem posojilu Kitajcem v višini 20 milijonov jenov in da bi Amerika poslala v Nanking velike transporte orožja. Ameriška vlada je obenem vsem diplomatskim zastopstvom v evropskih glavnih mestih poslala okrožno brzojavko z navodilom, naj z vsem poudarkom naglasijo, da bodo Zedinjene države prej ko slej vsaki državi, katere ozemlje je nastalo z uporabo sile, odrekle svoje priznanje. S tem je mišljena predvsem država Mandžukuo.

V tukajšnjih ministrstvih sodijo, da kitajsko - japonskega spora ne bo mogoče v bližnji prihodnosti urediti na miren način. Prav tako nimajo posebnega upanja v prizadevanje Društva narodov.

Priključitev Šanhajkvana Mandžuriji

Tokio, 17. januarja s. Usoda Šanhajkvana je odločena. Mesto bo po umaknitvi japonskih čet izročeno upravi mandžurske države. Na fronti pri Šanhajkvanu je zbranih okoli 100 000 Kitajcev, ki pripravljajo pohod proti Japoncem. Zaradi mraza so sedaj boji med kitajskimi in japonskimi četami začasno prenehali.

Razprave odbora devetnajstorice

Ženeva, 17 jan. AA. Snočna seja odbora devetnajstorice, ki ima nalogo najti primerno rešitev kitajsko-japonskega spora, je bila prekinjena in se bo nadaljevala jutri. Glavni povod za odgoditev je bilo zadržanje japonske delegacije, ki je izjavila, da še nima potrebnih navodil svoje vlade. Sestanek odbora devetnajstorice je bil zasebnega značaja, kljub temu pa je bil po seji izdan naslednji komunike:

Predsednik odbora devetnajstorice Hymans je v svojem poročilu dne 20. decembra izjavil, da je odbor prepričan, da svoje dolžnosti ne bo opravil, če ne bo posegel po vseh sredstvih, ki bi mogli dovesti do sprave.

Nato navaja komunike, kako so se po 20. decembru vršila nova pogajanja med predsednikom in generalnim tajnikom DN na eni strani in prizadetimi strankami na drugi strani. Kitajska vlada je nato predložila predsedniku nove pripombe, japonska delegacija pa je zadnje dni izjavila, da pričakuje od svoje vlade novih navodil in da bo svoje stališče obrazložila pred odborom v 48. urah Predsednik je prošnji ugodil. Odobr bo sestavil svoje končno poročilo za plenarno sejo DN in se bo to poročilo naslanjalo v vseh bistvenih točkah in predlogih na poročilo Lyttonove komisije. Kakor poročajo iz Tokija, bo o končnem poročilu odbora devetnajstorice, ki bo predloženo skupščini DN, japonska vlada še danes podrobno razpravljala. Sedanje poročilo je v nekaterih točkah izpremenjeno in se v celoti ne sklada z besedilom, kakor je bilo sprejeto pred božičnimi prazniki. Japonska vlada bo po svoji seji takoj poslala svoji delegaciji v Ženevo nova in končna navodila

Slovenija protestira

Iz vseh krajev iz mest, trgov in kmečkih občin prihajajo odločne izjave proti rušilcem države in škodljivcem naroda

Vsaka pošta nam prinaša nove kupe poročil iz vseh krajev Slovenije, kako povsod obsojajo protidržavno in protislovensko akcijo separatističnih punktašev. Občine, najrazličnejša društva, seveda v prvi vrsti tudi organizacije JRKD sprejemajo resolucije in pošiljajo brzojavke ministrskemu predsedniku dr. Srškiču. Ni nam mogoče navesti niti njihovih imen, kai šele objaviti vsebine vseh sprejetih resolucij in odposlanih brzojavk. Prinašamo zato tudi danes le nekatere.

Izjava mestne občine Novo mesto

Novo mesto, 17. jan. Na današnji seji občinskega odbora so prišle na razgovor tudi separatistične punktacije. Občinski svet je to protidržavno in protinarodno akcijo ogorčeno obsodil ter soglasno in z velikim odobravanjem soglasno sprejel resolucijo, ki jo je sprejela na svojem občnem zboru 7. t. m. županska zveza.

Šmartno pri Litiji

Na seji 15. t. m. je občni odbor soglasno sprejel resolucijo, s katero ogorčeno obsoja neki žalostni pojav zasleplienega političnega sovraštva v svojem kraju. Ob enem zavrača razdiralno akcijo punktašev in vsa njihova stremljenja za razkosanjem ali vsaj oslabljenjem Jugoslavije. Sejni zapisnik so podpisali vsi občinski odborniki.

Radovljiški srez

Predsedniku vlade g. dr. Srškiču je bila poslana naslednja brzojavka: »Sreski odbor JRKD na Jesenicah najostrejše obsoja zločinsko protidržavno akcijo dr. Korošca. Izrekamo kraljevskemu domu našo najglobokejšo vernost in vdanost in izjavljamo, da je Slovencem mogoč obstoj samo v močni in enotni kraljevini Jugoslaviji. Kraljevski vladi izrekamo naše popolno zaupanje želeč, da proti rušilcem in izdajalcem našega narodnega edinstva podvzame najstrožje mere.

Mestna občina Radeče

»Odbor mestne občine Radeče je imel v nedeljo izredno sejo. Župan g. Polanc je razložil gg. odbornikom delo punktašev in jim predočil usodne posledice, če bi se res dogodilo, da bi našo ljubljeno domovino delili. Opozarjal je nato, kako so zlasti italijanski listi z veseljem poročali o punktacijah. Za njim je govoril šolski upravitelj g. Ivo Pečnik, ki je izpopolnil županova izvajanja. Občinski odbor se je nato soglasno pridružil resolucijam, sprejetim na nedavnem občnem zboru županske zveze.

Sv. Jurij ob južni železnici

Občinski odbor našega trga je sklenil in poslal ministrskemu predsedniku dr. Srškiču naslednjo brzojavko: Ogorčeno protestiramo proti protidržavnemu početju dr. Korošca in njegove skupine. Živel kralj Aleksander, živela edinstvena Jugoslavija! — Slično brzojavko je poslala tudi krajevna organizacija JRKD.

Trg Braslovče

Občinski odbor občine Braslovče je na izredni odborovi seji 11. t. m. sprejel resolucijo, s katero ogorčeno protestira proti vsem kršilcem in rušilcem narodnega in državnega edinstva in zahteva strog obračun s krivci. Druga resolucija zavrača neutemeljene napade na Sokolstvo. Resolucija zaključuje: Izrekamo neomajno zvestobo in zaupanje vsem voditeljem naše drage domovine, vso vdanost domovini in našemu ljubemu in dragemu kralju ter kličemo: Živelo državno edinstvo — živela Jugoslavija — živel kralj Aleksander in ves kraljevski dom!

Odločne besede Prekmurja

Murska Sobota, 17. januarja r. Sreski odbor JRKD v Murski Soboti je na svoji polnoštevilno obiskani seji razpravljal tudi o Koroščevih punktacijah ter je podal naslednjo izjavo:

Nad vsemi dobrinami cenimo najbolj našo narodno svobodo, ki je temelj našega kulturnega, gospodarskega in socialnega napredka. Garancijo naše svobode pa vidimo le v narodnem in državnem edinstvu Slovencev, Srbov in Hrvatov pod žezlom dinastije Karadjordjevićev. Zaradi tega odločno odklanjamo poskuse voditeljev bivše klerikalne stranke, da bi rušili to našo narodno in državno edinstvo na kakršenkoli način. Za nas je državni akt z dne 1. decembra 1918, ko smo se Jugosloveni po svobodni volji zedinili, nedotakljiva svetinja, ki jo bomo z vsemi silami branili proti vsakomur, pa tudi proti sedanjim brezposelnim političnim voditeljem, ki so po svojih predstavnikih sami sodelovali pri tem zgodovinskem aktu, kakor tudi pri aktu 6. januarja 1929.

Ogorčenje med beograjskimi Slovenci

Beograd, 17. januarja. r. Tudi med beograjskimi Slovenci, ki jih je nad 10.000, so izzvale ljubljanske punktacije dr. Korošca največje ogorčenje. Kakor poroča »Narodna Jugoslovenska politika«, ki izhaja od 1. t. m., nameravajo beograjski Slovenci v kratkem sklicati poseben shod, da tako javno izrečejo svojo obsodbo nad dr. Koroščem. List objavlja razgovor s predsedniki posameznih slovenskih društev. Predsednik društva Cankar g. Miloš Štibler je izjavil: »V celoti obsojam najnovejšo akcijo dr. Korošca. Sem in bom vedno za sedanjo ureditev naše države. Zavračam Koroščeve punktacije in obsojam vsak manever, sličen manevru dr. Korošca. Prepričan sem, da so vsi Slovenci brez razlike na svoje prejšnjo strankarsko pripadnost iskreni Jugoslovani in da z vsemi svojimi silami delajo za ojačenje naše skupne države. Naš vrhovni poglavar nam je dal najlepši vzgled, kako je treba delati za narod in državo.«

Predsednik društva »Triglav« g. dr. Mirko Gorišek, je v svojem govoru poudaril, da Triglav sicer ni politično društvo, da pa je slej ko prej za odločno jugoslovenstvo brez kompromisa. Najostrejše obsoja tudi on Koroščeve punktacije, kakor obsoja vse, ki skušajo porušiti jugoslovensko edinstvo.

Predsednik društva »Prosvete« g. Medved, ki velja za političnega somišljenika dr. Korošca, je izjavil, da se ne vmešava v politiko. Ko pa ga je poročevalec omenjenega lista vprašal, ali se potem takem strinja z dr. Koroščem je odgovoril: »Nikakor ne, prepričan sem, da ni ne samo v Beogradu, marveč tudi v nobenem drugem kraju naše države, nobenega Slovenca, ki bi bil proti državi.«

Kitajska pritožba pred Društvom narodov

Ko so v drugem letu svetovne vojne Japonci pritisnili na Kitajsko in izsilili zase 21 točk raznih političnih in gospodarskih ugodnosti, gotovo niso storili tega brez vednosti Rusije in Anglije. Mikadova vlada si je pri tem izposlovala popolno oblast nad južno Mandžurijo, Anglija je dosegla samostojnost Tibeta, Rusija pa samostojnost Mongolije. Pri tem seveda ni ostalo in vidimo, da so sovjeti položili svojo roko povsem na Mongolijo, Tibet pa je udaril preko meje in si prilastil kitajski pokrajini Cinhaj in Čuanpjen Japonci niso hoteli zaostati pri tej delitvi kitajskega plena ter so zasedli vso Mandžurijo, v zadnjem času pa so pokazali razločno nagnjenje, da mandžursko samostojno državo zaokrožijo še s pokrajino Džeholom.

Japonski tisk je že lani naglašal, da z zasedbo Mukdena in Harbina naloga Japonske na azijski celini nikakor še ni dovršena. Društvo narodov je s svojo počasnostjo in boječnostjo dalo Japoncem še več poguma in odslej se na Daljnem vzhodu vrše neprestana nasilstva proti kitajski suverenosti. Poročilo Lyttonove komisije je vkljub pretirani obzirnosti le nekoliko vzbudilo vest Društva narodov, oziroma bojazen onih velesil, ki v njem odločajo, da so Japoncem le preveč popustile in da se bo treba odslej nekoliko pobaviti tudi s kitajskimi pritožbami. Japonski očitek, da Nanking nima legitimacije, da govori v imenu Kitajske, je le preresničen, kajti oblast nankinške vlade obsega le neznaten del bivšega »cesarstva sredine«, med tem ko imajo zapadne, srednje in južne province daleko obsežnejša ozemlja, na katerem vladajo lokalne vlade brez vsakega ozira na Nanking.

Odbor devetnajstorice, ki se je spet sestal danes v Ženevi, bo moral končno vendar ukreniti kaj odločilnega, ako noče, da bo Društvo narodov na azijskem vzhodu izgubilo popolnoma svoj ugled. Kakor je zdaj razpoloženje v Ženevi, je strah, da se bo Japonska odrekla sodelovanju v Ženevi, močno popustil. Mnogi celo pravijo, da bi bilo naravnost koristno in potrebno, da bi Japonska izstopila iz Društva narodov. Ravno v senci Društva Narodov je namreč Japonska najbolj grešila in neodločnost Ženeve jo je hrabrila k vedno novim nasilnostim proti nezaščiten. Kitajski. Zadnja izjava predsednika francoske vlade Boncourja daje slutiti, da se je Francija v pogledu kitajsko-japonskega spora močno preorientirala. Boncour je naglasil, da bo pariška vlada odslej zastopala samo stališče pravice in pravičnosti brez ozira na kakšne posebne interese te ali one velesile, včlanjene v Društvu narodov.

Poleg poročila Lyttonove komisije, ki je ugotovila v nebo vpijoče zlorabe mednarodnega zaupanja s strani Japoncev, je zadnji čas prišla na dan še afera japonskega častnika generalnega štaba Išimota. Ta je bil baje poslan v Džehol k tamošnjemu guvernerju, pa so ga po poti napadli razbojniki in nihče ga ni potem več videl. Zaradi tega so Japonci prekoračili mandžursko mejo in pospešili zasedbo Džehola. Vsakdo ve, da so bile meje nove države Mandžukuo silno neugodne v strateglčnem in gospodarskem pogledu. Pred vsem je Mukden, prestolnica nove države, oddaljen le 80 km od meje in so ga lani trikrat napadle in obkolile kitajske čete iz Džehola. Razen tega so Japonci potrebovali to pokrajino in severni del Notranje Mongolije, ker vzhodnokitajska železnica med Cicikarom in Harbinom dvakrat prestopa na mongolska tla in teče tam po 50 ali 80 km daleč.

Umor častnika Išimota je prišel kot dobrodošel povod za zasedbo Džehola. Ker Japonci svoje pohode redno opravičujejo s sličnimi incidenti, so se nekateri radovedni ljudje začeli zanimati za osebo Išimota in kmalu nesporno dognali, da vrli Išimoto sploh nikoli ni živel, da ni bil poslan v Džehol in da je po tem takem nemogoče, da bi ga bili ubili džeholski razboiniki. Z naslovom razbojniki imenujejo Japonci vse kitajske čete, ki bi jim utegnile biti na poti ali pa so jim že dejanski pokazale svoj odpor. Legendarni Išimoto je služil kot pretveza za napad preko mandžurskih meja, da se osigurajo mesta Mukden, Harbin in Cicikar, ležeča tik ob meji. Kitajski vojski pod poveljstvom Čangsuliana so bila ta središča vedno dostopna, pa tudi železnica teče tako blizu meje, da bi ne bila brez zasedbe Džehola in dela Notranje Mongolije nikoli varna.

Društvo narodov se bo moralo zato intenzivneje lotiti kitajskega vprašanja, da po možnosti nadomesti izgubo na ugledu zaradi dosedanje svoje cincavosti. Toda že danes se oglašajo močni dvomi, da-li bo mogoče v odboru devetnajstih doseči kaj konkretnega, in se je za ta primer že pojavil načrt, naj se dokončna odločitev prepusti ožjemu odboru petih članov. Po vsem tem, ko Društvo narodov doslej v kitajsko-japonskem sporu ni pokazalo nikake naglice in še manj odločne volje za kakršnekoli resne ukrepe, tudi to pot ni baš velikih izgledov, da bi v Ženevi doživel krivec svojo obsodbo, pravična stvar pa bi v interesu mednarodnega miru dobila svoje zadoščenje.

Brezposelnost v Italiji

Rim, 17. januarja ž. Generalna direkcija zavoda za socialna zavarovanja je objavila naslednje podatke o nezaposlenosti v Italiji. Ob koncu decembra je bilo 1 milijon 129.654 ljudi brez dela. Napram mesecu novembru je naraslo to število za 10 odstotkov Izmed nezaposlenih je prejemalo le 298.000 ljudi podporo po 1.25, 2.50, odnosno 3.75 lir na dan.

Rešitev rumunske vladne krize

Bukarešta, 15. januarja.

Odkar si je pri lanskih volitvah julija meseca narodno - kmečka (caranistična) stranka priborila tričetrtinsko večino v zbornici, je postala vsaka kombinacija vlade brez nje nemogoča. Zadnjih dveh kriz ni povzročil parlament, marveč je prišel povod zanje od zunaj. Jeseni je zrušil vlado Vajde-Voevoda bivši londonski poslanik Titulescu, da protestira proti nameri kabineta, ki je bil pripravljen skleniti s sovjeti pogodbo o nenapadanju, to pot pa je prišel vzrok iz nesporazuma med krono in notranjim ministrom Mihalakejem. V obeh primerih ni prišlo do druge izpremembe nego do izmenjave predsedniškega mesta, na katerem si od volitev sledita Maniu in Vajda-Voevod in se vzajemno nasledujeta. Pri sedanji rekonstrukciji kabineta pod vodstvom Vajde je moral pač izpasti iz kombinacije tudi notranji minister Mihalake, da se očuvajo neokrnjene prerogative vladarja.

Kriza, ki jo je otvoril notranji minister s svojo ostavko, nima političnega ozadja, marveč je le borba oseb. Mihalake je zastopnik rumunskih kmečkih množic iz stare kraljevine, kakor sta Maniu in Vajda predstavnika kmetov iz novo pripojenih pokrajin, vsi trije pa so znani kot ogorčeni nasprotniki korupcije, ki se je bila v Rumuniji bohotno razpasla pod vodstvom politične dinastije Bratianu. Kot notranji minister je imel Mihalake dovolj prilike in moči, da je čistil upravo in metal iz nje nepotrebne ter korumpirane življe; morda pa je mož prenapel svojo gorečnost, ko se je lotil poveljnika žandarmerije generala Dimitresca in načelnika policije polkovnika Marinesca. Slednjima ni bilo mogoče očitati nič konkretnega, pač pa se je Mihalakeju zdelo, da ne postopata v smislu navodil notranjega ministrstva, marveč hočeta voditi svojo posebno politiko. Tako je odredil, da se jima odvzameta važni upravni mesti in da na njih položaje prideta dve drugi osebnosti, ki sta po volji ministrstvu notranjih zadev.

Izkazalo se je, da sta bila general in polkovnik kot vojaka poverjena z dotičnimi posli od samega vladarja in Marinescu je celo objavil v listih, da njegovega imenovanja ne more odreči vlada. Notranji minister je sedaj neprevidno postavil svoj portfelj proti vladarjevi prerogativi in iz te zagate ni bilo drugega izhoda nego ostavka, tem bolj, ker je že v teku zadeve brez ovinkov zapretil s svojim izstopom iz vlade. Titulescu je prevzel nalogo, da poravna nesporazum, kar se mu pa ni posrečilo, ker je Mihalake preveč javno postavil v nevarnost prestiž krone. V teku afere je prišlo na dan tudi, da je vladarja pri imenovanju poveljnika žandarmerije in policijskega šefa vodila modra želja, da bi pregoreči Mihalake, ki je sam sicer popolnoma čist, preveč ne napel strun in se ne bi borba proti korupciji izprevrgla v navadno pregajanje političnih nasprotnikov.

Mihalake, zelo ugleden politik v narodno-kmečki stranki, je iznesel konflikt pred strankin forum, ki se je zavzel zanj in zahteval zadoščenja za svojega prvaka. S tem je bil popolnoma zaprt vsak izhod za sporazum Maniu je moral podati ostavko celokupnega kabineta in kralj je poveril sestavo nove vlade Vajdi-Voevodu. Zdelo se je, da tudi to ne bo srečna rešitev, ker nasprotstvo med Titulescom in novim premierjem še ni bilo pozabljeno. Na obzorje je stopila za trenutek kombinacija z vodjo liberalcev Duco, ki pa je padla že ob svojem nastanku, kajti ta stranka bi se v zbornici opirala lahko le na neznatno manjšino.

Vajda - Voevod pa se je proti pričakovanju izrazil pripravljenega, da vzame v svoj kabinet Titulesca kot zunanjega ministra, spoznavajoč, da pri sedanjem stanju ni velike izbire v vodilnih osebnostih. Titulescu je skoraj stalni rumunski zunanji minister ali vsaj vodja zunanje politike, kakor sta Maniu in Vajda edini osebnosti, ki jima vladar lahko poveri nalog za sestavo nove vlade. Pod to nujnostjo je prišlo do sporazuma in Mihalake se je zadovoljil z dejstvom, da sam sicer ostane izven kabineta, ministra Lugošanu in Madgearu, ki sta mu v njegovi brezuspešni borbi izkazala neomajno solidarnost pa vstopita tudi v novi kabinet. Na ta način je bilo brez velikih žrtev zopet vzpostavljeno prisrčno razmerje med narodno - kmetsko stranko in med vladarjem, ki ga je na škodo državi pretil podreti neljubi incident z notranjim ministrom.

Narodno-kmetsko stranko je pri izglajevanju nasprotstev vodila uvidevnost, da se v parlamentu sicer lahko opira na velikansko večino, vendar pa je ta večina samo posledica volilnega zakona. Natanko vzeto, zastopajo caranisti le 40% vseh volilcev in stoji večima naroda izven njihovih vrst. Ako bi se bili sklicevali le na število poslancev, bi bila edina rešitev krize razpust parlamenta in nove volitve, kar pa ni bilo priporočljivo niti glede na splošni politični položaj, niti sama stranka ni imela posebne želje, da se po polletnem delu zopet spusti v volilni boj. Najbolj merodajna za razplet krize pa je bila brez dvoma bojazen, da bi bila Rumunija nepripravljena za januarsko zasedanje finančnega odbora Društva narodov, kjer bodo prišle na razpravo tudi važne finančno-politične zadeve kraljevine. S sporazumom so vse te nevarnosti odstranjene in rumunska politika bo po kratki krizi nastopila svojo prejšnjo pot tako v notranjosti kakor na zunaj.

Finančne spekulacije Madžarske

Ženeva, 17. jan. g. Kakor se vidi iz posvetovanj finančnega odbora, je položaj Madžarske precej neugoden. Madžarska ni izvedla priporočil finančnega odbora in se tudi ni menila za naziranje finančnih strokovnjakov. Posledica je bila, da se ji ni posrečilo izravnati svojega proračuna. Kljub priporočilom strokovnjakov se izdatki za pasivna državna podjetja niso znižali in vlada tudi ni odpravila subvencij za poljedelstvo. Madžarski finančni minister Imredy je skušal navesti razloge, zakaj finančni položaj ne kaže nobenega zboljšanja Hkrati je obvezno obljubil, da se bodo sedaj izvedle reforme madžarskih financ Tudi za izravnavo proračuna bo Madžarska sedaj ukrenila vse potrebno, začasno pa zahteva madžarska vlada podaljšanje transfernega moratorija.

Impozanten zbor šmarskega okraja

Zastopniki ljudstva odločno obsojajo protinarodno akcijo punktašev in zavračajo neutemeljene napade na Sokolstvo — Želje in potrebe šmarskega sreza

Šmarje, 16. januarja.

V nedeljo od 9. do 14. ure se je vršila v Šmarju sreska konferenca JRKD, ki jo je sklical narodni poslanec g. Vekoslav Spindler in katere se je udeležilo nad 400 zborovalcev. Zastopane so bile z malo izjemo vse občine sreza po županih in deloma tudi po občinskih odbornikih, podružnice Kmetijske družbe in druge gospodarske organizacije, vse krajevne organizacije JRKD, navzoč pa je bil seveda tudi celokupni sreski odbor JRKD.

Narodni poslanec g. Spindler je podal kratko politično poročilo, v katerem je posebej podčrtal najnovejši zlom politične taktike voditeljev bivše SLS, zlasti g. dr. Korošca, ter v zvezi s tem orisal tudi politično ofenzivo s cerkvene strani s pastirskim listom proti Sokolstvu. Izvajanja je podkrepil še navzoči podpredsednik Kmetijske družbe, svetnik g. Ivo Sancin, nakar je bila soglasno sprejeta resolucija; v kateri zbrani merodajni zastopniki vsega šmarskega sreza najodločneje obsojajo razdiralno separatistično akcijo g. dr. Korošca, poudarjajoč zlasti, da je ta akcija škodljiva interesom slovenskega naroda. Obenem izjavljajo vdanost in zvestobo svojemu narodnemu vladarju kralju Aleksandru in izrekajo zaupanje kr. vladi. Tudi obsojajo razdiralno hujskanje proti Sokolu kraljevine Jugoslavije, ker sloni na neresničnih trditvah in je naperjeno proti ustanovi, ki temelji na osnovi državnega zakona.

O novem občinskem zakonu v zvezi z novo ureditvijo občin je po poročilu narodnega poslanca g. Spindlerja sledila obširnejša razprava, katere so se udeležili mnogi župani in drugi zborovalci. Sprejeta je bila resolucija, v kateri se odobrava, da se hoče v najkrajšem času donesti novi enotni občinski zakon za celo državo, obenem pa se izreka zahteva, da se nova razdelitev občin na podlagi tega zakona izvrši v vsakem primeru po predhodnem sporazumu s pripadniki sedanjih občin ter z organizacijami JRKD, v nobenem slučaju pa proti gospodarskim in socialnim interesom posameznih okolišev. Resolucija podčrtava stališče, da bi se naj v bodoče politične občine teritorijalno kolikor mogoče krile z župnijskimi in šolskimi okoliši. Ker se bo novo stanje ustvarjalo za mnogo desetletij, se ne bi smele oblasti ustrašiti tudi razdelitve posameznih katastralnih občin, kjer to zahtevajo splošni interesi. Resolucija nadalje poudarja potrebo, da se še pred občinskim zakonom sprejme zakon o dekoncentraciji državne uprave in o čimnajširših pravicah samouprav, na katerega naj bi se naslanjal tudi novi občinski zakon. Ravnotako izreka resolucija potrebo, da se donese čim preje enotni zakon o financiranju občinskih in drugih samouprav.

Na predlog župana g. dr. Kloarja iz Kozjega, ki je poročal o akciji za odcepitev večjega števila občin od šmarskega sreza in za njih priključitev k nekemu sosednemu srezu, je bilo soglasno sklenjeno, da naj se odcepitev izvrši samo v slučaju, ako bi se večina naroda dotičnih občin s plebiscitom za to izrekla.

O kmetski samopomožni zadružni organizaciji in v zvezi s tem o preustroju Kmetijske družbe v zadrugo, ki bo v bodoče od svojih članov kmetovalcev tudi kupovala njihove pridelke in jih spravljala na svetovni trg, je poročal podpredsednik Kmetijske družbe g. Sancin. Razvila se je zanimiva in stvarna razprava, v katero je posegla cela vrsta zborovalcev, nakar je bila soglasno sprejeta resolucija, v kateri se pozdravlja preosnova Kmetijske družbe v zadrugo, obenem pa se izreka želja, da bi tudi šmarski srez bil v polni meri deležen koristi, ki jih bo nudila nova zadružna organizacija kmečkega stanu.

Soglasno je bil izvoljen sedemčlanski sreski pododbor, sestoječ iz zastopnikov podružnic v srezu.

Tudi je bil soglasno sprejet predlog g. Antona Zdolška iz Ponikve, ki zahteva od vlade, da takoj predloži Narodnemu predstavništvu zakon o ustanovitvi Kmetijske zbornice za vso državo.

O zdravstvenih prilikah v srezu ter o vprašanju sreskih zdravstvenih zadrug je poročal g. zdravnik dr. Lorger iz Šmarja, ki je zlasti poudarjal potrebo, da se v vseh šolah otroci po možnosti v še večji meri, nego se to godi dosedaj, navajajo k snagi, ki je glavni predpogoj za ohranjevanje zdravja med narodom. Poročevalčev predlog, naj bi se v zvezi s higienskim zavodom v Ljubljani priredilo tekom letošnjega leta več higienskih razstav v srezu, je bil soglasno sprejet, ter poročevalec naprošen, da akcijo v tej smeri vzame v roke. Obenem se mu je tudi poverila naloga, da vprašanje ustanovitve sreske zdravstvene zadruge še v naprej razmotriva in pripravi primerne predloge.

O vprašanju prehrane brezposelnih in siromašnin v srezu in v zvezi s tem o javnih delih v okviru pomožne akcije je poročal narodni poslanec g. Spindler, zlasti tudi o prevozniках za krmo in koruzo, ter so zborovalci njegova izvajanja vzeli na znanje.

V svrho ustanovitve pododbora županske zveze za šmarski srez so zborovalci pooblastili oba župana šmarskih občin, da stopita v imenu županov vsega sreza v stike z zvezo zaradi določitve ustanovnega zbora.

Predsednik sreskega odbora JRKD g. Skale je imenom vseh zborovalcev ob zaključku konference izrekel zahvalo sklicateju g. narodnemu poslancu Spindlerju, ter mu predlagal zaupnico za njegovo delo za interese sreza in njegovega naroda. Zaupnica je bila soglasno sprejeta in s tem konferenca zaključena. Potek konference je pokazal, kako globoko se je v narodu ukoreninila zavest o potrebi skupnega in složnega dela vsega prebivalstva, brez ozira na prejšnje strankarske razlike.

Shodi posl. Spindlerja

Narodni poslanec g. Vekoslav *Spindler* se je minuli teden več dni mudil v šmarskem srezu ter je imel sledeča zborovanja:

V torek, 10. t. m. ob 9. uri v *Stopercah*, kjer se je v tamošnji šoli zbralo več sto ljudi obojega spola iz domače ter tudi iz vseh sosednih občin Po izčrpnem poročilu poslanca se je vršila razprava o raznih vprašanjih, zlasti tudi o vprašanju nove občine.

Istega dne popoldne ob 15. uri se je vršil velik zbor v *Žetalah*, kjer se je zlasti tudi razpravljalo o prehrani prebivalstva žetalskih občin, ki so težko trpele vsled suše.

V sredo 11. t. m. popoldne je bilo zborovanje pri Brezinšku v *Rogatcu*. Udeležili so se ga po večini obrtniki in uradništvo iz Rogatca, po delegatih pa so bile zastopane tudi občine Donačka gora in Sv Rok kjer je g. poslanec še nedavno imel shode.

V petek 13. t. m. ob 9. uri se je zbralo pri Stipčiču v *Zibiki* nad sto občanov iz Zibike, Tinskega in Roginske gorce. Po poročilu g narodnega poslanca je poročal tudi še član sreskega kmetijskega odbora g. Otorepec o proračunu in načrtih za delo za tekoče leto Vršila se je tudi razprava o načrtu za zložitev občin po novem občinskem zakonu.

Istega dne popoldne ob 15. uri je bil pri Pungeršku v *Sv. Štefanu* velik shod občanov in občank iz štefanske občine, ki so prostore tesno napolnili. Tu je bila zlasti burna debata o vprašanju štefanske občine, in so bili sprejeti zadevni predlogi, ki bodo izročeni politični oblasti.

Shod poslanca Petovarja v Veliki Nedelji

V nedeljo se je vršil v Veliki Nedelji shod narodnega poslanca g. Lovra Petovarja, ki se ga je udeležilo nad 200 mož in fantov. Po pozdravu in uvodnih besedah predsednika domače krajevne organizacije JRKD je g. poslanec poljudno očrtal delo Narodne skupščine in njenih odborov, ki je v današnjih razmerah neprimerno težje in odgovornejše, kakor je bilo kdajkoli. Razpravljal je o državnem proračunu, ki mora biti čim nižji in realnejši, ker se le na ta način doseže zdrava podlaga za vse državno gospodarstvo. Glavno stremljenje sedanjega režima je, pomagati kmetu, ki je steber države. Vzporedno z izboljšanjem položaja kmeta se bodo tudi življenjski pogoji drugih stanov obrnili na boljše. Temu stremljenju vlade bo odgovarjal tudi novi zakon o zaščiti kmetov. Seveda ni misliti na enostavno črtanje dolgov, ampak le na olajšave pri obrestih in odplačevanju potom dolgih rokov Nadalje je g. poslanec pojasnil pomen novega trošarinskega zakona, ki je mnogo pripomogel, da se je pri nas vinska trgovina poživila. Beseda je bila tudi v brezposelnih in njih podpiranju po državi

Končno se je g. poslanec dotaknil tudi dr Koroščevih punktacij in protisokolskega pastirskega lista. Njegova izvajanja so žela soglasno odobravanje vseh navzočih, ki so ogorčeno odklonili punktaško protidržavno in protinarodno akcijo.

Ko je posl Petovar dajal nato zborovalcem še pojasnila o raznih davčnih in drugih zadevah, je bil lepo uspeli shod zaključen.

Zakon o lekarnah

Beograd, 19. januarja. M. Danes popoldne je imel sejo skupščinski odbor, ki proučuje predlog zakona o lekarnah. Kakor znano, je minister socialne politike g. Ivan Pucelj ta zakon, ki ga je vložilo več narodnih poslancev, odklonil, ker vztraja na stališču, da se mora ohraniti obstoječi sistem koncesioniranja lekarn. Pripravljen pa je, sprejeti primerne spremembe obstoječega zakona o lekarnah iz leta 1930. Da bi mogli člani odbora odnosno predlagatelji zadevo podrobneje proučiti, je bila seja odgodena do torka.

Zakon o občinah

Beograd, 19. jan. M. Danes popoldne je skupščinski odbor, ki razpravlja o občinskem zakonu, nadaljeval podrobno razpravo. Čl. 3., o katerem se je vršila obširna razprava, je bil rezerviran. Ta člen govori o združitvi malih občin. Prav tako so rezervirani tudi členi 4., 5. in 6. Čl. 7. je bil sprejet brez izpremembe, z manjšimi izpremembami pa so bili sprejeti tudi členi od 8 do 10. Razprava se jutri nadaljuje.

Kranj in Golnik priznana za letovišče

Beograd, 17. januarja p. Z odlokom prometnega ministra so priznane ugodnosti na državnih železnicah, določene za letoviške kraje, tudi za postaji Kranj in Križe—Golnik.

Iz diplomatske službe

Beograd, 17. januarja p. Na predlog zunanjega ministra je upokojen s kraljevim ukazom izredni pooblaščeni minister dr. Ivan Švegelj.

Iz zdravniške službe

Beograd, 17. januarja p. Z odlokom ministra socialne politike sta napredovala v višjo skupino primarij državne bolnice v Ljubljani dr. Valentin Meršol in lekarnarica iste bolnice dr. Vida Fink.

Odlikovanje

Beograd, 17. januarja p. Z redom sv. Save V stopnje je odlikovana članica Narodnega gledališča v Mariboru, gospa Štefanija Dragutinovićeva.

Smrtna kosa

Včeraj je v celjski bolnišnici umrl g. Tone Kregar, šolski upravitelj v Št. Andražu pri Polzeli. Pogreb bo v četrtek ob 15. uri na Ponikvi ob južni železnici.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, megleno. Verjetno je, da se bo vreme poslabšalo — **Situacija včerajšnjega dne:** Visoki pritisk se je docela umaknil proti vzhodu. Velik ciklon prevladuje na zapadu in njega kontinenta. Pojavili so se južni topli vetrov zaradi česar so nekoliko porasle temperature in je oričakovati padavin zlasti v Primorju in gorskih krajih; v južnem Primorju pa nevihte. Pritisk je padel za 1 do 4 mm. bolj na severu, manj na jugu. Temperature so po večini narasle za 1 do 5 stopinj, najbolj na vzhodu, v zapadni Hrvatski pa so ostale nespremenjene

Dunajska vremenska napoved za sredo: Po prehodnem dvigu temperature je treba jutri ali pojutrišnjem pričakovati mnogo snega.

Naši kraji in ljudje

Koroški pevci se vračajo domov

Po prisrčnem slovesu v Ljubljani in poslovilnem nastopu na Jesenicah se bodo danes vrnili na Koroško

Ljubljana, 17. januarja

Po nepozabnih dnevih, ki so jih preživeli koroški bratje v Sloveniji, se je približal čas slovesa in povratka preko meje. Nikakor niso tajili, da so nabrali pri nas prav gotovo vsepovsod najlepše vtise, saj se je vsak korak manifestirala ljubezen do njih. Po sinočnjem koncertu so se razvedrili v ljubljanski družbi, vendar pa družabni večer nikakor ni imel kakega veseličnega značaja, marveč so se nadaljevale manifestacije, zlasti ob govorih dr. Felacherja in daljši zahvali župnika Poljanca. Akademski pevski zbor pod vodstvom g. Marolta pa je prekrasno zapel več pesmi in ubral zasluženo burno priznanje.

Danes dopoldne so si koroški pevci ogledali Ljubljano in njene zanimivosti. Pod vodstvom g. župnika Poljanca in predsednika Kluba koroških Slovencev g. dr. Fellacherja ter vseh štirih predsednikov zborov, so odšli tudi na bansko upravo, kjer jih je sprejel g. ban dr. Drago Marušič. Župnik g. Poljanec se je v imenu Koroščev zahvalil g. banu za ljubeznivi sprejem in naklonjenost našega prebivalstva. Gospod ban se je z g. poslancem prijazno pogovoril in posebej izrekel dobrodošlico ter poželel srečo v nadaljnjem delovanju. Pozneje so odšli pevci v palačo Zbornice za TOI, kjer jim je g. dr. Stele razkazal monumentalno stavbo. Iz hotela Uniona so slednjič odšli pevci skupno na kolodvor, noseč s seboj številne dokaze priznanja v obliki lovorovih vencev in šopkov. Na kolodvoru se je pred odhodom spet zbrala večja množica občinstva, ki je živahno vzklikala bratom izza meje. Poslovit so se prišli tudi številni predstavniki naše javnosti, tako predsednik Glasbene Matice senator g. dr. Ravnihar, pevski oče g. Matej Hubad, predsednik Kluba koroških Slovencev g. dr. Fellacher in mnogi pevci in glasbeniki. Ko so bili Korošci že v vozovih, so zapeli čuvstveno koroško popevko, nato pa so zaorili pozdravni vzkliki, še so zamahal roke v pozdrav in slovo, potem pa je vlak zdirjal na Gorenjsko.

Na vseh večjih postajah do Jesenic so bili koroški pevci deležni prisrčnih pozdravov. V Št. Vidu jih je na kolodvoru čakala velika množica prebivalstva in vsa šolska mladina s cvetjem in narodnimi trobojnicami v rokah. Koroške brate sta pozdravila župan g. Valentin Babnik in šolski upravitelj g. Šmajdek. Učenka Vida Briškijeva pa jim je izročila šopek rdečih nageljev. Župnik Poljanec se je prisrčno zahvalil ter naglasil, da ga posebno veseli šopek mladine kot porok srčne ljubezni, ki se izraža povsod, kamor prispejo koroški rojaki. Ta šopek je Koroščem najboljše jamstvo, da bo vedno tako, kakor je danes, da so naša srca Vaša, Vaša pa naša. Mladina je tudi okrasila voz koroških bratov s 14 lepimi venci.

Na Jesenice so Korošci prispeli ob 14.08 minut in so jih na kolodvoru poleg šolske mladine, ki je drage goste pozdravljala s cvetjem in trobojnicami, ter mnogoštevilnega občinstva, pričakovali zastopniki mesta in vseh narodnih društev. Župan mag. ph. Žabkar jim je želel dobrodošlico, združeni jeseniški pevci pa so zapeli pesem »Triglav, moj dom«. Po kratkih razgovorih s predstavniki društev so koroški pevci v spremstvu množice krenili v mesto. Že v teku popoldneva so priredili v Krekovem domu koncert za mladino, zvečer pa so istotam sledili prelepi dokazi ljubezni med brati, ki jih loči samo gora. Jutri se bratje skozi karavanški predor vrnejo na svoje domove.

Delo jadranskih stražarjev v Ljubljani

Ljubljana, 17. junija

Občni zbor ljubljanskih pripadnikov Jadranske straže v ponedeljek zvečer v »Zvezdi« je ob izčrpnih, skrajno vestno sestavljenih poročilih funkcijonarjev odbora podal prav lepo sliko o gibanju in prizadevanjih te odlične nacionalne organizacije v Ljubljani. Zborovanja se je navzlic koncertu koroških pevcev udeležilo razmeroma lepo število članov. Predsednik g. Joško Pogačnik je pozdravil podpredsednika oblastnega odbora Jadranske Straže trgovca g. Stupico, prečital brzojavni pozdrav centrale v Splitu in z navzočimi vred počastil spomin vseh med letom umrlih članov. Nato je poročal o lanskem delu.

Krajevni odbor obstoja v Ljubljani šele poldrugo leto dni. Lani se je nadaljevalo gibanje po točno začrtanih smernicah Jadranske Straže. Odbor je imel sicer težko delo, a se ga ni ustrašil. Potrebno je pa za to velevažno organizacijo čim več razumevanja in pomoči od strani občinstva. Neštete brošure in tudi novine prinašajo opise lepot našega sinjega morja, otokov, obale in vsega, kar je v zvezi z morjem. Naš živelj je že od nekdaj vozil in ribaril po morju. Bil pa ni svoboden. Mar sedaj, ko smo v lastni državi, ni naša sveta dolžnost, da branimo in gojimo ta največji narodni zaklad, za katerega se je žrtvovalo toliko krvi? Še sedaj si lastijo tujci pravico na naše, od pamtiveka jugoslovensko morje, na našo obalo in naše otoke. A ko jim je že odklenkalo, iščejo še sedaj in branijo nekake svoje meje ter delajo iz takih zadev velika vprašanja. Dobro vedo, kaj pomeni gospodarstvo nad morjem. A to je in mora ostati naše! Jadranska Straža je lahko močna samo v močni državi. Pogoj vsemu delu in končnemu uspehu je, da smo vsi v notranjosti složni.

Gospod predsednik je nato poročal še o poteku in sklepih kongresa v Skoplju ter povedal, da bo *bodoči kongres JS l. 1935. v Ljubljani*. Lepe in vzpodbudne besede je nato naslovil tudi na bivše mornarje in pozdravil njihovo strnitev v močno falango v okviru JS, da bo vedno na straži naše države v zaščito naših interesov na našem morju. Govoril je tudi o pomladku JS, saj pri mladini se mora z vso drugo nacionalno vzgojo vriščeti vcepljati tudi ljubezen do morja. Končal je z geslom, ki naj bo vzvišeno za vsakega Jugoslovena: »Čuvajmo naše morje!«

Tajnik društva g. Marjanović je izvajal, da je bilo delo krajevnega odbora v preteklem poslovnem letu v splošnem uspešno. Prireditvi dne 2. aprila lani in 14. t. m. sta dobro uspeli, enako se je dobro obnesel izlet v Šibenik, vršilo se je organiziranje podmladka in mornarjev, na sporedu so bila tudi predavanja. Veliko dela, osobito v propagandnem pogledu, pa je ostalo nevidnega, čeprav zahteva mnogo časa in truda. Uspeh se vendar izkazuje v širjenju ideje JS med narodom. Predavanja so se pričela tudi po raznih krajih na deželi. Izleti JS na naše morje so organizirani zelo dobro in si je možno za majhen denar ogledati mnogo lepot na našem jugu. Tam se tudi naseli v srce vsakogar ljubezen do morja, kajti tam šele izletniki vedo vsaj približno oceniti prelest naše obale, otokov, pristanišč. Letos namerava JS prirediti izlet na otok Hvar. — JS mora vsekakor postati v Sloveniji jaka nacionalna organizacija, ki naj bo izraz zavesti vseh nas Slovencev, da ljubimo naše morje. Vsi moramo vedeti, da leži v morju moč, bogastvo in napredek naše države, saj to so vrata v širni svet.

Blagajniško poročilo je podal g. dr. Jeglič, njemu se je zahvalil v imenu nadzornega odbora g. Hribernik kot najmarljivejšemu odborniku, venomer delujočemu za prospeh društva. V odbor je bilo poleg dosedanjih funkcionarjev izvoljenih tudi nekaj novih članov. V debati se je sprožilo več koristnih nasvetov. Bivši tajnik g. Legat, ki je sedaj vodja sreske ekspoziture v Škofji Loki, je prinesel gorenjske pozdrave z zagotovilom, da bo v kratkem ustanovljen krajevni odbor v Škofji Loki. G. predsednik je zaključil lepo uspelo zborovanje s ponovnim apelom na članstvo, naj krepko in vztrajno nadaljuje delo za Jadransko Stražo! Temu apelu se pridružujemo s pozivom na vso našo narodno javnost: najboljši odgovor vsakega pravega Jugoslovena na izzivanja tujcev je to, da se včlaniš pri Jadranski Straži in tako ojačiš fronto za neumorno varstvo sinjega Jadrana.

Velika škoda po požaru sredi mesta

Ljubljana, 17. januarja.

Davi je sredi mesta zavladalo veliko razburjenje. Okrog 3.15 je odjeknil pred glavno pošto klic na pomoč: »Gori, gori!« K stražniku je prihitel trgovski sotrudnik g. Ivan Rebolj, ki je kazal na okno I. nadstropja Jadransko-podunavske banke na Aleksandrovi cesti, iz katerega je tedaj že bušil plamen in dim. Stražnik je nemudoma obvestil gasilce, ki so bili z motorko na mestu že po nekaj minutah. V hiši je med stanovalci medtem zavladala silna zmešnjava. Vse je hitelo iz stanovanj na dvorišče in na ulico. Ljudje so bili deloma oblečeni le za silo.

Gorelo je v skladišču modne trgovine M. Magdičeve. Gasilci so se povzpeli do okna in napeljali cev skozi okno v prostore in nemudoma pričeli gasiti. Drugo cev so napeljali v skladišče od dvoriščne strani. V skladišču je bilo nakopičene obilo najrazličnejše obleke, zlasti svilenih damskih najnovejših modelov, sportne obleke, ovratnikov in drugih oblačilnih predmetov. Gasilcem se je posrečilo v teku pol ure požar popolnoma pogasiti, a je bilo že prepozno. Ogenj je uničil skoro vso zalogo, ali jo vsaj pokvaril. Požar je nastal najbrž zaradi kratkega stika. Stvar še ni povsem pojasnjena in je uvedena preiskava od strani policije. *Škoda, ki jo je povzročil požar, iznaša več sto tisoč dinarjev, a je krita z zavarovalnino, saj je tvrdka zavarovana za 900.000 Din.*

Doraščujoči mladini nudimo zjutraj čašico naravne **»Franz Josefove« grenčice**, ki doseza radi tega ker čisti kri, želodec in creva pri dečkih in deklicah prav znatne uspehe. V otroških klinikah se uporablja **»Franz Josefova« voda** že pri malih največ težko zagatenih bolnikih. **»Franz Josefova« voda** se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Škofjeloški okraj hoče svojo sresko upravo

Škofja Loka, 16. januarja.

V soboto so zborovali v Škofji Loki v stari mestni posvetovalnici, vsi župani škofjeloškega sodnega okraja. Vodil je to važno zborovanje vodja sreske izpostave Ivan Legat. Prišli so polnoštevilno tudi občinski svetovalci, predstojnik sodišča dr. Jakob Prešern in upravitelj davčnega oblastva Franc Adamič.

V uvodu je škofjeloški župan Josip Hafner predlagal, naj se naslovi na pristojno mesto spomenica, s katero naj se zaprosi, da se dosedanja sreska izpostava preosnuje v samostojen okraj s sedežem v Škofji Loki. Dosedanje območje sreske izpostave obsega namreč 512 km² in ima v 11 občinah s 184 naselji 23.138 prebivalcev. Po obsegu in tudi številu prebivalstva je torej to območje večje kakor marsikateri srez. V dravski banovini so manjši srezi konjiški, črnomeljski in metliški. V ostalih banovinah pa je še 24 okrajev, ki so po obsegu in po številu prebivalstva manjši nego je škofjeloška sreska izpostava, ne glede na okolnost, da so tudi po razvoju, položaju in socialnih prilikah manj važni kakor bi bil škofjeloški srez. Škofjeloško območje je strnjena enota za se, obstoječa iz dveh obsežnih dolin, Poljanske in Selške, katerih naravno središče je mesto Škofja Loka. To območje meji z 41.5 km dolgim pasom na Italijo. Za ustanovitev sreza govorita tudi lepo razvijajoča se obrt in industrija. Zaradi zdrave alpske klime, lepih izletnih točk, primerno toplih in čistih voda, kopališč in dobrih komunikacijskih zvez imajo vsi ti kraji vse pogoje za razvoj in dvig tujskega prometa. Treba jim je dati le možnosti, da lahko izkoristijo svoje naravne krasote.

Ustanovitev sreza je iz političnih, upravnih, gospodarskih, strategičnih, prosvetnih in socijalnih razlogov nedvomno potrebna in koristna. Sreska izpostava ima že vse referate razen zdravstvenega in vojaškega in bi se torej tudi upravni stroški s preosnovo izpostave v načelstvo ne povečali. *Občine so se zavezale, da najamejo takoj za srez primerno poslopje v najem, ko bi se pa polegla gospodarska kriza, ki bile pripravljene zgraditi posebno poslopje za srez.*

Spomenica je bila soglasno sprejeta in so jo podpisali vsi župani.

Župani so prešli nato na posvet, glede preureditve občin. Vodja sreske izpostave je podal obširen in izčrpen referat o pregrupaciji občin po novem zakonu o občinah. Svoje pismene predloge so stavili že vse upravne občine, večina župnih uradov in vsi krajevni šolski odbori. Vendar se ti predlogi niso mogli uvaževati, ker je večina vztrajala na tem, da ostane vse pri starem. Vodja izpostave je izrazil mnenje, da se bo na podlagi predloženega gradiva raznih posvetovanj s posameznimi župani in drugimi krajevnimi činitelji dala izpeljati zadovoljiva rešitev v stvari komasacije občin v škofjeloškem sodnem okraju.

Po sedanjih vidikih se bo iz dosedanjih 11 občin stvorilo samo 5 novih in to na naslednji način: Mesto Škofja Loka bi ostalo samostojna občina v dosedanjem obsegu. Starološka občina bi se združila s sorško občino s priklopitvijo kat. občin Puštal iz upravne občine Zminec in kat. občin Bukovica in Bukovščica iz upravne občine Selca. Tretjo občino bi tvorile sedanje občine Sorica, Železniki in Selca. Občini Oselica in Trata bi dali četrto občino in občine Javorje, Poljane in Zminec peto občino. Drugi predlog sloni na osnovanju samo treh občin, in sicer: Sorica, Železniki in Selca s sedežem v Železnikih ali Selcih, občine Oselica, Trata, Javorje in Poljane s sedežem na Trati ali Gorenji vasi in občine Škofja Loka, Stara Loka, Zminec in Sora s sedežem v Škofji Loki. Ako bi se priklopila še občina Žiri, ki obsega 3000 hektarov in ima 3594 prebivalcev in ki gravitira popolnoma na Škofjo Loko, bi bila to samostojna občina.

Pride! Pride!

F.P.1 ne odgovarja...!

Grandiozno filmsko veledelo! Senzacija Ljubljane!

Potniki in piloti na umetnem železnem otoku »F. P. 1« — Prizor iz monumentalnega velefilma!

Danes premiera pikantnega ljubavnega filma neodoljivih ženskih čarov...

Iz dnevnika lepotice

Gospodična Thea — ali se to spodobi?

LJUBEZEN KRASOTICE KIPARICE IN MLADEGA BOKSAČA!

V glavni vlogi **Lil Dagover**

Kot dopolnilo najnovejši Ufa zvočni tednik! Predstave ob 4., ¼8., ¼10.

Kako je bilo ponarejenih za 1,225.000 Din poštnih nakaznic

Drugi dan razprave proti Vojku Mikolju. — Kdo je Ivan Grgič in kje so njegovi pomočniki?

Zagreb, 17. januarja.

Kakor smo že javili, je bil včeraj dopoldne pred zagrebškim sodiščem začetek razprave proti Vojku Mikolju, ki je obtožen, da je lani v aprilu ponaredil za Din 1,225.000 poštnih nakaznic in si prilastil ta denar, o katerem pa ni sledu. Mikolji je že tretjič pred sodniki zaradi sleparij in ponarejevanja. Prvič je bil obsojen leta 1923. na dve leti, drugič pa l. 1926. in je lani začetek januarja prišel iz kaznilnice ter že marca stopil v novo akcijo. Ko je bila izvedena predrzna sleparija s ponarejenimi poštnimi nakaznicami, so se takoj spomnili nanj, dobili pa niso še do danes od njega najmanjšega priznanja.

Mikolji, ki je star 43 let in je služboval najprej kot carinski uradnik nekje v Bosni, pozneje pa pri poštni hranilnici v Sarajevu in v Zagrebu, je prišel na razpravo z raznovrstnimi beležkami in koledarjem. Pozorno je poslušal obtožnico, prekladal medtem svoje beležke ter nekaj beležil. Na običajno vprašanje, če je kriv, je odločno odvrnil: »Nikakor ne!«

Doslej se razprava še ni dotaknila mnogih tajnosti in ugank te velike ponarejevalske afere. Poštne nakaznice se, kakor znano, izročajo uradniku pri »šalterju«, ki jih vpisuje v predpisane formularje ter označuje s tekočimi številkami. Po pregledu, če se sprejete nakaznice vjemajo z izročenimi svotami, dobi nakaznice kartist, potem pa pridejo s priporočenimi pošiljkami vred v vreče za posamezne železniške proge. Vreče se plombirajo. Na pošti v Novem Sadu je bilo predanih najprej 172, potem pa 73 poštnih nakaznic na skupno vsoto 1,225.000 Din. Teh nakaznic ki so imele zaporedne številke, vse podpise in žige, pa niso videli ne uradnik pri šalterju ne blagajnik in ne kartist, bile pa so ekspedirane s pravilnimi vred v plombirani vreči. Kako so prišle v vrečo, je prva in največja uganka te velike sleparije. Sleparijo so razkrili v kontrolnem oddelku ministrstva pri pregledovanju vpisnih in izplačilnih pol poštnih nakaznic.

Del ponarejenih poštnih nakaznic je bil poslan centrali Prve hrvatske štedione v Zagreb, del pa njeni podružnici v Sarajevu in vse nakaznice je s pravilnimi polnomočji dvignil v imenu naslovnika Ivana Grgića Josip Šlezinger, ki je prišel v zvezo s tem skrivnostnim Grgićem potom svojega oglasa v beograjski »Politiki«. Šlezinger je iskal službo in na njegov oglas se je javil neki Ivan Grgić, ki ga je pozval k sebi v Beograd v Kosovsko ulico št. 37. Grgić, ki je nosil črna očala in izgledal kakor kak invalid s pokvarjeno desno roko, je Šlezingerju dejal, da je borzni senzal in da rabi pomočnika, ker je invalid. Poslal ga je v Zagreb z naročilom in s pooblastili, da dvigne tam po poštnih nakaznicah dospeli denar pri Prvi hrvatski štedioni. Šlezinger je to izvršil in Grgiću izročil denar v nekem hotelu. Drugo naročilo za dviganje denarja pri bančni podružnici v Sarajevu pa je dobil po pošti. Ko je izročil tudi ta denar in dobil kot svojo plačo v dveh obrokih vsega skupaj 8000 Din, je Grgića zmanjkalo in ni se več javil, dasi mu je pisal v Beograd in še na neke druge naslove. Šlezinger je vse to pripovedoval že tedaj, ko so ga zaprli, in ko je bil v zagrebških zaporih konfrontiran z Mikoljem, je takoj spoznal v njem Grgića.

Šlezinger nastopa na razpravi kot priča, ker je proti njemu ustavljeno postopanje zaradi soudeležbe pri slepariji. Včeraj je Šlezinger pred Mikoljem še enkrat natančno opisal vse sestanke, Mikolji pa je dosledno trdil, da se moti, da on ni Grgić, da ni nikdar stanoval v Beogradu v Kosovski ulici in da ima za vse dneve, ki jih priča navaja, najboljši alibi. Odprl je svoj koledar tr našteval, kje se je vse mudil v teh dneh. Tedaj je mnogo potoval. Bil je v Skoplju in še v nekaterih drugih krajih južne Srbije, ker je nameraval nekje otvoriti prodajalno s papirjem in knjigami. Iz vsakega kraja, ki ga navaja, našteva tudi osebe, s katerimi je govoril. Na pripombo predsednika senata, da so strokovnjaki ugotovili, da je on pisal vsa pisma, ki jih je Šlezinger sprejemal od skrivnostnega Grgića, pa pravi, da si je pravi krivec gotovo izposodil njegovo pisavo in tako odvrnil sum na človeka, ki ga je prav lahko osumničiti zaradi njegove preteklosti. Ob zaključku včerajšnje razprave je Mikolji zahteval od senata, naj ne zapriseže Šlezingerja kot priče, ker je prav lahko mogoče, da Šlezinger dobro pozna pravega krivca ter da v njegovem interesu obdolžuje Mikolja kot zato najbolj pripravno osebo. Senat je to zavrnil, pač pa je ugodil zahtevi zaslišanja mnogih razbremenilnih prič, ki jih navaja Mikolji iz raznih krajev svojih potovanj v dneh, ko so bile izvedene vse sleparije. Danes dopoldne se je začelo z zaslišavanjem prič, ki so bil že prej povabljene.

Grenčica Hunyadi Janos je najzanesljivejše in najidealnejše odvajalno sredstvo.

KULTURNI PREGLED

Januarska številka „Ljubljanskega Zvona“

Z neznatnim presledkom sta izšla kar dva zvezka »Ljubljanskega Zvona«; obsežni zaključni številki 53 letnika se je pridružila že prva številka novega letnika. Tako se uvaja tudi za »Ljubljanski Zvon« načelo rednega in točnega izhajanja, kar bodo gotovo pozdravili vsi naročniki.

Izpremenjena naslovna stran zares živo tolmači željo novega uredništva, da bi bil LZ živahen časopis. — Na uvodnem mestu je objavljen članek režiserja Cirila Debevca »Nekaj misli o pojmovanju umetnostne kritike«; »drobni prispevki k razmišljanju in pravilnemu pojmovanju umetnostne kritike«, jih označuje avtor. Izvajanja g. Debevca bodo nedvomno marsikomu razbistrila pojme o gledališki kritiki.

L. Mrzel - Frigid je zastopan s »Pravljico o cestnem pometaču«. Mnogo bridke socialne resničnosti je v tej fino pisani pravljici. To velja tudi za novelo Rudolfa Kresala »Vrata«. Njen motiv je docela sodoben: brezposelnost. Mirina borba za pošten kruh in žensko čast vse do trenutka, ko resignirano omahne v prostitucijo, je opisana prepričevalno. Socialno življenje je snov, ki zanima sodobnega pisatelja: mar naj se v teh težkih časih igračka s fantazijo in pripoveduje plitve zaljubljene zgodbe? Tudi Tone Seliškar je v pesmi »Pravijo...« udaril na iste strune. Prva naša pesem o sedanji krizi!

Nekoliko svetlega, nadčasovnega sija je razlito po »Portugiških sonetih«, ki jih po Elizabeti Barrett - Browning prevaja v nerimanih verzih pesnik Alojz Gradnik. To so kriki ljubečega ženskega srca: isti v vseh časih in pri vseh kulturnih narodih. S tem, da jih slovenski prevajalec prelaga v nerimanih verzih, rešuje mnogo lepote in misli, ki so v njih.

Esej univ. prof. Evgena Spektorskega »Aleksander Blok« je naravnost vzor življenjepisno - literarnega eseja, kakor jih pri nas pogrešamo. Lahko umljivo, od začetka do konca tudi za neliterata zanimivo slika pisec življenje in pesniški razvoj velikega ruskega poeta. Nihče ne bo eseja prečital, ne da bi bil piscu hvaležen za užitek, ki mu ga je nudil.

Z novelo Branka Rudolfa »Princ Ranoter jadra na zapad« smo dobili svojevrsten poskus, ki bomo o njem še spregovorili, ko bo novela zaključena.

Sledi Obzornik. Tu so objavljena B. Borka »Marginalije k polemiki z Otonom Župančičem«, komentar razburljivim pojavom v našem kulturnem življenju ob koncu leta 1932. Pisec odgovarja na vprašanje, kaj je hotel povedati Oton Župančič z esejem »Adamič in slovenstvo«, ki je vzbudil v javnosti nenavadno živahne odmeve.

Med Književnimi poročili čitamo Budalovo oceno Bevkovega romana »Železna kača«, Tominčevo obsežno poročilo o prof. Ramovša »Dialektološki karti slovenskega jezika« in St. aneža prikaz slovenskega prevoda Werflove »Mladostne krivde«. Pod Gradivom je natisnjena Turkova beležka »Simon Jenko in Petar Preradović«, med Zapiski poroča B. Borko o češkem ruralizmu in o problemu »Duhovnost v nevarnosti«, A. Gradnik pa seznanja čitatelja z avtorico »Portugiških sonetov«.

Tako se je torej »Ljubljanski Zvon« srečno prevalil v 53. letnik in kaže na tej poti trdno voljo do izpolnjevanja nalog, ki mu gredo že po njegovi častitljivi tradiciji. Potrebna mu je le materialna pomoč naročnikov; moralno se mu ni bati bodočnosti. Tu pa se bo moral vprašati vsak čitatelj teh vrstic: Ali sem naročnik LZ in ali sem že kaj storil, da mu pripomorem do večje razširjenosti in trdnejše gmotne podlage?!

Glasbeno pismo iz Prage

Uspeh Jaroslava Hilberta.

Dramatik Jaroslav Hilbert je uganka. Vedno, kadarkoli je skušal napisati komedijo, je imel nesrečno roko, če pa se je bil polotil drame ali žaloigre, je popolnoma uspel. Toda za nadarjenega človeka je tudi neuspeh blagoslov. V njem se budi kljubovanje, ki ga bodri in žene k novemu naporu. In ne zaman, zakaj, če bi bil Jaroslav Hilbert to pot samo malce boljše pomeril, bi bil zadel docela v cilj.

Nedavno je bila v Narodnem divadlu premiera njegove najnovejše komedije »Kraljičin let«. Začetek in konec dela je izvrsten. Škoda, da je popustil v drugem in tretjem dejanju. Preveč je skrbel, da bi bil ugodil občinstvu. Svojevoljno je prekinil logični razvoj dejanja, hoteč prijetno iznenaditi svoje gledalce; ni se samo enkrat kakor vešč akrobat vrgel iz bančne poslovalnice v zvezdarnico in, da bi bila mera polna, iz zvezdarnice v filmski atelier. Dramatik nas stavi pred končno dejanje, ne drži se pravila dramske arhitektonike in skuša s slučajnimi epizodami skriti pomanjkljivosti komedije. Njegove osebe se pretvarjajo v različne osebnosti, kakor se pač piscu trenutno zahoče. Po vsej sili nam hoče kakor pravijo, pokazati rog kot svečo. Ali misli, da mu verjamemo, ko se pred našimi očmi bankir in poslovni človek Rosenbaum na mah spremeni v zvezdoznanca, prijatelja umetnosti in sanjarja, ki v filmskem atelierju, vzleknjen v udobni naslanjač, prebira lirične pesmi? In Rosenbaumov razgovor z zvezdami? Ali ni to samo prazno besedičenje o večnosti, ki bi nas morala pretresti prav do dna duše?

Poleg vseh teh pomanjkljivosti pa ima »Kraljičin let« tudi svoje dobre strani. Nekatere osebe (n. pr. Rosenbaumov sin Oskar, Lensfeld in Julijana Hallova) so žive in polnokrvne. Uloge so kakor ustvarjene za igralce. Olga Scheinpflugova, Ludvik Veverka, Hugo Haas in Jiři Steimer so se odlično postavili. Olga Scheinpflugova je bila tudi tokrat najjačja v dramatskih prizorih, ko je ljudska duša najbližja resnici. Že zaradi samih igralcev, ki jim »Kraljičin let« nudi lepo priliko, da pokažejo, kaj znajo, bi to delo bilo vredno, da ga uprizore ne samo vsi češki, marveč tudi vsi jugoslovenski odri. Kritiki res da ne bili povsem zadovoljni, toda občinstvo bi se zabavalo in prav od srca smejalo raznim posrečenim dovtipom.

Kakšen sujet je obdelal Jaroslav Hilbert v »Kraljičinem letu«? Pesnik primerja lepotico s kraljico v čebelnjaku. Matica je vitkejša in globlja, lepša in vabljivejša od čebel - delavk in trotov; njen pomladni polet pomeni ljubezen in smrt. Za trote smrt, a za njo oploditev. In panj je krvava zakonska postelja.

Taka je tudi Julijana Hallova, ženska nenavadno močnega nagona, ki je vedno voljna žrtvovati svojega ljubimca za svoj polet in nasičenje. Iz tipkarice se razvije diva, star, zvezda. Z neodoljivim temperamentom zasužnji oba Rosenbauma — očeta in sina, — ustanovi filmsko podjetje, se narine kot igralka vsemu svetu, kot ženska pa si pridobi vse moške, ki ji pridejo v neposredno bližino. Poroči se z mladim Rosenbaumom, mu rodi hčerko in ko misli, da je popolnoma nasičena in srečna, potrka na njena vrata režiser, ki ji prinaša novo ulogo. Pred poroko se je bila odpovedala filmu, komaj pa zagleda svojo novo ulogo, jo na mah prešine prava besnost stvarjanja; zopet se vrne v atelier, kjer namesto solnca sijejo reflektorji, namesto prirode se dvigajo zaprašene kulise, a namesto odmevov se odzivau mikrofon. Mladi Rosenbaum se upira, toda stari je kot moder in izkušen človek na strani svoje lepe in muhaste snahe. Zakaj Julija Hallova spada med nadljudi (s tem je Hilbert mislil tudi sebe)), ki za nje niso

V četrtek 19. t. m. ob 20. uri vsi na Tabor! Protestirali bomo proti rušilcem naše državne celine in narodnega edinstva. Govore: dr. Stane Rape, dr. Pavel Pestotnik in dr. Josip Cepuder. — Sreski odbor JRKD v Ljubljani.

Domače vesti

• **Uvedba zimskega izletniškega vlaka iz Ljubljane v Bohinj in v Planico.** V nedeljo 22. t. m. bo vozil izletniški vlak iz Ljubljane v Bistrico ob Bohinjskem jezeru in v Rateče-Planico. Odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 5.10, prihod v Bistrico ob Boh. jez. ob 8.13, prihod v Rateče pa ob 8.16. Povratek iz Bistrice kakor iz Ratečev-Planice bo ob 18. uri, prihod v Ljubljano gl. kol. ob 20.50. Za izletniški vlak je dovoljena polovična vozna cena do vseh postaj in od vseh postaj, ako se uporablja izletniški vlak v obeh smereh. Ker je odvisno od zadostne frekvence, ali bo v bodoče še vozil ta izletniški vlak, pozivamo vse izletnike in zimske sportnike, da se čim bolj poslužijo tega vlaka.

Ti si res en čuden stric! „Vse je slabo" — godrnjaš. I, sevé, ker pečenic Slamičevih ne poznaš!

• **Natečaj za inženjersko-agronomske pripravnike.** Oddelek katastra in državnih posestev pri finančnem ministrstvu razpisuje natečaj za pet uradniških pripravnikov inženjersko-agronomske stroke, ki bi vršil klasifikacijo zemljišč po obstoječih zakonskih predpisih. Poleg fakultetne strokovne kvalifikacije naj bi kompetenti imeli po možnosti tudi ekonomsko prakso zlasti iz poljedelstva.

• **Cepljenje proti grizi in škrlatinki.** Higienski zavod v Ljubljani je v zadnjih mesecih cepil proti škrlatinki v kočevskem okraju nad 600 otrok, proti grizi pa v črnomeljskem, novomeškem in prevaljskem srezu nad 2000 oseb. Griža je po cepljenju povsod prenehala.

Zvočni kino Ideal

Samo še danes božanska

GRETA GARBO

v svojem najboljšem filmu:

„Ana Christie"

Kot partnerja THEO SHALL in HANS JUNKERMANN

Najboljša vloga Grete Garbo — Švedska sfinga je spregovorila — Še nikoli ni bila Greta Garbo tako lepa kot v tem filmu!!

Novi »Fox« zvočni tednik senzacij!

Danes ob 4., 7. in 9. uri zvečer

• **Nočno delo v pekarnah.** Po naredbi bana dunavske banovine in v smislu zakona o zaščiti delavcev je stopila dne 16. t. m. na teritoriju dunavske banovine v veljavo prepoved nočnega dela v pekarnah. V prihodnje je pozimi prepovedano delo v pekarnah od desetih zvečer do štirih zjutraj, poleti pa od 11. zvečer do 4. zjutraj. Dovoljeno je le pripravljanje materijala za začetek dela. Sicer pa ostane v veljavi nočelski počitek, ki traja 36 ur.

• **Tombole in srečolovi.** Kr. banska uprava v Ljubljani opozarja vsa ona društva in privatneo sebe, ki vlagajo prošnje za prireditve tombol, srečolovov in temu sličnega, da se je po § 12 točka 3. zakona o naknadnih in izrednih kreditih k proračunu državnih izdatkov in dohodkov za leto 1932-1933 (Službeni list št. 16-3 iz leta 1933) taxfina postavka 99 povsem povišaja od dosedanjih 25 na 50 Din.

• **Javne kuhinje v Novem Sadu.** V Novem Sadu so bile pretekli ponedeljek otvorjene štiri javne kuhinje, kjer bodo dobivali brezplačno hrano nezaposleni in siromaki. Dnevno se bo razdelilo 1800 porcij; razen tega pa dobi vsakdo še tretjino kilograma kruha brezplačno. Kuhinje se vzdržujejo s pomočjo novosadske mestne občine in človekoljubnih institucij.

• **Novi grobovi.** V Šoštanju je v soboto popoldne umrla po dolgem bolehanju v starosti 59 let gospa Antonija Švarcova soproga posestnika in čevljarskega mojstra Franca Švarca, po domače Čepelnika. Blago pokojnico, ki je bila splošno znana kot pridna gospodinja in dobra mati, so položili k večnemu počitku v ponedeljek na šmihelskem pokopališču. — Po daljši bolezni je umrl v 68. letu starosti Peter Rozman, hišni posestnik in delovodja KID v pokoju na Jesenicah. Pokojni, ki je bil splošno znana in spoštovana osebnost v našem kraju, je bil zaposlen pri KID skoraj 50 let ter je bil eden najstarejših med onimi delavci, ki so prišli pred 50 leti iz bivših bohinjskih tovarn na Jesenice. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše sožalje!

• **Po sedemnajstih letih se je vrnil v domovino.** V selo Sv. Petke v Južni Srbiji se je po sedemnajstih letih vrnil v domovino Aleksander Todorović, ki so ga Bolgari kot malega dečka odvedli s seboj.

* **Lov na delfine.** Kakor poročajo iz Crikvenice, so tamkajšnji ribiči priredili te dni lov na delfine. Imeli so srečo in so vlovili večje število delfinov, izmed katerih je eden tehtal 160 kilogramov. Močne ribiške mreže so delfini skoraj vse raztrgali.

* **»Franz-Josef« grenčica poživi izmenjavo snovi in osveži um.**

• **Nesreča na lovu.** V bližini samostana Gračanice se je pehotni kapetan Novica Perović v nedeljo podal na lov. Zaradi srčne kapi pa je z mostu padel v reko Gračanico in utonil. Šele naslednji dan so ga mrtvega potegnili iz vode.

• **Streljal je na psa, ustrelil pa je človeka.** 1. decembra lani je bil v selu Golubincih pri Sremski Mitrovici ustreljen seljak Nikola Putniković. Mimo Putnikovićeve hiše je šel 20 letni Radivoj Savić. Nenadoma ga je napadel velik pes. V zadregi je Savić potegnil revolver in streljal na psa. Na nesrečo pa je krogla zadela gospodarja, ki je kmalu nato izdihnil. Sodišče je sedaj Savića obsodilo pogojno na leto dni ječe ter na plačilo odškodnine v znesku 8000 Din Putnikovićevi vdovi.

• **Nepooblaščen zbiralec novoletnih daril.** Kakor objavlja poštna direkcija v Zagrebu, je poštni služitelj Mato Marečić v imenu direkcije sestavil okrožnico ter ji dal službeni značaj s tem, da je na okrožnici ponaredil direktorjev podpis in odtisnil žig direkcije, ki ga je bil ukradel. S tem „službenim« aktom se je telefonskim naročnikom priporočalo naj dajo primerne novoletne prispevke telefonskim uslužbencem. Nabral je lepo vsoto. Zvedela pa je o tem poštna direkcija, ki je Marečića odpustila iz službe in ga ovadila policiji. Zdaj sedi v preiskovalnem zaporu.

• **Uboj v ubožnici.** Kakor poročajo iz Novega Sada, je v ubožnici občine Goščinci cigan Raško Stojković s sekiro ubil sedemdesetletnega Jakoba Trautmana. Ubijalec je bil aretiran.

• **Obleke in klobuke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich.**

Iz Ljubljane

Vsem krajevnim organizacijam JRKD v Ljubljani. Opozarjamo vas na protestno zborovanje, ki bo v četrtek 19. t. m. ob 20 uri na Taboru. Pošljite po letake v sresko tajništvo. Sreski odbor JRKD v Ljubljani.

u— **Gospa Pavla Lovšetova,** naša najodličnejša koncertna pevka sodeluje na slavnostnem koncertu v proslavo 70 letnice Ljubljanskega Sokola v soboto 21. t. m. ob pol 20. uri v Filharmonični dvorani. Za ta svoj nastop si je izbrala po eno rusko, češko in slovensko pesem. Iz ruske literature nam zapoje Glierov samospev »Na vodi« Češka je zastopana z večno lepo Smetanovo arijo Marinke iz „Prodane neveste« iz naše literature pa je vzet Pavčičev samospev „Vrabci in strašilo« Gospa Lovšetova nam bo podala vse tri pesmice s svojim srebrnočistim glasom, umetniško dovršeno tako, kakor je pač samo njej mogoče. Na klavirju jo spremlja konservatoristka gdč. Silva Hrašovčeva. Sedeži so v predprodaji v Matični knjigarni. Ker dvorana ni preobsežna in se je bati velikega navala, naj se kupijo tako sedeži kakor stojišča že v predprodaji.

u— **Akademija XIII. »Slovanski večer«** pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja bo v soboto 21 t. m. na Taboru. Na akademiji sodelujejo med drugim ga. Gjungjenac-Gavella, primadona ljubljanske opere. Na sporedu je: Massenet: Arija iz opere Manon, Štritof: „Polžek leze« Gotovac „Poljubi me«. Pri klavirju g. Štritof Niko, dirigent ljubljanske opere. Vabila za akademijo so razposlana. Reklamacije: JNAD Jadran, Tomanova ulica 3, Telefon 2974.

Brez vitamina C ni življenja!

Zato kupujte

JAFFA POMARANČE!

so najlažji pot, po katerem prihajajo klice bolezni v naše telo. Otroke, ki hodijo v šolo, varujejo najbolj zanesljivo pred prehladom, hripo in difterijo

ANACOT-PASTILE DR. WANDERJA

Dobivajo se v vseh lekarnah.

u— **Obredi v pravoslavni kapeli.** Danes, na pravoslavni »Krstov dan«, se vrši ob 9. v pravoslavni kapeli sv. oca Nikole (kasarna vojvode Mišića) služba božja, ob 10. pa običajna blagoslovitev vode za vojsko na dvorišču kasarne vojvode Mišića. Jutri na „Bogojavljenje ob 9.30 služba božja, a nato krene ob 10.30 litija (procesija) s častno četo in vojno muziko iz kapele okoli Tabora, na letno telovadišče Sokola I, kjer se bo izvršilo običajno vsakoletno blagoslovljenje vode. Po blagoslovitvi se vrne sprevod v kapelo.

Nikaka ječa ne sme biti SMUČARSKI ČEVELJ

za vašo nogo. Ta se mora v njem počutiti kakor doma. Čevelj mora biti nepremočljiv, trpežen, prave oblike in tako prostoren, da more vsak prst dobiti svojo oporo. Z našimi smučarskimi čevlji so vsi smučarji izredno zadovoljni.

Brata NAGLIČ, industrija čevljev, Žiri.

Zaloga za Ljubljano pri A. Gorec, d. z o. z., Ljubljana, Tyrševa cesta.

u— **Predavanje o direktnem dimenzioniranju okvirnih nosilcev.** V četrtek 19. t. m. ob 20. bo na tehniki (Aškerčeva cesta 11.) predaval g. inž. Anton Umek o temi: „Direktno dimenzioniranje okvirnih nosilcev«. G. inž. Umek je eden najboljših konstruktorjev in je znan zlasti po modernih železobetonskih zgradbah. V izvedbah njegovih železobetonskih del je veliko novih konstruktivnih idej, ki nam jih bo v svojem predavanju orisal. Vabljeni vsi gg. inženjerji in akademiki.

u— **»Dolenjska v literaturi«.** V petek 20 t. m. se bo vršilo v društvu „Krka« pri Mikliču predavanje urednika Levstikovih zbranih spisov, prof. dr. Slodnjaka o „Dolenjski v literaturi«. Na to zanimivo predavanje vabimo vse člane in prijatelje društva »Krke«. Po predavanju godba jazz Odeona. Vstop je vsakomur prost Brez vstopnine!

u— **Predavanje o lepem vedenju bo jutri** 19. t. m. ob tričetrt na 7. v dvorani Delavske zbornice. Zanimiva predavanja višjega režiserja prof. Šesta so že ponovno napolnila dvorano. Odziva se občinstvo najrazličnejših stanov, kar jamči, da so ta predavanja potrebna. Atena.

RIBJE OLJE

norveško, vedno sveže. **DROGERIJA KANC**

Židovska ulica 1. 1916

Ce Vas boli glava ali zobje, če imate migreno ali neuralgijo ublažuje bolečine

Alcophen Dr. Wandera

Orig. fijola z 20 tabl. Din 20·—
1 tableta Din 1·50

Dobiva se v vseh lekarnah.

Odobreno od Min. soc. politike in narodnega zdravja S. Br. 17429 od 3 oktobra 1932.

u— **Privatne nameščence opozarjamo** na važno predavanje, ki ga danes ob 20. priredi Zveza društev privatnih nameščencev v dvorani Okrožnega urada na Miklošičevi cesti. Predaval bo g. dr. Janko Köstl o najvažnejših določbah novega obrtnega zakona.

u— **Aranžerje-trgovske sotrudnike** in vse ostale interesente obveščamo, da bo otvoritveno predavanje prof. Šantla nepreplicno v četrtek dne 19. t. m. točno ob 20. zvečer v dvorani Trgovskega doma. Predavanje bo zvezano s skioptičnimi slikami Pridite vsi! Društvo izložbenih aranžerjev za dravsko banovino v Ljubljani

u— **»Svobode« in „Zarje«** delavski prosvetni večer bo drevi ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Program je pester in lep Vstopnice so že v predprodaji po 3, 2 in 1 Din.

u— **Društvo stanovanjskih najemnikov, državni in privatni uslužbenci, upokojenci in narodno delavstvo pri županu dr. Dinku Pucu.** Na pobudo Društva stanovanjskih najemnikov v Ljubljani se je 16. t. m. zglasila deputacija predstavnikov navedenih društev in organizacij pri g. županu dr Pucu na mestnem magistratu ter ga prosila za izjavo, kakšno stališče zavzema on in mestna občina ljubljanska glede omiljenja stanovanjske bede in znižanja sedanjih pretiranih najemnin vočigled predstoječemu stanovanjskemu zakonu. Gospod župan je deputacijo prijazno sprejel ter v daljšem odgovoru naglašal, da stoji on in večina občinskega sveta slej ko prej na stališču, da so sedanje najemnine mnogo pretirane in naravnost nedosegljive za večji del prebivalstva našega mesta in da se popolnoma strinja z upravičenimi zahtevami imenovanih organizacij Gospod župan je obljubil, da bo zastavil vse svoje sile, da se omiljenje stanovanjske bede, znižanje najemnin in zaščite stanovanjskih najemnikov sploh čim prej doseže in izvede! Deputacija je vzela izčrpno izjavo gospoda župana z največjim zadovoljstvom in z iskreno zahvalo na znanje s pristavkom, da gospodu županu najemniki popolnoma zaupajo in da čim prej pričakujejo zboljšanje sedaj nevzdržnega stanja!

u— **Sneg je ponehal.** V nedeljo in ponedeljek se je vendarle naletelo vsaj toliko snega, da ustreza kmetovalcem kakor sportnikom. Padel pa je na suho zemljo in se drži, za meščane pa je glavno, da ni brozge Po ljubljanski okolici so oživele goličave. Smučarji se zlasti udejstvujejo na Golovcu, v Brdu, v Podutiku in nad Mednom na Golem brdu. V mestu so ga sneg kmalu spravili s cest in ulic. Že v ponedeljek popoldne je sneg nehal naletavati, vendar je pričakovati, da bo v prihodnjih dneh še snežilo Da zima in gosposka ne prizanašata, je že star slovenski pregovor.

Danes zadnjikrat

LON CHANEY

v senzaciji nad senzacijo

„Ekspres št. 317"

Pustolovščina nad pustolovščino!!

Danes ob 4., ½8. in 9. uri zvečer

KINO LJUBLJANSKI DVOR

Telefon 2730

u— **Gradbena dela.** Z deli na novih stavbah Dukičevega bloka o zaradi zime in vremenskih prilik zaenkrat prenehali. Čim pa bo vreme nekoliko milejše, bodo z gradnjo spet nadaljevali Tedaj bodo pričeli že betonirati 7 nadstropje, dočim bo stavba visoka 8 nadstropij. Z regulacijskimi deli na Ljubljanici še vedno nadaljujejo in se ne dajo motiti zaradi snega. Posebno hite z delom tudi pod trimostjem, ker se boje, da bo pozneje narasla voda ovirala nadaljnja dela do pozne pomladi. Cestna dela po mestu zaradi snega zaenkrat popolnoma počivajo.

u— **Prehlajen samotar.** V neki duplini v Kosezah pri Pečah, kjer je zraven tudi ruševina starega gradu, stanuje že nad dve leti 64 letni samotar J. Mlinar. Moža, ki je videti tudi po zunanjosti samotarski, saj ima dolgo sivo brado, segajočo do prsi, ter dolge sive lase, poznajo Ljubljančani, še bolj pa prebivalci moravske doline. Navadno samuje v duplini, pripeti se pa tudi, da se vzdigne iz svojega zatočišča in krene po dolini ali pride v Ljubljano, kjer prodaja slike svoje dupline in slike ostankov gradu Radovednežem pojasnjuje, da nadaljuje v duplini z izkopavanjem zasutega rova, ki vodi baje skozi hrib sem do Kresnic. Pri svojem delu pa se je zdaj starček hudo prehladil in se je podal včeraj v splošno bolnico v Ljubljano, da mu povrnejo izgubljeno zdravje

Javna zahvala

Dovoljeno naj mi bo, da se javno prisrčno zahvalim vsem prijateljem in znancem iz mesta in z dežele, posebej še ljubljanskemu županu in tovarišem občinskim svetovalcem, ki so me tolikokrat obiskovali in me bodrili ali pa se pismeno spominjali mene med težko in dolgotrajno boleznijo. Prav posebno zahvalo pa moram izreči specialistu g. dr. Janku Hafnerju in ostalima gospodoma zdravnikoma, ki so posvetili veliko skrb in nego mojemu ozdravljenju. Prosim ponovno, da sprejmejo vsi izraz moje globoke, iskrene hvaležnosti ter zagotovilo mojega vdanega prijateljstva.

Josip Turk,

starosta Jug. gas. zveze in občin. svetovalec.

Metuljčki, kotiljoni

in srčki ter vsi drugi okraski za plesne prireditve

MILENA ZOR-JEŽEK, LJUBLJANA

Palača kreditne banke 1a-IV. levo

u— **SO „Preporod«** ima drevi ob 20. občni zbor v „Jadranovi« čitalnici.

u— **Preporodove plesne vaje v soboto zaradi »Slovanskega večera« ne bo.** Prihodnja plesna vaja bo v soboto 28. t. m.

u— **Razprodaja damskih oblek, K. Soss, Mestni trg.**

Iz Celja

e— **Opozorilo delodajalcem.** Davčna uprava v Celju poziva vse delodajalce, ki morajo plačevati uslužbenski davek v davčnih znamkah, da jim predložijo knjižice svojih uslužbencev za uslužbenski davek najkasneje do konca februarja v pregled.

e— **Mladi violinski virtuoz Miran Viher,** ki je žel sijajne uspehe ne le doma, temveč v oktobru tudi pred inozemsko kritiko, bo koncertiral v sredo 1. februarja v Celju. Opozarjamo na ta koncert, ki bo brez dvoma dogodek svoje vrste.

e— **V mestnem gledališču** bodo člani Dramatskega društva v Celju pod okriljem Rdečega križa v sredo 25. t. m. ob 20. uprizorili znano delo Pečje Petrovića „Mrak«. V glavnih vlogah bodo nastopili ga. Sadarjeva, gdč. Kranjčeva, gdč. Trinkova ter gg. Velušček in Pogačnik. Režijo vodi g. Velušček. Vstopnice se dobe v predprodaji v drogeriji „Sanitas« v Aleksandrovi ulici. Ker je čisti dobiček namenjen brezposelnim, je pričakovati, da bo občinstvo iz Celja in okolice 25. t. m. v velikem številu obiskalo gledališče.

e— **Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva** je imela v nedeljo dopoldne svoj redn. občni zbor v občinski posvetovalnici na Bregu. Predsednik podružnice g. Miloš Levstik je podčrtal pomen dobre sadjarske organizacije, ki je dosegla, da prihaja sedaj na trg izbrano sadje. V tej sezoni so izvozili iz dravske banovine nad 4000 vagonov izbranega sadja. Po poročilih ostalih funkcijonarjev je bil zopet izvoljen dosedanji odbor Podružnica bo slej ko prej priredila poučna predavanja v svojem okolišu. Jeseni bo priredila sadjarsko razstavo, glavno upravo pa bo naprosila, da posreduje pri oblastvih glede novega lovskega zakona.

e— **Krajevna protituberkulozna liga** bo imela svoj redni letni občni zbor v četrtek 26. t. m. ob 20. na magistratu.

e— **Zgodaj je začela.** Dne 16. t. m. je bila v Celju aretirana neka 15 letna mladenka, ker je v zadnjih dneh izvršila dvoje tatvin. Bila je tri mesece v celjski bolnici, od koder je bila 12. t. m. odpuščena. V bolnici je izmaknila neki bolni brezposelni služkinji nove rokavice in nov predpasnik v skupni vrednosti 120 Din. Dne 14. t. m. je prišla v stanovanje neke gospe na Lavi, da bi se malo ogrela. V ugodnem trenutku je ukradla 120 Din vredne lakaste čevlje. Mlado tatico so aretirali v svinjaku poleg bolnice, kamor se je bila skrila pred zasledovalci.

Iz Maribora

a— **Iz organizacije JRKD.** Jutri ob 20. bo v Košarjevi gostilni v Cvetlični ulici odborova seja krajevne organizacije JRKD za III. mestni okraj. Po seji bo članski sestanek, na katerem bo poročal narodni poslanec dr. Pivko. Vabljeni vsi!

a— **Peti večer zgodovinarjev** bo priredilo Zgodovinsko društvo v Mariboru jutri ob 20. v čitalnici Študijske knjižnice. Predaval bo prof. Mirko Stupan o temi: Prevrat v mehaniki in začetek industrijskega veka. Vsi člani ZD so vabljeni.

a— **Ljudska univerza v Studencih.** V četrtek 19. t. m. ob 19. bo predaval dr. Vilko Marin o temi „Razvoj človeka od porodu«. Predavanje je namenjeno samo moškim, mladini je vstop zabranjen.

a— **Zveza brivskih in lasničarskih pomočnikov Jugoslavije,** plačilnica v Mariboru, priredi jutri ob 20. v Delavski zbornici II. nadstropje velik sestanek, na katerem bo po predavanju tovariša Markovinovića iz Zagreba ustanovljen Damski frizerski klub. Pridite polnoštevilno!

a— **Zaradi žganja ob prst.** V Košakih so v neki hiši predvčerajšnjim prav pridno kuhali žganje. Kakor je že običajno ob takih prilikah, se je zbralo več znancev, ki so navdušeno srkali žgano kapljico. Kmalu pa se je spremenilo veselje v pretep, med katerim je neki Friderik Ferk odgriznil svoje stricu Antonu Krajncu kazalec leve roke. Krajnc, ki je moral poiskati zdravniško pomoč v mariborski bolnišnici, pravi, da ni niti čutil bolečine in že je bil ob prst, tako urno in spretno mu ga je amputiral vinjeni nečak.

a— **Samomor železničarja.** Predsnočnjim ob 19 se je obesil v svojem stanovanju na Aleksandrovi cesti 27 v Studencih 27 letni železničar Viktor Vidmar. Ko so ga domači našli, je bil že mrtev. Truplo je bilo prepeljano v mrtvašnico na studenško pokopališče Vzrok samomora ni znan.

„Divja koža"

LJUBLJANA - VELESEJEM

sprejema za svojo dražbo kožuhovino do 21. t. m. Kot kupci so najavljeni domači in inozemski interesenti. Nemudoma pošljite kože. 1974

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo: 1 Čas opazovanja, 2 stanje barometra, 3 temperatura, 4 relativna vlaga v %, 5 smer in brzina vetra, 6 oblačnost 1—10, 7 vrsta padavin 8 padavine v mm Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo

17. januarja

Ljubljana, 7, 755.9, —1.7, 90, mirno, 10, —, Ljubljana 18, 756.8, —1.7, 90 E1, 10, —, —; Maribor 7, 755.7, —3.0, 90 NW1 10, —, —; Zagreb 7, 756.0, —3.0, 90 mirno, 10, —, —; Beograd 7, 756.0, —3.0, 90, mirno, megla, 0.3 sneg; Sarajevo 7, 756.2, —2.0, 90 mirno 10, —, —; Skoplje 7, 759.2, 2.0, 90 mirno, 10, —, —; Split 7, 753.2, 7.0, 80, E6, 8, 1.0, dež; Rab 7, 753.1, 4.0 90, NNE2, 10, —, —; Vis 7, 753.1, 4.0, 70, SE4, 10, —, —

Temperatura: Ljubljana —1.2, —2.5; Maribor —0.8, —4.0; Zagreb —1, —3; Beograd 2.0, —4; Sarajevo 4.0, —3; Skoplje 1.0, 1.0; Split —, 2.0; Vis —, 3.0

Sonce vzhaja ob 7.35, zahaja ob 16.46. Luna vzhaja ob 23.17, zahaja ob 10.7.

POD POKROVITELJSTVOM NJ. VEL. KRALJA ALEKSANDRA I.

XIII. SLOVANSKI VEČER

21. I. 1933 TABOR

napisane ne človeške ne božje postave. Talent pomeni dejanje, brezobzirnost, jasen smoter. Njegova morala se kaže v stvarjanju; zaradi izraza utegne žrtvovati sebe in ostale. Osebnost se ne ozira na nikogar: nji je edin smoter razvoj. A vsak razvoj pomeni boj na življenje in smrt.

V ideji, ki jo je obdelal Jaroslav Hilbert v »Kraljičinem letu«, je skrivnost vseh naših dobrih in zlih dejanj. Tudi osebe so samo igračke v rokah prirode. Volja in nagon odločata, ne pa naše misli in pridobljena etična načela. Ko hoče priroda zadostiti svojemu stvarjalnemu gonu, ustvaria iz nas zločince ali umetnike. V tem determinizmu je tragičnost vsake osebnosti. In da se je Jaroslav Hilbert dokopal k temu spoznanju, priča, da je rojen dramatik. Človekova tragedija je v tem, da hoče v že ustvarjenem svetu imeti še svoj posebni svet. Po tem spoznanju je Jaroslav Hilbert pesnik, ki bi bil vreden enake pozornosti kakor razni razkričani francoski in angleški avtorji. Čas je že, da se ga spomnijo tudi jugoslovanska gledališča. **Božo Lovrić.**

Večer slovanskih enodejank v Pragi. Dne 10 t. m. so v Pragi (v prostorih Umelecke Besede) priredili večer slovanskih enodejank Na poredu so bili Vrchlicky, Fedro, Begovi in Bilibin Večer je uspel pri kritiki in občinstvu Vršil se je v ciklu slovanskih iger, ki ž njimi »Scena dobrih avtorjev« zlasti jugoslovenskim dramatikom krči pot v gledališko Prago.

Smrt Vaše Suka. V Moskvi je umrl star 71 let dirigent in skladatelj Vaša Suk, po rodu Čeh. V Rusiji je glasbeno deloval že od l. 1879.

75letnica Františka Taborskega, Češki umetniški kritiki, priznani pisatelj in navdušen slovanofil František Taborsky, je dne 16. t. m. obhajal 75letnico.

150letnica praškega gledališča. Dne 21. aprila t. l. bo Stanovske divadlo v Pragi slavilo 150letnico svoje otvoritve.

Knjiga in njeni kupci. Založništvo J. Engelhorna nasl. v Stuttgartu je nedavno razpisalo anketo o nekaterih vprašanjih, ki zanimajo vsakega kupca in prijatelja knjige, založnika in književnika. Na vprašanje, ali klientela te velike založbe čita in ceni knjižne kritike v časnikih in časopisih, je odgovorilo 94 odstotkov pritrjevalno. Ali pa te kritike napotijo koga k nakupu obravnavanih knjig? 64 % udeležencev ankete je odgovorilo, da kupujejo svoje knjige baš pod vplivom kritik. Posebno veliko zaležejo kritike znanih in priznanih recenzentov. Samo 18 % zagotavlja, da jih pri nakupu knjig ne vodijo sodbe recenzentov, ostalih 18 % pa priznava, da jih kritike kdaj pa kdaj vzpodbudijo k zanimanju za knjigo. 80 % zanikuje, da bi se odločili za nakup te ali one knjige na knjigarnarjev nasvet. Zato pa je prav tolik odstotek priznani, da se dajo zapeljati po knjižnih naznanilih in oglasih v listih. Ta visoki odstotek obenem prepričevalno dokazuje, koliko čitateljev ima kulturna rubrika v dnevnikih, ki prinaša tudi poročila o novih knjižnih pojavih. Četudi vedno ne zapelje k nakupovanju knjig, pa vendar informira o njihovem obstoju in tako širi književno znanje in ž njim vred zanimanje za knjigo. — Na vprašanje, kateri knjižni format je najprikladnejši, so prispeli najrazličnejši odgovori. V splošnem pa ima največ prijateljev knjiga v 8°, v enem zvezku, ne pretežka. — Glede opreme knjig je anketa pokazala, da večina knjižnih kupcev daje vezani knjigi prednost pred kartonirano ali broširano; izmed 30 % ki so se izrekli za mehko vezano knjigo, je polovica vprašancev poudarila, da so za njo samo iz gospodarskih razlogov. — Za Nemce je značilno tudi vprašanje črk, ki se zlasti v zadnjem času zopet pogosto obravnava. Ojačeno nacionalistično gibanje pospešuje gotico, medtem ko se je po prevratu v nemški knjigi močno razširila latinica. V omenjeni anketi se je 42 % izreklo za nemške, 37 % pa za latinske črke; ostalim je vseeno, kakšne so črke. — 82 % vprašancev je na vprašanje, ali so jim všeč romani v nadaljevanjih, odgovorilo zanikovalno. — Na vprašanje, ali v družbi radi govore o knjigah, je odgovorilo pritrdilno 86 %. To je dokaz, da ima knjiga še vedno pomembno mesto v življenju omikanega človeka. Človek, ki nima nobenega knjižni parazit, ki ničesar ne lastne, četudi skromne knjižnice, je še vedno izjema. Izvzemši izposojnino v knjižnicah, bodisi akulturen in duševno top individij. Neka druga anketa v Nemčiji je nedavno pokazala da so tudi med delavstvom družinske knjižnice tem pogostejši pojav, čim boli urejene so materialne razmere posameznikov V sovjetski Rusiji je položaj podoben: samo tako si je mogoče razložiti presenetljivo visoko naklado današnje ruske knjige

a— **Občni zbor „Nanosa“** bo v nedeljo 22. t. m. ob 9.30 v mali dvorani Narodnega doma. Ker je občni zbor zelo važen za tukajšnjo primorsko emigracijo, naj se ga vsak zanesljivo udeleži.

a— **Občni zbor Pogrebnega društva v Krčevini.** Preteklo nedeljo je imelo Pogrebno društvo v Krčevini svoj občni zbor, ki so se ga udeležili tudi zastopniki pogrebnih društev s Pobrežja, iz Radvanja in Limbuša ter zastopnik mestnega pogrebnega zavoda. Iz poročila predsednika g. Ivana Cerinška je bilo razvidno ,da društvo deluje in napreduje v gospodarskem in socialnem pogledu. Društvo podeli vsako leto tudi čeden znesek za božičnico ubogih otrok krčevinske šole Po končanih poročilih društvenih funkcijonarjev je bil za predsednika izvoljen g. Cerinšek, ki že deveto leto uspešno vodi društvo, ki si je v glavnem po njegovi zaslugi tudi že kupilo v Krčevini lastno hišo. Za blagajnika je bil izvoljen g. Josip Bauman, za tajnika pa g. Leopold Ortan

a— **Nageljčke, šopke, vence.** Kličite telefon 27-66, Jemec, vrtnarstvo, Maribor.

Z Jesenic

s— **Uspešno delovanje sokolskega gledališkega odseka.** Klabundov »Krog s kredo« je bil v tej sezoni štirikrat uprizorjen na sokolskem odru. Postaviti tako težko igro na diletantski oder je zelo tvegana stvar. Razumljivo je, da je jesenška uprizoritev le v nekaterih ozirih zadostila vsem izredno težkim zahtevam. Režija brata Klavore je predstavo dvignila na lepo višino enotnega izvajanja, toda do popolnosti, ki bi bila z nastopajočimi močmi mogoča, se ni povzpela. Podajanje samo je bilo zadovoljivo vsaj pri nekaterih. Največ odlik je pokazala Haj Tangina mati (Kosova). Po njenem nastopu je bilo pričakovati tako jasne in lepe izgovorjave tudi od drugih. Haj Tang (Ferjanova) sama ni dala vsega, kar vsebuje njena vloga, čeprav je tu in tam zelo ogrela. Njen brat (Goser) klatež in revolucionar, bi moral vse bolj poudarjati svoje uporništvo. Glasovno je on najmanj ustrezal. Klavora je bil kot princ Pal preveč pasiven, malo več notranjega ognja bi mu gotovo ne škodovalo. Mandarin (Potrato) je zelo težka vloga, ker vsebuje dvoje zelo različnih življenj: v prvem dejanju brutalnosti, v drugem pa nežnosti. Igralec se je v prvem mnogo bolje znašel. Kramaršičeva je bila kakor rojena za njegovo prvo ženo. Dala je nekaj zelo lepih prizorov. Igralsko in glasovno zelo dober je bil sodnik Čo-Ču (Pogačnik). Njegov pomočnik (Berlot) je dal povprečno igro. V manjših vlogah je zlasti omeniti Vistra, ki je bil mimično izvrsten. V zadnjem dejanju sta z Merlakom postavila dobre kulije. Čopova je ustrezala kot Sabina in Božič kot ceremonijer. Čebulj je z malimi in enostavnimi sredstvi dosegel zelo efektno inscenacijo. Kleč je z orkestrom dajal lepe uvode v dejanja, kostumi in maske so ustrezali Vzlic nekaterim nepopolnostim je uprizoritev dosegla svoj namen in je bila zlasti zaradi socialne vsebine pozitiven dogodek za Jesenice, obenem pa dokaz resnih stremljenj režiserja in ansambla k popolnosti in napredku.

s— **Olepševalno društvo na Jesenicah** ima svoj redni letni občni zbor v četrtek dne 14. t. m. ob 19. uri v salonu pri Tancerju. Udeležba za člane obvezna, vabljeni tudi prijatelji društva.

Iz Trbovelj

t— **Prva plenarna seja** novega občinskega odbora bo danes ob 16. Ker se zaradi nesklepčnosti prejšnjega odbora ni že dolgo vršila nobena seja, je gradivo, ki se bo obravnavalo, precej obširno.

t— **Odbor JRKD.** Danes ob 20. bo v mali dvorani Sokolskega doma seja širšega odbora krajevne organizacije JRKD. Na dnevnem redu so važne zadeve, zato je udeležba vseh odbornikov nujno potrebna.

Priznanje zvesti službi

Ljubljana, 16. januarja.

Zveza gospodinj je razdelila med članice Zveze gospodinjskih pomočnic ob priliki zadnje njihove božičnice nagrade in priznanice za dolgoletno zvesto službovanje v raznih starostnih dobah. Organizirana gospodinja ceni stanovsko zavest organizirane pomočnice, zato izroča priznanje njenemu delu v okviru njene organizacije. To priznaje ni izraz iz samega čuta dolžnosti, marveč izraz spoštovanja do vestne in zveste delavke, ki vzdrži v eni in isti službi dolga leta in kljubuje s svojo potrpežljivostjo in vztrajnostjo vsem težkim uram, ki jih prinaša življenje njenemu delu. Gospodinje se prizadevajo urediti medsebojni službeni odnošaj gospodinje do pomočnice in obratno v zadovoljivem soglasju. Pomočnica živi v najožjem stiku z družino, zato vpliva skladnost urejenega razmerja najugodnejše na harmonijo splošnih notranjih družinskih prilik. Otroci, člani družine, sprejemajo v tem stiku in po teh nazorih staršev prve pojme socialnega čuta, ki ga preneso v poznejših letih v svoje delovno področje.

Pravo vrednotenje sočloveka, iskrena ljubezen do svojega bližnjika nas privede do zadovoljstva in miru. Nagrade so prejele: I. Matilda *Strajnerjeva* za 33letno zvesto službovanje (starostna doba od 40 let naprej), II Francka *Svetina* za 18letno zvesto službovanje (starostna doba od 30 do 40 let) in III. Nežka *Kovačeva* za petletno zvesto službovanje (starostna doba 20 do 30 let). Priznanice so prejele: Marija *Knificeva* za 25 let, Beti Krapeževa za 14 let in Rezi Rozmanova za 13 let zveste službe.

Dve komediji na naših amaterskih odrih

(Šentjakobski oder. — Oder »Sloge«.)

Ljubljana, 16. januarja.

V soboto in nedeljo je Šentjakobski oder dva večera zapored napolnil svojo prostrano dvorano ter razgibal in navdušil gledalce s predstavo »? ? ?«, s sodobno komedijo Hansa Chlumberga v uspeli režiji g. Petrovčiča. Komedija je zadosti duhovita satira na današnji teater in njegovo publiko ter operira z nekaterimi prav posrečenimi modernimi odrskimi domisleki; tista misel, da bo gledališče bodočnosti polagoma izločilo iz sebe najprej avtorja, potem pa še specializiranega igralca in se bo igra tako spet vrnila v občinstvo v množico, v narod sam, kakor je bila nekoč zdavnaj izšla iz njega, je v tem delu našla močan izraz. Režiser in dramaturg četrt ure, preden naj se dvigne zastor, ne premoreta nobenega igralca ker se zaradi napačnega obvestila, češ da je predstava odpovedana, vsi do zadnjega ostali doma, gledališče pa je nabito polno. V stiski improvizirata igro iz občinstva: nekaj ljudi izmed gledalcev odigra staro zgodbo o ljubavnem trikotu igra se neprestano prepleta z živo resnico; rampa, ki loči oder od parterja, odpade, igralec igra z gledalcem. Naše občinstvo je še malo preveč vzgojeno v oblikah tradicionalnem odru, da bi moglo z na stežaj odprto dušo sprejeti moderen eksperiment, ki krči pot gledališču bodočnosti — toda igra je vendar prav lepo uspela in bo gotovo lahko še večkrat napolnila dvorano. Šentjakobskemu odru pa je treba čestitati, da tako resno razumeva svoje poslanstvo.

Igro z odra so varno nosili gg. Karus, ki je spretno in verno vodil kot režiser; Škerlj, ki je bil po nastopu, po besedi in gesti resnično iznajdljiv dramaturg; ga. Bučarjeva, ki je ustvarila živ original gledališke blagajničarke, gdč. Pavličeva, Moser, Lavrič in Koman. Trojico iz občinstva, ki je živahno zapletla in razpletla zgodbo o ljubezenskem trikotu, so igrali gg. Košak, ki je bil resen, prepričevalen odvetnik, Petrovčič, ki je uspelo podal vlogo ljubimca, in pa gdč Wrischerjeva, ki je mlado, v zakonu malo nesrečno gospo odigrala s finim čuvstvom in dovršenim izrazom. Ostale vloge so bile v dobrih rokah gdč. Danilove, Pirčeve, Grumove in g. Hanžiča.

•

V dvorani Delavske zbornice je oba večera dramatski odsek železničarskega glasbenega društva »Sloge« igral Gogoljevo »Ženitev«. Društvo, ki je po svojem kulturnem in umetniškem delovanju znano širokim krogom našega občinstva, je pokazalo, da je tudi njegov dramatski odsek pridno in z uspehom na nogah. Igralci so pred nabito polno dvorano z efektom odigrali Gogoljevo komedijo ter so ostri satiri in kipečemu humorju, ki ga delo vsebuje, dali polnega izraza. Občinstvo se je nazabavalo do dna srca. Nekatere prizore je pri dvignjenem zastoru viharno aplavdiralo. Igralci so vsak zase odlično izpolnili svoje naloge. Največ uspeha so želi Kočkarov in vsi trije snubci.

Igra, ki jo je režiral g. Pečar, je dokazala, da smemo tudi od igralcev »Sloge« pričakovati še mnogo lepih uprizoritev. Med odmori je orkester »Sloge« z lepimi koncertnimi točkami krajšal čas.

Gospodarstvo

Konferenca o položaju premogovnikov v dravski banovini

Sklenilo se je, da se odpošlje v Beograd deputacija — Stanje rudnikov Trboveljske premogokopne družbe

Ljubljana, 17. januarja.

Dobave premoga za državne železnice iz premogovnikov v dravski banovini so se zadnja leta postopno zmanjševale, kar je bilo povod tudi neprestanim redukcijam rudarjev. Na zadnji plenarni seji Zbornice za TOI je zborični svetnik, generalni direktor TPD g. Rihard Skubic podrobno dokazal s številkami, da so rudniki na našem področju v tem pogledu na najslabšem. Ker so se razširile vesti, da namerava generalna direkcija državnih železnic še nadalje zmanjšati dobavno količino iz premogovnikov v dravski banovini, je sklicala Zbornica za TOI danes dopoldne konferenco, ki jo je vodil podpredsednik g. Dragotin Hribar in so se je udeležili za rudarsko poglavarstvo g. Stngar, za občino in trgovski gremij v Laškem g. Elsbacher, za Zvezo industrijcev g. Golja, za Delavsko zbornico predsednik g. Čebal in tajnik Uratnik, za trboveljsko občino g. Pavlin, zastopnik pododbora litijskega gremija iz Zagorja, za TPD generalni direktor g. Skubec in g. Vrhunc, za bansko upravo banski sekretar g. Šink, za Zvezo trgovskih združenj predsednik g. Kavčič in tajnik g. Kaiser, za Zbornico za TOI glavni tajnik g. Ivan Mohorič in senatorji gg. dr. Novak, dr. Rožič in dr. Ravnihar.

Na konferenci je obširno poročal o položaju slovenskih premogovnikov generalni direktor TPD g. Skubec, ki je dokazal s številkami usodni vpliv znižanja dobav premoga za državne železnice na vse gospodarstvo v naši banovini, zlasti pa slabe posledice za socialno in gospodarsko življenje v premogovnih revirjih. Iz obširnega referata posnemamo:

Sedanja huda kriza je močno prizadela tudi premogovno industrijo v vsej naši državi, vendar pa v naši banovini mnogo bolj kakor v drugih pokrajinah države, kar je pokazal študij položaja slovenskih premogovnih revirjev. Ako primerjamo produkcijo celotne jugoslovenske premogovne industrije, vidimo, da letna produkcija trboveljskih rudnikov pada znatno ostreje kakor v ostalih rudnikih naše države.

Lanska produkcija v naši državi predstavlja še vedno **72.4 odst. produkcije iz leta 1929., medtem ko znaša produkcija trboveljskih rudnikov samih le 51.5 odst.** Naslednje številke nam to potrjujejo: **Leta 1929. je producirala Jugoslavija 5.6 milijona ton premoga (vzeto kot 100). Naslednja leta je produkcija slabela in je znašala lani 4.1 milijona ton (72.4 odst.). Ako primerjamo s tem samo produkcijo TPD, vidimo, da je ta znašala v letu 1929. 1.9 milijona ton (vzeto kot 100), a v lanskem letu samo 1 milijon ton (51.5 odst.).**

Študij teh podatkov potrjuje, da je močnejše padanje slovenske premogovne proizvodnje pripisati razmerno večji produkciji, odnosno oddaji državnih rudnikov. Razmerje med produkcijo državnih in trboveljskih rudnikov se je v zadnjih štirih letih izpremenilo na škodo TPD takole: **Leta 1929. je znašal odstotek produkcije TPD v celotni proizvodnji države 46 in državnih rudnikov 29.5, a leta 1932. 25 in 40 odst. Pri enakomernem nazadovanju proizvodnje vseh rudnikov bi morala produkcija trboveljskih rudnikov znašati v letu 1932. 1.4 milijona ton namesto okrog enega milijona ton. Izpadek znaša torej nad 400.000 ton.**

V tem padcu je torej iskati pravega vzroka ostrejši krizi naših premogovnih revirjev nasproti stanju v rudnikih drugih pokrajin.

Zle socialne posledice tega so v zmanjšanem številu delavnikov, delavstva in storjenih šihtov. **Delavniki so padli od 317 v letu 1929. na 198 v lanskem letu. Stalež delavstva se je v istem času znižal od 8184 na 4885 (60 odst.). Šihti so v istem času padli od 2,565.136 na 1,217.293.** Izostanek storjenih šihtov znaša torej 47.5 odst. Izgubljene delavske mezde za navedeno število šihtov dosezajo **okrog 70 milijonov dinarjev.** Z upoštevanjem nazadovanja produkcije zaradi splošnih gospodarskih razmer po merilu ostalih rudnikov (72.4) bi moralo število storjenih šihtov lani še vedno znašati 1,772.000. **Zaradi močnejšega padanja produkcije TPD je naše delavstvo v primeru z delavstvom iz drugih rudnikov izgubilo lani 555.000 šihtov (skoro 28 milijonov dinarjev).**

Sedaj je položaj rudnikov TPD tak, da je v času največje sezonske potrebe premoga sredi zime decembra bilo le 18, a januarja je 17 delavnikov. Če je položaj v času največjega povpraševanja po premogu tako obupen, si je lehko predstavljati nevzdržno stanje, ki nastopi pomladi v času prestanka zimskih potreb po premogu.

Slabemu razpečavanju slovenskega premoga je bil zadan prvi udarec leta 1929. **s povišanjem železniških tarif za 20 odst.,** a najhuje je prizadel slovenski premog **izpadek na količinah pri dobavah državnim železnicam.** Redni mesečni kontingenti rudnikov TPD so znašali v proračunskem letu 1923 29,75.000 ton (44.2 odst. od celotnih dobav železnicam), v prvi polovici proračunskega leta 1932./33. 42.800 ton (26.2 odst.), a za drugo polovico je dodeljeno 27.925 ton (20.9 odst. od celotnih dobav železnicam). Krajšanje mesečnega kontingenta ne bi smelo znašati več kakor odstotek zmanjšane potrebe, tako da bi se ta enakomerno in sorazmerno po prej dobavljenih količinah porazdelila na vse rudnike. Naslednji podatki kažejo, da je krajšanje kontingenta v neskladnosti z manjšano potrebo: V proračunskem letu 1929/30 so celotne dobave znašale 2,108.740 ton (vzeto kot 100), od tega le dobave TPD 920.697 ton (vzeto kot 100), a leta 1932./33 celotne dobave 1,580.000 ton (74.9 odstotka) in od tega le dobave TPD 365.286 (39.6 odst.).

Ako bi se sedanja potreba premoga državnih železnic razdelila po razmerju iz leta 1929./30., potem bi rudniki TPD morali dobiti namesto 365.000 ton letno 700 tisoč ton, torej 335.000 več.

V tem so zle posledice za gospodarstvo in delavstvo naše banovine. Domača premogovna podjetja bi dobila pri pravilnem podeljevanju železniških dobav **56 milijonov dinarjev javnega denarja več kakor sedaj,** katerega bi bili deležni delavstvo, banovina, občine, socialne ustanove in vse naše gospodarstvo. **Približno 60 odst. tega zneska (33 milijonov) bi odpadlo na delavske mezde in uradniške plače, na našo industrijo, obrt in trgovino preko 14 milijonov za raze nabavke, a na banovino in občine okrog 10 milijonov Din na javnih dajatvah.** Zlasti bi delavstvu bil olajšan položaj, ker bi po pravici pripadajoča količina omogočila letno 90 delovnih dni več. Spričo tega dejstva se je bati v bližnji bodočnosti najhujšega, to je ustavitve celih rudnikov in nove delavske redukcije bi bile v tem primeru neizbežne.

G. Skubec je zaključil svoje poročilo, da sicer drugi privatni rudniki in državna podjetja res ne žive v blagostanju, vendar pa bi se morala teža gospodarskih razmer porazdeliti pravično in enako.

Na konferenci so zastopniki navedenih korporacij vsestransko razpravljali o vprašanju, kako bi se moglo ustaviti nazadovanje redukcije v premogovnikih in omiliti vse neprilike, ki so nastale zaradi tega nazadovanja. Končno je bilo sklenjeno, da se store vsi potrebni koraki za preprečenje nadaljnjega padanja produkcije v premogovnikih in zmanjševanja javnih dobav za državne železnice po povprečnem ključu prejšnjih let. Konferenca je sklenila, da se odpošlje v Beograd deputacija, ki naj obrazloži vsem resornim ministrom težavni položaj naše premogovne industrije ter izposluje potrebne ukrepe, da se omilijo hude posledice padanja premogovne produkcije.

Za zaščito vlagateljev

Ljubljana, 17. jan.

Danes se je vršila v Zbornici za TOI v Ljubljani konferenca, ki se je pečala z vprašanjem zaščite vlagateljev, z deviznimi predpisi in uredbo o posredovalnem postopku. **Zborični svetnik g. Jos. Lenarčič** je v izčrpnem referatu utemeljeval potrebo **zaščite vlagateljev** v naših denarnih zavodih, ki edina more okrepiti zaupanje v naše denarništvo, katero naša denarna organizacija tako nujno potrebuje. V debati je zborični generalni tajnik **minister g. Mohorič** s svojimi izvajanji podkrepil stališče g. Lenarčiča in predlagal, da se izvoli za formuliranje konkretnih predlogov poseben odbor, v katerega naj se pritegnejo tudi zastopniki našega denarništva. Konferenca je ta predlog soglasno osvojila. **O deviznih predpisih** je uvedel debato **minister gosp. Mohorič** in v svojih izvajanjih podal izčrpen pregled celega kompleksa vprašanj, **ki so zvezana z deviznimi predpisi.** Za njim je zborični **konzulent g. Žagar** priobčil konferenci rezultat pismene ankete, katero je v tem vprašanju izvedla zbornica. V debati so posamezni interesenti, posebno gg. **Železnikar, Verovšek, Stupica, Gregorc, Medič, Stane Vidmar, Tuleč in drugi** poudarjali težave, s katerimi se bori gospodarstvo, ker ne dobiva na razpolago zadosti denarja. Po končani debati je konferenca na predlog g. **Lenarčiča** odkazala formuliranje, konkretnih predlogov odboru, ki bo konkretiziral predloge o zaščiti vlagateljev. O uredbi o posredovalnem postopku je poročal **zborični tajnik g. dr. Pless,** nakar je zborični svetnik **g. Stane Vidmar,** predsednik Društva veletrgovcev in industrijcev v Ljubljani v daljših izvajanjih dokazal potrebo, da se uredba dopolni in v gotovih smereh spremeni. Po debati, katere so se udeležili gg. **Gregorc, Vidmar, Hrovatin in Verbič,** je konferenca soglasno odobrila predloge g. **Vidmarja** in sklenila, da se zbornica priključi akciji Društva veletrgovcev in industrijcev za izpopolnitev urede o posredovanju.

Gospodarske vesti

= **Dobave.** Prometno-komercialni oddelek železniške direkcije v Ljubljani sprejema do 23 t m. ponudbe glede dobave 5000 komadov nalučnikov, gradbeni oddelek iste direkcije pa do 27. t. m. ponudbe glede dobave tiskovin. Pogoji pri omenjenih oddelkih. — Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 25. t. m. ponudbe glede dobave 60 kg matičnih vijakov, 1000 kg cilindrovega olja, 1800 kg strojnega olja, 750 kg olja za vozičke, 150 kilogramov tovotne masti, raznih pisarniških potrebščin (papir, radirke, svinčniki, peresa, tuš itd.), 600 kg snažilne volne, 1100 hrastovih pragov, 500 kg karbida, 200 kubičnih metrov kiska, 100 kubičnih metrov plina dissous, 50 kg varilnih šibk za kovno železo, 5 šoferskih očal in glede dobave pisarniških potrebščin za jamomersko pisarno. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 25. t. m. ponudbe glede dobave 10 parov nepremočljivih rudarskih oblek, 100 kg kolofonije, 5 kg laka za žarnice, 50 kg kleja, 50 kg sadre, 1000 m jeklenih vrvi, raznega materiala za sedlarje, 300 spiralnih svedrov, 20 kg gumijevih cevi za vrtalne stroje, 22 plošč železne pločevine, 100 plošč pocinkane pločevine, 200 plošč črne pločevine; do 26. t. m. glede dobave 2000 kg mila in 30.600 kg moke; do 26. t. m. pa glede dobave 350 m manesmanovih cevi, 200 m svinčenega kabla in 15 parnih ventilov. Predmetni oglasi v Zbornici TOI — Gradbeni odd. žel. direk. v Ljubljani sprejema do 24. t. m. ponudbe glede dobave 100 komadov oglja za svetilko »Sonjo« in 5 stekel za to. Pogoji pri istem oddelku. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 21. t. mč ponudbe glede dobave 1000 žarnic; do 25. t. m. glede dobave 500 komadov tesanih hrastovih pragov, raznega električnega materiala, 25 žag za gater, 2 krožnih žag za les, 2 prsnih strojev za pile ter glede dobave 4 krogličnih ležajev, do 6. februarja pa glede medenih cevi in strojev. — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 30. t. m. ponudbe glede dobave 20 plošč železne pločevine. — Komanda pomorskega arzenala v Tivtu sprejema do 31. t. m. ponudbe glede dobave jadrenine platna, sukna, afriške trave, filca, motvoza itd. — Direkcija državnega rudnika v Kreki sprejema do 2. februarja ponudbe glede dobave 10.000 kg karbida in 200 kubičnih metrov hrastovega lesa; do 9. februarja pa glede dobave 3 vagonov lubja. — Vršile se bodo naslednje ofertne licitacije: 7. februarja pri ekonomskem oddelku uprave državnih monopolov v Beogradu glede dobave 81.600 kg moke, 1500 kg masti, 1500 kg kave, 300 kg masla, 1000 kg mila, 30 ducatov toaletnega mila, 150 kg sveč, 10 kg popra in 10 kg paprike; 10. februarja pri železniški direkciji v Subotici glede dobave elementov za telefone. Predmetni oglasi v Zbornici TOI. — Dne 21. t. m. bo pri ekonomskem oddelku ministrstva vojske in mornarice v Beogradu licitacija glede izdelave in dobave mesnih konzerv. Oglas v Zbornici TOI. — Strojni oddelek železniške direkcije v Ljubljani sprejema do 31. t. m. ponudbe glede dobave zatikačev, vijzakov, železa, podložnic, žice, pločevine in žičnih vrvi. Pogoji pri oddelku. — Komanda pomorskega arzenala v (Tivtu sprejema do 2. februarja ponudbe glede dobave ventilatorja do 3. februarja glede dobave 10.000 kg sode, do 7. februarja glede dobave približno 700 metrov kabla, do 8. februarja glede dobave železa, pločevine in cevi, do 9. februarja glede dobave spiralnih svedrov, do 13. februarja pa glede dobave ščetk Pogoji v Zbornici TOI.

Borze

17. januarja.

Na ljubljanski borzi v deviznih tečajih ni bilo pomembnih izprememb. Pretežno so ostale devize na včerajšnji višini. Le Newyork je malo popustil, a Bruselj in Pariz sta se nekoliko okrepila. V privatnem kliringu se je avstrijski šling zaključeval po 9 do 9.25 Din.

Na zagrebškem efektnem tržišču je Vojna škoda ponovno popustila. Zaključevala se ni, Blaira sta ostala čvrsta. Zaključil se je 7% Blair po 38, a 8% Blair po 41 in 42, 4% agrarne so zabeležile zaključek po 22. Više so notirale Trbovlje. Brez zaključka.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2312.07 — 2323.43, Berlin 1365.69—1376.49, Bruselj 798.02 do 801.96, Curih 1108.35—1113.85, London 192.92 — 194.52, Newyork ček 5734.64 do 5762.90, Pariz 224.78 — 225.90, Praga 170.45 do 171.31, Trst 294.35 — 296.75.

Curih. Pariz 20.28135, London 17.4450, Newyork 519.25, Bruselj 71.9750, Madrid 42.4750, Amsterdam 208.60, Berlin 123.40, Dunaj 73 (60.60), Sofija 3.76, Praga 15.38, Varšava 58.15, Bukarešta 3.08.

Zagreb. Amsterdam 2312.07—2323.43, Berlin 1365.69—1376.49, Bruselj 798.02 do 801.96 London 192.92 — 194.52, Milan 295.35—297.75, Newyork kabel 5756.64 do 5784.90, ček 5734.64—5762.90, Pariz 224.78 do 225.90, Praga 170.45—171.31, Curih 1108.35—1113.85.

Efekti.

Ljubljana. 7 odst. investicijsko 44 — 45, 8 odst. Blair 41 — 42, 7 odst. Blair 37 — 38, Vojna škoda 202 — 206, Trbovlje 175 blago.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda kasa 202 — 206, za februar 196 — 200 7 odst investicijsko 44 — 45, 4 odst. agrarne 22.50 — 24, 7 odst Blair 37.50 — 38.50, 8 odst. Blair 41 — 42.50, 7 odst. posojilo Državne hipotekarne 42 denar, 6 odst. begluške 30 — 32.50; industrijske vrednote: Isis 30 blago, Impeks 50 denar, Šečerana Osijek 165 blago, Privilegirana agrarna 218 — 223.

Beograd 7 odst. investicijsko 47 blago, 4 odst. agrarne 25 blago, 6 odst. begluške zaključek 32, Vojna škoda promptna 204 balgo, za februar zaključka 195 in 194, 7 odst. Blair 36 6— 38, 7 odst. posojilo Državne hipotekarne 42 denar, Narodna zaključek 3900, Privilegirana agrarna zaključek 223.

Dunaj. Staatseisenbahnges. 15.65, Trbovlje 20.60, Alpine - Montan. 12.80.

Blagovna tržišča

ŽITO.

+ **Chicago** (17. t. m.). Začetni tečaji: **pšenica:** za marc 46.945, za maj 46.945, za julij 47.75. **turščica:** za marc 26, za maj 27.50, za julij 28.75; **oves:** za marc 17, za maj 17.135, **rž:** za marc 24.675.

+ **Winnipeg** (17. t. m.). Začetni tečaji: **pšenica:** za januar 44.945, za maj 45.50, za julij 47.

+ **Ljubljanska borza** (17. t. m.) Tendenca za žito čvrsta Nudi se **pšenica** (slovenska postaja, mlev. tarifa, plač v 30 dneh): baška, 76 kg po 250 — 252.50; baška, 77/78 kg po 257.50 — 260; baška, 79/80 kg 265 do 267.50; **koruza:** (slov. postaja, mlev. tarifa): baška, času primerno suha po 100 do 102.50, za januar 102.50 – 105, za februar 105 — 107.50; **moka** (slovenska postaja): »0« 375 — 385; banatska »0« 385 — 395.

+ **Novosadska blagovna borza** (17. t. m.) Tendenca stalna. Prometa je bilo 51 vagonov. **Pšenica:** baška, okolica Novi Sad, srednje- in gornjebaška potiska 200 — 205; okolica Sombor 197.50—202.50; ladja Tisa 202.50 do 207.50; gornjebaška 195 — 200; sremska 200 do 205; južnobanatska 195 do 197.50 **Turščica:** baška in sremska, garantirana 60 — 62; za marc, april, maj 75 do 80; banatska, garant. 58—66; baška, sremska sušena 67.50—70; banatska suš. 63 — 66. **Moka:** baška in banatska »0g« in »0gg« 315 — 330; »2« 295 — 310; »5« 275 — 295; »6« 225 — 250; »7« 160 — 170, »8« 82—85. **Ječmen:** baški in sremski 64/65 kg 95 do 100; pomladni 66/67 kg 105 — 110. — **Rž:** baška 12 — 127.50 **Otrobi:** baški in sremski v jutastih vrečah 62.50 — 67.50; banatski 49 — 54. **Fižol:** baški beli 115 — 120.

+ **Somborska blagovna borza** (17. t. m.) Tendenca nespremenjena. Promet 49 vag. **Pšenica:** baška, okolica Sombor 198 — 200; gornjebaška 200 — 202.50; sremska 198 do 200; slavonska in banatska 195 — 198; baška potiska 202 — 204 201 — 203. **Turščica:** baška, promptna 59 — 61; za marc, april, maj 75 — 80; sušena 65 — 68; Dunaj in Tisa šlep 70 — 72. **Ječmen:** baški in sremski, 63/64 kg 92 — 94. **Moka:** baška in banatska »0g« in »0gg« 215 — 330; »2« 295 — 310; »5« 275 — 295; »6« 225 — 240; »7« 160 do 170; »8« 85 — 87.50. **Otrobi:** baški pšenični 60 — 62.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (17. t. m.). Tendenca slaba. Promet navaden. **Pšenica:** za marc 13.42 — 13.43, za maj 13.81 — 13.82. **Rž:** za marc 7.05 — 706, za maj (obračunski tečaj 7.40). **Turščica:** za maj 7.70 — 7.72, za julij 8.23 — 8.25.

Repertoarji

DRAMA

Začetek ob 20.

Sreda, 18.: Carjevič Aleksej. Sreda.
Četrtek, 19.: Voda. C.
Petek, 20.: Zaprto.

OPERA

Začetek ob 20.

Sreda, 18.: Nižava. A.
Četrtek, 19.: Adel in Mara. B.
Petek, 20.: Zaprto.

★

Abonenti reda Sreda imajo za svoj abonma drevi predstavo zgodovinske drame »Carjevič Aleksej«, ki jo je napisal slavni ruski zgodovinar Merežkovski. Delo je izredno učinkovito ter nam kaže vso žalostno zgodovino med očetom - carjem Petrom Velikim in njegovim sinom carjevičem Aleksejem. Režija je Debevčeva. Obe glavni vlogi igrata gg. Levar in Jan.

Repriza D'Alberjeve opere »Nižava« v režiji g. Primožiča, se ponovi v znani, izvrstni zasedbi drevi. Opera si je zaradi prekrasne glasbe osvojila v resnici ves svet ter se izmed vseh D'Alberjevih del največkrat izvaja.

Plesni koncert bosta ponovila plesalca Pia in Pino Mlakar 23. t. m. v operi. Izvajala bosta isti program, kakor zadnjič in katerega sta izvajala tudi v Zagrebu ter si tudi tam popolnoma osvojila publiko in kritiko. Zagrebške »Novosti« so pisale o tem večeru: »Plesni koncert Pije in Pina Mlakarja je bil umetniški dogodek prvega reda. Tehnično sta izvrstna, a se ogibata vsake akrobatike, obdarjena sta z bogato umetniško fantazijo in dovršena sta tudi v muzikalnem oziru. Brez iskanja cenenih zunanjih efektov, izbegavajoč vsak kič, sta nam podala to, kar tako redko vidimo, pravo in globoko iskreno umetniško stvaritev. Lahko smo ponosni, da imamo tak plesalski duo umetnikov, stvariteljev in izvršiteljev obenem.« Vstopnice se že dobe, cene so znižane.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.15.

Sobota, 21.: Veseloigra »? ? ?«
Nedelja, 22.: Veseloigra »? ? ?«.

★

Šentjakobsko gledališče. Šentjakobčani ponove v soboto in nedeljo ob 20.15 izvrstno in zabavno veseloigro v 5 dejanjih »? ? ?« (Das Blaue vom Himmel), ki je pri premieri izvrstno uspela in se je občinstvo zopet od srca nasmejalo. Pri predstavi sodeluje ves ansambl odra. Režijo vodi Miran Petrovčič. Ker sta bili obe dosedanji predstavi popolnoma razprodani, naj občinstvo kupi vstopnice že v predprodaji, ki bo od petka dalje v Mestnem domu od 10. do 12. in od 15. do 17.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.

Sreda, 18.: Zaprto.
Četrtek, 19.: Spreobrnitev Ferdinanda Pištore. Prvič v sezoni.
Petek, 20.: Zaprto.
Sobota, 21.: Celjski grofje. Delavska predstava. Znižane cene.

★

Iz gledališča. Jutri bo premiera Langerjeve zabavne komedije »Spreobrnitev Ferdinanda Pištore«, komedije priznanega češkega pisatelja. Godi se na dnu velemesta in obravnava na duhovit način »spreobrnitev« svedrovca Ferdinanda Pištore, ki je po naključju postal junak Režira J Kovič, ki igra tudi glavno ulogo. V ostalih ulogah nastopijo Kralieva, Zakrajškova, Savinova, Starčeva, Založnikova, P. Kovič, Medven, Fulijan, Rasberger, Grom, Harastovič, Tovornik, Gorinšek. — Delavska predstava bo v soboto najprivlačnejša letošnja drama, Kreftovi »Celjski grofje«. — Kalmanova priljubljena opereta »Grofica Marica«, ki jo povsod vedno znova uprizarjajo, se bo uprizorila po dolgem presledku prihodnje dni. Režira K. Bachmann kot gost grofa Tasila bo pel Sancin, ostala zasedba je deloma nova.

Iz življenja in sveta

Zlati rudniki v Johannesburgu

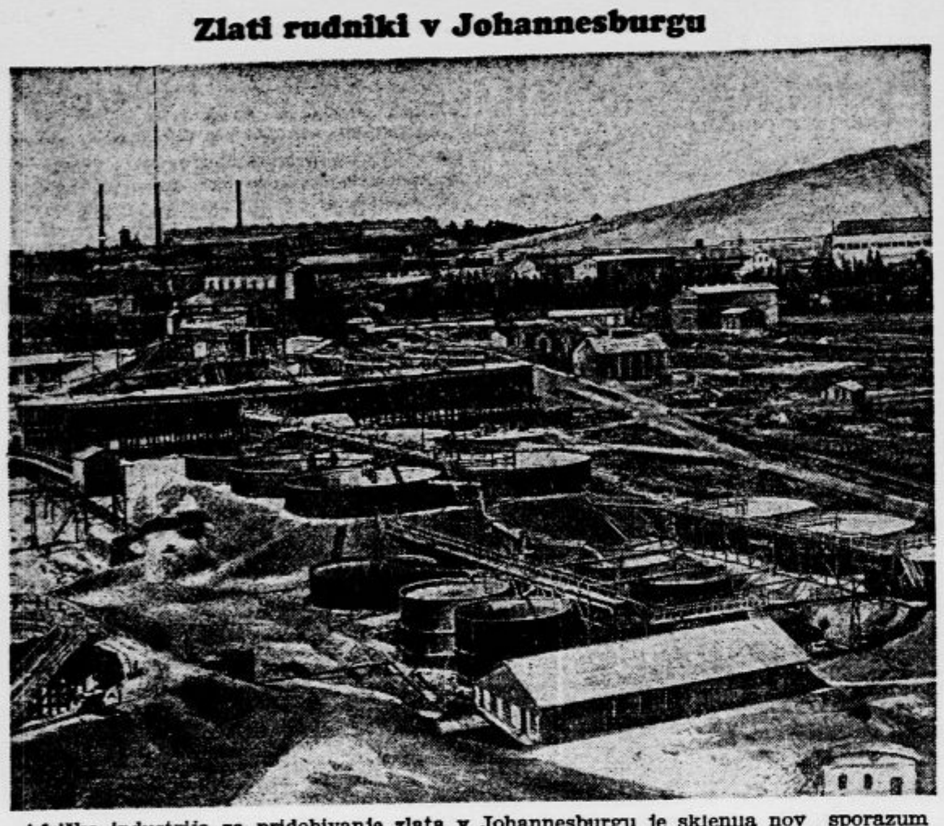

Afriška industrija za pridobivanje zlata v Johannesburgu je sklenila nov sporazum z južnoafriško Rezervno banko v tem smislu, da ji bo zavod kakor doslej prevzemal pridelano zlato ter ga prodajal naprej po cenah, ki se mu bodo zdele najprimernejše

Kriza — sad nadprodukcije

Vloga tehnike v sedanji gospodarski stiski

Staroatenski ali starorimski mlinar je s svojimi mlinskimi kamni namlel v dveh dneh 200 do 300 kg srednjevrstne moke. Moderna mlinska tovarna proizvede na vsakega moža dnevno do 6 milijonov kg prvovrstne moke in to s krajšim delovnim urnikom. Vseh 7200 čevljarjev v starem Rimu je v pet in pol dneva izdelalo 7200 parov čevljev. Isto število delavcev v moderni tovarni za čevlje izdela v istem času do 600.000 parov. Opekarska obrt je prej izdala kvečjemu po 450 opek na dan in moža pri deseturnem delavniku. Moderna opekarna izdela 400 000 opek na moža in dan. Še pred sto leti so v Zedinjenih državah na moža in leto pridelali komaj 25 ton surovega železa v modernih plavžih pridela vsak mož na leto do 4000 ton surovega železa.

Te številke kažejo ogromni napredek moderne tehnike napram preteklim časom, obenem nam razlagajo, zakaj imajo v posebni poklicni organizaciji z imenom »Tehnokracija« združeni ameriški tehniki in inženerji prav, če trdijo v svojem zadnjem poročilu, da stojimo ob koncu celega svetovnega obdobja in da so zadnje korenine svetovne gospodarske krize ne v politiki, temveč v tehniki.

Isto poročilo navaja tudi vzroke, ki silijo industrijo do blazne nadprodukcije vseh potrebščin, o čemer smo predočili zgoraj nekoliko številk. Da more v konkurenčni borbi ob stalnem nastopanju izboljšanih produkcijskih postopkov ohraniti rentabilnost, mora zmanjševati svoje obratne stroške, a to gre najbolje z množestveno proizvodnjo in čedalje večjo avtomatizacijo proizvodnje. To je spet v zvezi s stremljenjem po čedalje manjšem številu človeških delovnih ur.

»Tehnokracijo« so ustanovili okrog leta 1920. odlični strokovnjaki, ki so si postavili tudi takoj nalogo, da obsežejo industrijski in poljedelski razvoj Zedinjenih držav v zadnjih sto letih v obliki krivuljnih diagramov. To proučevanje se je raztegnilo na 300 najvažnejših proizvodov, od pšenice in bombaža do jekla in električne energije. Do danes so izdelali že diagrame za več sto produktov in jih nadaljujejo vsak teden. In potek teh krivulj kaže z vso jasnostjo na to, da se bližamo koncu neomejene tehnične ekspanzivnosti. Že l. 1920., ko so izdelali komaj nekoliko krivulj, je skupina »Tehnokracije« napovedala nastop sedanje gospodarske krize in se je zmotila le v toliko, da je nje začetek namestu v l. 1929. postavila za šest mesecev pozneje v l. 1930. Danes počivajo njene napovedi na vse trdnejših temeljih.

Ali je mogoče po sedanjem sistemu odpraviti brezposelnost? Kakšna rešitev je v tem, da so vsa skladišča vsakdanjih potrebščin prenapolnjena tako, da bi zadostovale te zaloge za eno, do dveletno potrebo vsega človeštva? To stanje mora privesti do še hujših gospodarskih in tudi drugačnih pretresljajev. Kako daleč smo zabredli z dosedanjim produkcijskim sistemom, pa kaže najbolje ugotovitev »Tehnokracije«, da bi s sedanjimi tehničnimi pripomočki zadostovalo za uzadovoljitev materialnih potreb, če bi odraslo prebivalstvo Amerike delalo po štiri ure na dan in to štiri dni na teden. To, kar velja za Ameriko, pa velja v skoraj isti meri za druge napredne dežele tega sveta.

Pokora v svetem letu

V nedeljo je bilo v Rimu s posebno papeževo bulo proglašeno sveto leto. Bula v začetku sporoča vernikom papežev apostolski pozdrav. Nadalje razpravlja v latinskem jeziku o blagodejnih učinkih, ki jih bodo deležni romarji, če pridejo letos v Rim. Sveto leto se začne 1. aprila in bo trajalo do 1 aprila 1934. Romarjem, ki bodo v desetih dneh rimskega bivanja vsak dan obiskali štiri največje rimske bazilike in v njih molili, obljublja bula odpuščanje vseh grehov. Papež posebno priporoča romarjem molitev za sporazum med narodi, ki more edini premagati sedanjo gospodarsko krizo. Neka druga molitev prosi Boga, naj bi se velemesta očistila poganskega duha, ki vlada v njih. Bula končuje s pozivom vernikov, naj pridejo v Rim, kjer se jim nudi možnost popolnih odpustkov. Papež apelira na škofe, naj zbirajo romarje pod osebnim vodstvom, da bodo rimske svečanosti čim bolj manifestantne.

O drsanju

Drsanje je morda najzdravejši sport, a ga ne smemo pretiravati, zlasti pa ne otroci.

Čim mlajši in nežnejši je otrok, čim mrzlejše je vreme, tem manj časa naj ostane na ledu, vsekakor pa naj se preneha drsati, preden se resno utrudi. Otrokom, ki močno rasejo zadostuje ura drsanja. V slabem vremenu naj se otroci drsališča rajši izognejo, zlasti pa otroci z nahodom ali kašljem, ker utegnejo dobiti vnetje v notranjem ušesu ali v pljučih. Drsanje naj se ne prekine nenadoma, temveč polagoma in potem naj otroci ne postajajo na drsališču, temveč naj krepko stopajo ali pa odidejo v toplo sobo.

Nesreče na ledu se dado preprečiti pač s previdnostjo, a če se je drsalcu vdrlo, tedaj reševanje ne sme biti brezglavo. Če bi vsi tekli ponesrečencu na pomoč, tedaj bi se led gotovo vdrl tudi pod reševalci. Najbolje je, če pomolimo ponesrečencu kakšno desko, dolgo palico ali kaj podobnega, da se lahko oprime. Dobro je tudi, če mu vržemo kroglo, ki je navezana na vrv. Neki strokovnjak priporoča manjši rešilni čoln na saneh, ki se pač ne more potopiti, če se pod njim vdre led. Priporočljivo je tudi, če se reševalec proti ponesrečencu plazi po trebuhu, ker se njegova teža tedaj razdeli na večjo ploskev. Drug reševalec naj ga pri tem drži za noge in po potrebi naj pomoč ustvari celo verigo takšnih plazečih se reševalcev, da čuvajo drug drugega.

Ruske univerze brez denarja

»United Press« poroča iz verodostojnih virov, da bodo v najkrajšem času izključili z moskovskih univerz 10.000 slušateljev. Vlada pravi, da nima denarja za vzdrževanje visokih šol, po drugi strani pa se uradno ugotavlja, da so univerze prenapolnjene. Zato se bodo začeli med dijaki izbirati najboljši slušatelji, ki pa jih bodo klasificirali po strankarski pripadnosti, nakar bodo izločili tiste, ki bodo režimu najmanj prijetni.

Požari na prekomornikih

Neka skupina velikih zavarovalnic je v zadnjih štirih letih plačala skoro dve milijardi Din odškodnine za škodo, povzročeno po ognju na velikih prekomornikih. Podrobnosti navaja seznam, ki pravi:

»Evropa« je gorela med gradnjo, škoda: 4 milijone dolarjev. »Paris« je gorel l. 1929, škoda 370.000 dolarjev. »City of Honolulu«, ogenj 1930, škoda: 1,750.000 dolarjev. »Bermuda,« ogenj 1931, škoda: 4,250.000 dolarjev. »Bermuda«, drugi ogenj 1931 v pristanišču na Bermudih, škoda: 2,300.000 dolarjev. »Segovia«, ogenj 1931, škoda 4 milijonov 500.000 dolarjev. »Georges Philipar«, ogenj 1932, škoda 6,250.000 dolarjev. »Pierre Cornelis«, ogenj 1932, škoda 3,300.000 dolarjev. »Atlantique«, ogenj 1933, škoda 10.000 000 dolarjev.

Donava zamrznila

Kakor poročajo iz Bukarešte, je Donava zamrznila pri izlivu v Črno morje. Obdonavsko mestece Solina je popolnoma odrezano od sveta. Rumunska vlada je morala poslati tja posebnega ledolomilca, da pomaga vzpostaviti promet in pretrgane zveze s svetom.

Berlinu primanjkuje premoga

Mraz, ki je zadnje dni pritisnil v Berlinu, je povzročil, da so skoro vse zaloge goriva izčrpane Računajo, da bodo pri sedanjem stanju mogli ljudje vzdržati samo še kakšnih 10 dni. Nihče namreč ni računal s tako naglo poostritvijo vremena, zaradi katerega se je tudi pojavila hripa v zelo mogočnem obsegu.

Pri revmatizmu v glavi, ledjih, plečih, živčnih bolečinah v kolkih, usedu (Hexenschuss) se uporablja naravna **»Franz Josefova« voda** z velikim pridom pri vsakdanjem izpiranju prebavnega kanala. Univerzitetne klinike izpričujejo, da je **»Franz Josefova« voda** posebno v srednjih letih in starostni dobi, izborno čistilno sredstvo za želodec in črevo. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Vatikansko kladivo

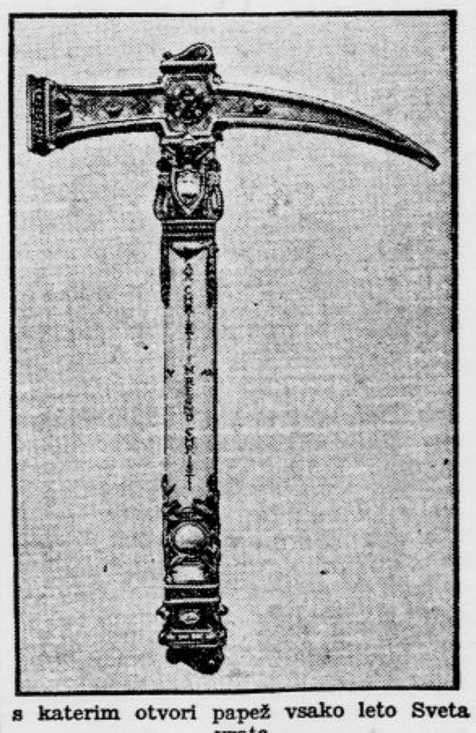

s katerim otvori papež vsako leto Sveta vrata

Smrt goslača Burmestra

Iz Hamburga poročajo, da je zadela kap znanega goslača prof. Willyja Burmestra. V soboto se je umetnik odpeljal iz Monakova v Hamburg, kjer bi bil moral prihodnje dni nastopiti na koncertu. Zvečer je še bil v operi, nato mu je postalo slabo in je izdihnil.

Burmester je bil sin glasbenika. Osnovni poduk v glasbi je dobil pri svojem očetu, pozneje se je šolal pri Joachimu. Nastopal je že kot otrok. Živel je izmenoma v Weimarju, Helsinkih in Berlinu. Prištevali so ga tehniški najbolj dovršenim goslačem sedanjosti, izkazal se je pa tudi kot skladatelj. Najraji je interpretiral klasično muziko, ljubil pa je tudi transskripcije, ki jih je umel podajati z nedosegljivo spretnostjo.

Borba proti komunizmu v Španiji

Varnostni organi preiskujejo sumljive tipe na ulicah

Deportacije v Rusiji

Čistilna akcija druge boljševiške petletke

Iz Moskve poročajo: Druga petletka boljševiške Rusije predvideva tudi razljudenje velikih ruskih mest, ki ne pomeni nič drugega, kakor nov udarec neproletarskim in protirevolucionarnim elementom. Načrt, ki so ga napravili, gre za tem, da se najprej »očistijo« prestolnica Moskva, Ljeningrad in Harkov. Pozneje pridejo na vrsto Odesa, Kijev, Rostov, Vladivostok itd.

V teh mestih bodo najprej »prešteli« ljudi na podlagi podatkov hišnih upraviteljev. To delo se mora napraviti od 15. januarja do 15. aprila. Na podlagi podatkov, ki jih bodo dali o stanovalcih upravitelji hiš, bodo izdala oblastva državljanom izkaznice. Toda izkaznice, nekakšne vrste potne liste bodo dobili samo zanesljivi elementi, osebe, ki o njih zvestobi ne dvomi državna oblast. V načelu pa se bodo legitimacije odklonile: duhovnikom, ki delujejo v okviru še obstoječih cerkev, menihom in nunam ter osebam, ki so kdaj prišle v nasprotje s politično policijo. Potni list se ne bo dalje izdal nikomur, ki ne biva najmanj tri leta v isti občini.

Pod pretnjo najhujših kazni bodo morale osebe, ki bodo 15. aprila brez izkaznic, zapustiti svoja bivališča in se umakniti iz mest. Oblastva bodo poskrbela za to, da se ne bodo naselile v oddaljenosti najmanj 100 km od svojega dosedanjega bivališča. Ker se bo začela čistilna akcija v Moskvi, Ljeningradu in Harkovu, bi se lahko zgodilo, da bi se vladi neljubi elementi zatekli v Odeso, Kijev, Minsk, Rostov ali Vladivostok. Toda v ta nesta jim bo vstop prepovedan. Osebe, ki se ne bodo mogle izkazati z oblastvenim potnim listom, bodo smatrali za deportirance. Vlada jih sicer ne bo poslala v Sibirijo, dovolila pa jim bo vendarle, da se bodo smele naseliti kjerkoli na ruskem ozemlju. Strogo pa jim bo zabranjen povratek v mesta, iz katerih so bili izgnani in naselitev v bližini rojstnega kraja. Politični osumljenci pridejo ob tej priliki pod najstrožje nadzorstvo Čeke, ki bo pazila na to, da se njih vpliv ne ojači.

»Pravda«, glasilo vlade, ki poroča to vest pristavlja, da gre pri čistilni akciji za izgon družabnih zajedalcev in poje hvalo režimu, ki se je odločil za te ukrepe. Pristavlja celo, da je ta akcija največji čin proletarske revolucije, zamolči pa, da ji nihče ne vidi konca...

Umor znanega gangsterja

V bližini West Patersona v New Yerseyu so našli pred nekaj dnevi truplo gangsterja Anthonyja Indelicata, moža, ki je dozdevno postal žrtev močnejših sotekmecev. Ti so ga bili umorili. Policijo je o stvari obvestila neka ženska, ki je videla po cesti prihajati avtomobil, v katerem je počilo več strelov. Kmalu nato je zletel iz vozila mrlič, avtomobil pa je zdirjal svojo pot. Kriminalna policija je mogla ugotoviti samo zločin, nič drugega.

Indelicato je bil osumljen, da je igral glavno vlogo pri napadu na milijonarja Harryja G Glembyja. Njega in njegovo ženo so banditi zvezali ter jima uplenili za 300.000 dolarjev draguljev. Neki gangster, ki ga je prijela policija, je izvršil samomore v ječi, preden so ga utegnili zaslišati. Vzroki Indelicatovega umora še niso pojasnjeni, a ni dvoma, da gre za maščevanje, ki je moralo priti nad njegove zločine.

Dva imata izgubo, eden dobiček...

Nanovo vzplamtele sovražnosti med Kitajci in Japonci v Mandžuriji so prinesle lep dobiček ameriški oboroževalni industriji. Od 1. decembra 1932 so naročili Kitajci v Ameriki za 8 in pol milijona dolarjev orožja. Japonska, ki je v pogledu dobave sirovin takisto navezana na Ameriko, pa je doslej potrošila 7 in pol milijona dolarjev. V zadnjih dneh so dobila ameriška podjetja nova naročila od obeh strani ,in sicer je naročila Japoneka za 3 in pol milijona, Kitajska pa za poldrug milijon vojnega materiala.

Volčji mraz v Sibiriji

V Sibiriji, zlasti v krajih, kjer obratujejo premogovniki, je pritisnil hud mraz. Temperatura je padla ponekod na 60 stopinj pod ničlo Sibirske reke so zamrznile, metrov. Temperaturne razlike na zemlji in metrov. Tempraturne razlike na zemlji in v rudnikih znašajo često 70 do 75 stopinj.

Ogenj v Gallspachu

V nedeljo popoldne je izbruhnil požar v gradu Valentina Zeileisa v Gallspachu. Gorelo je v sobi, kjer ima čudodelni zdravnik shranjene knjige. Ogenj so kmalu opazili in so poklicali gasilce, ki so ga pogasili. Zgorel je del strešnega ogrodja, knjižnica je le neznatno poškodovana zaradi gašenja z vodo. Vzrok ognja ni jasen.

KARIKATURA

Pierre Cot, novi zastopnik Francije pri Društvu narodov

ANEKDOTA

Neki avtor je pisal svojemu kritiku: »Postati bi morali zidar, potem bi vas lahko poleti uporabljali za gradnjo, pozimi pa za razdiranje«.

Vsak dan ena

»V kakšnih presledkih pa imate srčne napade?«

»Vsakih deset minut, g. doktor.«

»In kako dolgo trajajo?«

»Približno pol uro.«

Tisočletnica germanizacije lužiških mest

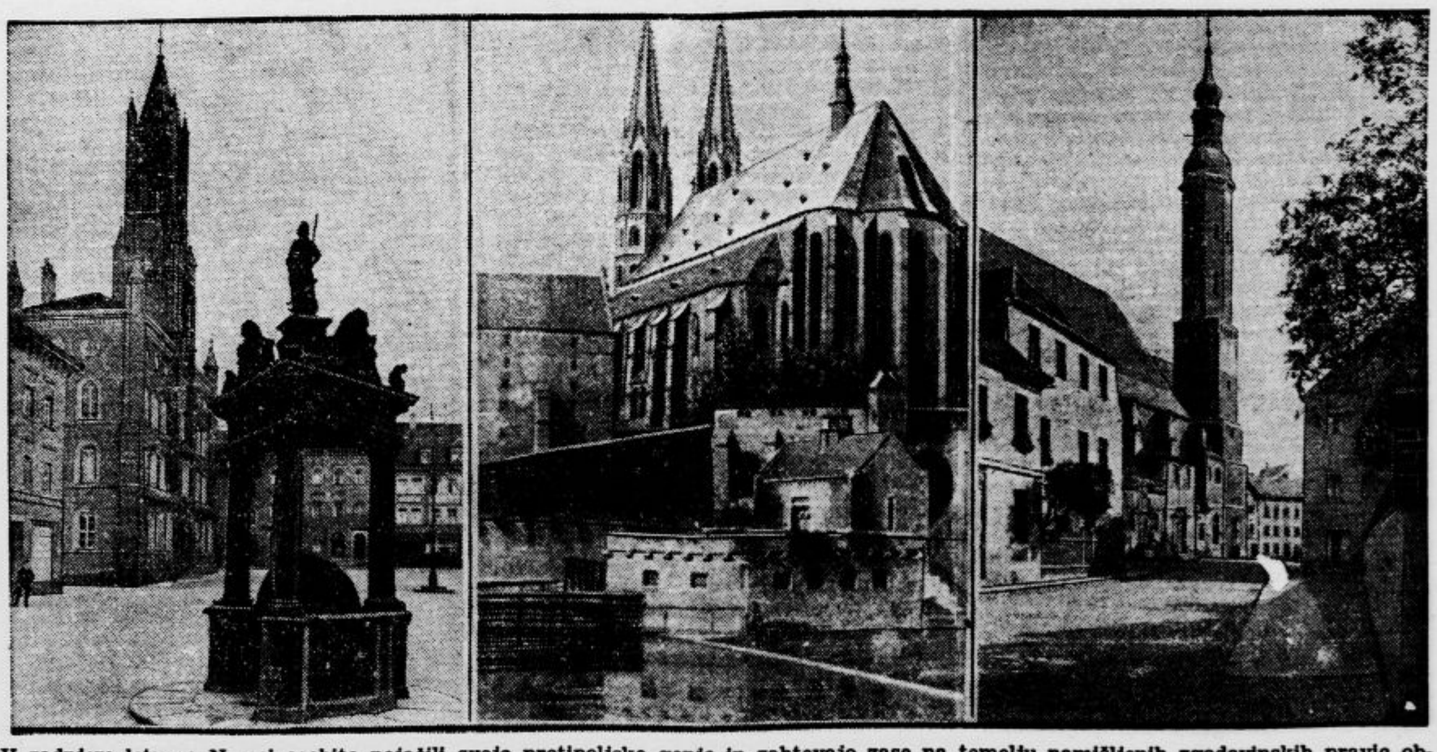

V zadnjem letu so Nemci osobito pojačili svojo protipoljsko gonjo in zahtevajo zase na temelju namišljenih zgodovinskih pravic obširna poljska ozemlja. Pri tem pozabljajo, da stoji vsa srednja in vzhodna Nemčija na bivših slovanskih tleh. Prinašamo slike treh mest Lužice, ki so se jih polastili pred tisoč leti in danes samo še njihova imena pričajo o njihovem prvotnem slovanskem značaju. Levo: Mestna hiša in vodnjak na glavnem trgu v Kamencu; sredi: Stolnica v Zgorzelicah (Görlitz), desno: Cerkev sv. Janeza v Žitavi (Zittau). Vsa tri mesta leže danes v strnjenem ponemčenem ozemlju.

P. Rosenhayn: 3

Štiri prigode Joeja Jenkinsa

»Nu, vrv vsekako imamo,« je rekel Joe Jenkins; »ta nam bo pokazala nadaljnjo sled.« Počasi je zvlekel vrv k sebi; pri tem jo je skrbno osvetljeval in s povečevalnim steklom natančno pregledal skoraj sleherni palec.

Vrv je bila na mnogih krajih blatna. Ta mesta so detektiva posebno zanimala, zakaj opazoval jih je silo natančno in si napravil od nekaterih celo odtiske na ogljeni papir, ki ga je vzel iz žepa. Preiskava, ki se je zdela gospodu Malterru dokaj jalova, je trajala dobršno uro. Nazadnje je gospod Jenkins zaprl beležnico, v katero si je ves čas nekaj zapisoval, in zadovoljen rekel:

»Ali bi spoznali moža, ki ste ga videli pri oknu?«

»Na prvi pogled!«

»Izvrstno!«

»Mar imate upanje, da doženete, kdo je bil?«

»Mislim, da vam ga jutri pokažem, če pojde vse po sreči.«

»Jutri... mislite... Bogme ne vem, kako bi...«

»Tega vam zdaj še ne morem povedati. Po glavi mi rojijo razne kombinacije, ki bi vas najbrže samo dolgočasile. Sicer se mi je pa strašno zaželelo whiskyja. Pojdiva, da vas spravim spet v hotel.«

•

»Mar mislite — — ?«

»V tej hiši nikakor ne smete spati, dokler je ta človek na svobodi. Za jutri večer vam pa z dokajšnjo gotovostjo obljubim nemoten nočni počitek v domači spalnici.«

»Najbolje bo, da se vrnem v hotel ‚Champs Elysées'.«

»Nikar. Vzemite danes kaj drugega. Bolje bo. Moj šofer naju čaka pri zadnjem izhodu. Pojdiva.«

Avtomobil ju je pripeljal v dvajsetih minutah v hotel ‚Avenida'. Med vožnjo se je gospod Joe Jenkins preoblekel iz pismonoše v navadnega državljana in stopil kmalu nato kot brezhiben ameriški gentlemen z gospodom Malterrom v mali hotel v Colisé jski ulici. Ko je detektiv s svojim varovancem popil v veži nekaj whiskyjev, se je priporočil.

»Ali že odhajate?«

»Da, opravke še imam.«

»V moji zadevi?«

»Da... Saj res, pod katero številko vas lahko po telefonu osebno pokličem v vaši pisarni?«

»Moj osebni priključek je urad ‚Gutenberg', šestnajst sto pet in štirideset.«

»Bodite pripravljeni, da pridete jutri na moj klic neutegoma k meni.«

»Dobro.«

»Lahko noč. In ne hodite mi nocoj več iz hotela!«

Detektiv je zapustil hotel, stopil k svojemu avtomobilu in tiho vprašal šoferja: »Kaj novega, Shanklin?«

»Nič, gospod Jenkins.«

»Brž me peljite k ‚Figaru', nato k ‚Matinu' in potem še k ‚Petit-Parisienu'.«

V upravah teh časnikov je oddal detektiv tale oglas, s pogojem, da izide že v jutranji izdaji:

»BREZPLAČNO ZDRAVLJENJE ZOB!

Pravkar došel ameriški zobozdravnik bo jutri brezplačno zdravil zobe, da se vpelje. Specijaliteta: pokvarjena zobovja in vrzeli dobijo spet prejšnje lice. Sprejema: jutri, na Wagramski aveniji št. 41.«

Drugi dan ob poli treh je v pisarni gospoda Malterra pozvonil telefon.

»Ali bi mogli takoj priti, gospod Malterre? Gospod Joe Jenkins prosi!«

»Če je treba...«

»Sedite v avtomobil in pridite!«

Ko je gospod Malterre pozvonil ob detektivovih vratih, se je za hip vprašal, ali ni zašel v napačno nadstropje? Zakaj na vratih je bila pritrjena ploščica z napisom:

MR. SIDNEY MACDONALD
ZOBOZDRAVNIK«.

A že so se vrata odprla, in gospod Malterre je zagledal pred seboj šoferja, ki ga je včeraj vozil.

»Kar noter, gospod Malterre,« je šepnil šofer, »gospod Jenkins vas pričakuje.«

Ko je stopil gospod Malterre v detektivovo zasebno pisarno, je spet osupnil. Zakaj to, kar je videl, ni bila znana mu pisarna gospoda Joeja Jenkinsa, ampak brezhibno urejena zobozdravniška ordinacijska soba. Sredi sobe je stal velik operacijski stol, in na stolu je sedela postarna ženska, ki je ob njegovem vstopu prestrašeno zastrmela vanj. Slučaj je moral biti posebno težak, kajti okoli žene so stali štirje možje v belih plaščih, na vsaki strani po dva, in jo držali za roke in za ramena. Ko je gospod Malterre natančneje pogledal, je v enem teh mož spoznal detektiva.

Ljubljanske cestne gradbe 1932

Ljubljana, 16. januarja.

Na cestah in ulicah v mestu so se tudi lani, kakor že vsa leta po vojni, prav živahno razvijala gradbena dela. Pri cestnih kanalizacijskih in sličnih opravkih je našlo zaslužka lepo število Ljubljančanov kakor tudi delavcev z dežele. Dovršena so bila, delno pa se bližajo koncu naslednja dela:

Na račun *kaldrminskega fonda* sta bili tlakovani z drobnim granitnim tlakom in reguliranimi granitnimi zadmaki Gosposvetska cesta in pa predel Celovške ceste od Gosposvetske ceste pa do gostilne pri »Kmetu« v Šiški. Skupno je tu bilo tlakovanih 21.085 kvad. metrov. Dalje je bila tlakovana Bleiweisova cesta od Dunajske do Gosposvetske ceste, prav tako z drobnim granitnim tlakom, v izmeri 3645 kvad. metrov. Prav lepo je urejena tudi Resljeva cesta z drobnim granitnim tlakom v izmeri 3655 kvad. metrov.

Na račun *mestne občine* je bil dotlakovan del Gradišča ob novi Luckmannovi hiši v izmeri 400 kvad. metrov, enako je bila tlakovana in deloma še bo Vidovdanska cesta do Tabora v približni izmeri 2100 kvad. metrov. Iz banovinskih prispevkov pa so tlakovali Cesto za Gradom v izmeri 2755 kvad. metrov, ki je zdaj izredno trdna in je po njej usmerjen povečini ves promet z dolenjske strani v mesto. Skupaj se je lani tlakovalo 33.640 kvad. metrov cestišča.

Poleg raznih popravil na vseh krajih so bili na novo asfaltirani naslednji trotoarji: na Masarykovi cesti, ob hotelu Miklič in palači Grafiki., na Vrtači in v Levstikovi ulici, dalje so napravili asfaltni pločnik v obsegu 400 kvad. metrov na Sidrih ob priliki ureditve Ceste za Gradom. Z napravo hodnikov so pričeli tudi ob palači Pokojninskega zavoda v Gajevi ulici, položili so dalje široke granitne robnike na Dunajski cesti od železniškega prelaza do konca vojašnice kralja Aleksandra in nasuli hodnike. V Salendrovi ulici so ob strani Kmetijske družbe položili v vsej dolžini ozke granitne robnike, nasuli hodnik in tlakovali obcestni jarek. Jeseni so uredili v mestu tudi nekaj najvažnejših prehodov, med temi na Vrtači in v Levstikovi ulici.

Otvorili so tudi več novih komunikacij. Vipavsko ulico so podaljšali za 70 m, Soško ulico za približnih 100 m, Rezijansko ulico za 50 m, Ulico rimske legije za 50 m, Aškerčevo cesto za 30 m, še neoznačeno ulico, ki teče vzporedno z Žolgerjevo ob hišah Vzajemne posojilnice, pa v dolžini okrog 250 m. Trstenjakova ulica od Pleteršnikove proti Kobaridski se je podaljšala v dolžini 60 m, Verstovškova od Langusove do Heinriharjeve v dolžini 110 m. Oražnova ulica se je podaljšala od Postonjske ulice proti železnici v polovični širini za dolžino 100 m. Na Barju so nasuli stradone na Berlanu v dolžini 2 km.

Razširila se je Holzapflova ulica ob posesti gg. Pečjaka in Petkovška, kjer so napravili ob stavbni črti kakih 38 m ograje. Do stavbne črte so uredili tudi Kersnikovo ulico ob poslopju zavarovalnice »Jugoslavije«, kjer je mestna občina postavila 25 m dolgo ograjo. Na Tržaški cesti in ob Glinški ulici je mestna občina v zameno za pridobljeni cestni svet postavila ograjo v stavbni črti. Urejena je tudi Kotnikova ulica ob Trdinovem posestvu. V Gajevi ulici in ob Dunajski cesti je mestna občina podrla stare objekte, da je dala možnost ureditve ceste v vsej širini. Do stavbne črte ob Javornikovem posestvu je urejena tudi Domobranska cesta. Ob priliki tlakovanja Ceste za Gradom, in sicer od Karlovške ceste do Streliške ulice, se je po razširjenju hodnika cesta tudi kanalizirala in so lepo preuredili ograjo na Gruberjevem nabrežju.

Poleg običajnega vzdrževanja, čiščenja in nasipanja cest in ulic velja omeniti še naslednja večja dela: Nasuli in popravili so Beljaško ulico v Šiški, Verovškovo ulico od železniškega prelaza do železniške kolonije, dalje Streliško ulico, razširili so Vodovodno cesto ob Stadionu, nasuli Cankarjevo in Galusovo nabrežje, dvignili so Dvorni nasip in razširili Levčevo ulico, kjer so cesto tudi kanalizirali, prejšnji jarek pa zasuli. Ljubljanske ceste in ulice tako polagoma rasejo z razvojem mesta in z njimi vred dobivajo primerno lice.

Ljutomerske občinske zadeve

Ljutomer, 16. januarja.

Pod predsedstvom župana g. Žmavca se je 9. t. m. vršila redna seja občinske uprave. Zadnja izredna seja se je bavila s poslovanjem električnega podjetja, ki je v redu. Ugotovilo se je tudi, da ja obratovodji potreben pomožen delavec za instalacijska dela. Nadalje se je občina izrekla za krajevno potrebo glede gostilne Drobnik (prej Štiblar) na Starem trgu. Obširno je gospod župan poročal o občnem zboru Županske zveze in o dr. Koroščevih punktacijah. Na predlog g. Škofa je občinski odbor soglasno in z ogorčenjem odklonil vsako misel na federalizacijo naše države ter se pridružil resoluciji Županske zveze. Prav tako je sklenil odločen protest zoper nečuvene napade na nacionalno in vsedržavno organizacijo Sokolstva v pastirskem listu jugoslovenskih škofov.

G. Škof je poročal o sestanku glede komasacije občin, na katerem je bilo sklenjeno, da se osnujeta samostojna mestna občina v dosedanjim obsegu in okoliška občina. Kot javna dela v podporo brezposelnih je županstvo predlagalo sreskemu načelstvu dvig in popravilo občinskih cest, nasipavanje prodca ter kopanja obcestnih jarkov. Občinski odbor je sklenil predlagati še v prvi vrsti izkop odtočnega jarka proti postajališču, ki je res nujno potreben. Tudi cestni odbor je predlagal izvršitev nekaterih cestnih del. Nato je prišla na vrsto volitev gradbenega odbora po gradbenem zakonu. Ker ima Ljutomer že regulacijski načrt, bo gradbeni odbor moral sestaviti še gradbeni pravilnik. Začasno so v tem odboru gg. dr. Porekar, inž. Hönigmann in župan, namestniki pa so gg. dr. Čeh, Joško Prelog in Škof. Najdalje časa pa se je občinski odbor bavil z osnutkom proračuna, ki ga je predložil g. ravnatelj Poljanec. Osnutek predvideva 676.812 Din izdatkov in 443.706 Din kritja. Proračun je višji od lanskega, ker so se vnesli vanj izdatki in dohodki električnega podjetja. Primanjkljaja je 233.106 Din. Kriti ga bo treba s 40 odst. doklado na vse direktne državne davke (davčna osnova je od 247.000 Din padla na 202.000 Din), s trošarino na vino (1.50 Din od l), na pivo (1.50 Din od l), na mošt (1 Din), na alkohol (5 Din od hl stopnje), na sadjevec (25 p), na meso (20 Din od goveda nad leto, 10 Din za govedo pod 1 letom, od prašičev 15 Din) in z raznimi občinskimi taksami. Ker pa vsi ti dohodki predvidoma ne bodo zadostovali, bo treba primanjkljaj zmanjšati s štednjo in eventuelno še delno z izkupičkom za prodano elektrano.

Na predlog socialnega odseka so bile na to podeljene nekatere podpore. G. župan je poročal, da je bil priziv mestne občine glede cerkvenokonkurenčnih prispevkov za Cezanjevce odklonjen in da je kr. banska uprava slednjič odobrila najetje posojila za regulacijski načrt v znesku 35.000 Din. Soglasno je odbor odklonil prošnjo sodne uprave za znižanje že itak nizke najemnine za prostore okrajnega sodišča. Občinski odbor prispeva za izdajo 10.000 komadov propagandnih dopisnic s sliko Ljutomera 250 Din. Ostali znesek so zbrale razne korporacije.

Med primorskimi kolonisti

Dolnja Lendava, 16. januarja.

Na dan novega leta je priredila dolnjelendavska podružnica društva »Soče« božičnico, pri kateri je bilo obdarovanih 60 družin najrevnejših kolonistov-Primorcev. Prireditev se je vršila v Petešovcih. To je ena izmed treh kolonij, v kateri so našli svoj novi dom emigrantje iz Julijske Krajine. Zbrali so se v glavnem vsi kolonisti iz Pinc, Benice in Petešovcev, da je bil šolski prostor veliko premajhen. G. šolski upravitelj Milan Erker, ki nam je šel v vsem na roko, je za to priliko še posebej naštudiral igro »Nebesa na zemlji«, ki so jo odigrali otroci kakor odrasli v splošno zadovoljstvo. Tudi pevski odsek »Soče« ni ostal za pečjo kljub slabemu vremenu, marveč z ubranim petjem zelo poveličal ljubko prireditev, eno prvih te vrste, na naših kolonijah. Zapel nam je par res umetniško naštudiranih pesmi, zato pa je tudi žel splošno odobravanje. Vsem je pribavila solze v oči pesem o sveti noči, ki jo je zbor zapel po razdelitvi darov.

Ko smo se poslavljali od naših kolonistov, nisi slišal drugega kakor drago vabilo: »Pridite čimprej spet med nas, obiščite nas, da bomo slišali po dolgem času zopet našo lepo, milo slovensko popevko«. Seveda smo jim to drage volje obljubili. Vsem pa, ki ste količkaj pripomogli k temu, da je prva božičnica na kolonijah uspela nad vsako pričakovanje, najlepša hvala. Naj vas bodri zavest, da ste s svojim darom razveselili marsikatero otroško srce, ki bi mogoče na sveti večer lokalo, ker zaradi pomanjkanja ni bilo deležno božičnega daru. »Soči« pa kličemo: Le naprej po tej dobrodelni in nacionalni poti in uspehi ne bodo izostali!

Damske smučarske drese

jopica zelo gorko podložena, ovratnik siv krimer Din 450.—, finejša kvaliteta s čepico, jopica tudi gorko podložena, fazona ruska komb s krimerjem Din 590.—; posamezne damske hlače zelo trpežne Din 190.— Izvrsten kroj, najnovejše fazone.

F. I. GORIČAR, LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 29 15441

Sokol

Skupščina Sokola Ljubljana III.

Nadvse agilni Sokol Ljubljana III. je imel 11. t. m. III. redni občni zbor, katerega se je udeležilo nad 130 članstva. Starosta Danilo Šaplja je toplo pozdravil zborovalce in zastopnike župe, zastopnika »Soče« in Sokola I Poudaril je, da bodi skupščina izraz neomajne zvestobe vzvišeni Tyrševi ideji, kar je vzbudilo med zborovalci orkan ovacij neumrtnemu ustanoviteju.

Društveni tajnik Sever je prečital poslanico in podal izčrpno tajniško poročilo, ki izkazuje uspešno in smotreno delo Sokola III. S pieteto se je spomnil umrlih bratov in sester, kar so zborovalci počastili s klici »Slava«. Velika pridobitev je bila novi zasilni Sokolski dom. Ves material je darovala mestna občina, načrte pa je napravil br. Accetto. Največ zaslug pa ima brez dvoma starosta br. Šaplja, ki je interveniral zelo uspešno pri odločujočih činiteljih.

Blagajniško poročilo br. Šetinca izkazuje 82.138 Din dohodkov, 81.221 Din izdatkov; bilanca izkazuje čistega premoženja 111.054 Din. Proračun za leto 1933 izkazuje 54.500 Din dohodkov in izdatkov. Gospodar Šuster je poročal, da se je društveno premoženje pomnožilo za 43.381 Din, vrednost premičnin in nepremičnin pa je cenjena na 197.084 Din.

Prosvetar Ličen je poročal, da je bilo prosvetno delo dokaj živahno in uspešno. Društvo je imelo dramski, pevski in predavateljski odsek ter knjižnico. Prosvetni odbor je organiziral vse proslave, ki so prav lepo uspele, tako Tyrševa, 1. december in rojstni dan Nj. Vel. kralja. Društvo se je udeležilo prosvetnega župnega in dramatskega tečaja na Taboru.

Načelniško poročilo je prečital podnačelnik Pristov. Tehnično delo je bilo zelo uspešno kljub izpremembi v načelništvu. Vse delo je bilo posvečeno Tyrševemu jubileju, saj je društvo sodelovalo na župnem zletu v Ljubljani s 106 osebami, na vsesokolskem zletu v Pragi z 22, dočim je pri javnem nastopu pri otvoritvi Sokolskega doma nastopilo 142 oseb. Telovadili so vsi oddelki, ter je v celem letu telovadilo 11.257 oseb. Društvo ima jezdni in smučarski odsek, ki oba zelo dobro delujeta. Končno je br. podnačelnik omenjal važne naloge društva v l. 1933 ter pozival mladino, da pridno in redno poseča sokolsko telovadnico. Za jezdni odsek je poročal br. Tavčar. Članov ima 42, imel je 28 jahalnih vaj in 7 javnih nastopov. Imovina odseka znaša 5300 Din.

Za gradbeni odsek je poročal dr. Janže Novak. Po zaslugi staroste in br. Accetta si je društvo postavilo zasilni Sokolski dom, ki pa je že postal pretesen ter bo treba misliti na razširjenje dosedanjih lokalov. Izrekel je nato toplo zahvalo vsem dobrotnikom, ki so darovali brezplačno material za stavbo, mestni občini pa se pošlje pismena zahvala. Za prireditveni odsek je poročal br. Jazbec. Tudi bilanca prireditvenega odseka je bila kljub težki gospodarski krizi zelo povoljna, saj so vse prireditve donesle društvu okroglih 15.000 dinarjev čistega dobička.

Sledilo je poročilo socialno-skrbstvenega odseka, ki ga vodi starosta Šaplja. Društvo bo otvorilo v prihodnjih dneh javno dnevno otroško zavetišče za 70 do 80 otrok. V ta namen se je adaptiral lokal, ki je popolnoma ločen od ostalih v topničarski vojašnici ter sta v ta namen podprli z izdatno podporo kr. banska uprava in mestna občina. Za obe velikodušni darili je izrekel občni zbor toplo zahvalo.

Društvena statistika izkazuje z dnem 31. decembra 1932. 366 članov, 85 bojega naraščaja in 121 dece, med letom je bilo črtanih 158 članov — Sokolov na papirju.

V imenu nadzornega odbora je poročal br. Zorec Janez ter predlagal razrešnico blagajniku in društveni upravi, ki je bila po debati o poročilih soglasno sprejeta in odobrena. Predloga br. Šaplje, da se ustanovi posebno društvo za zgradbo Sokolskega doma in da se prosi mestno občino, naj prepusti sedanje zemljišče v popolno last Sokola III., sta bila soglasno odobrena. Ko se je še določila članarina, je župni tajnik Blegar pozdravil zborovalce v imenu župne uprave z željo, da bi Sokol III. razširil svoja krila mogočno po vsem bežigrajskem.

Ob zaključku je bila po daljši debati soglasno sprejeta resolucija sokolske župe Ljubljane, ki energično zavrača neosnovane napade škofov na viteško organizacijo Sokola. Slednjič je bila soglasno odobrena kandidatna lista, ki bo predložena župni upravi v potrditev. Sokola III. bodo vodili v letu 1933: starosta Danilo Šaplja, podstarosta Janko Blagajne, načelnik Andrej Pristov, načelnica s. Mara Gregoričeva, prosvetar Ferdo Kokot, tajnik Hrabroslav Sever, člani uprave bratje in sestre: Robert Šetinc, Anka Jeraj, Franc Šuster, Fran Deržič, Vlado Jazbec, dr. Janže Jovak, inž. Mirko Šušteršič, Ferdo Accetto, Bogo Tavčar, Adolf Stalcer, dr. Suher, Vlado Ličen, nadalje v upravi 10 namestnikov, 6 članov nadzornega odbora in 7 članov društvenega razsodišča.

Sokolsko društvo Konjice sklicuje danes v Narodnem domu 20. sestanek vsega članstva z dnevnim redom: 1. čitanje pastirskega lista, 2. stališče k njemu, resolucija in zadevni sklepi, ter 3. slučajnosti. Sestanek je za vse članstvo strogo obvezen. Društvena uprava je odposlala savezni upravi brzojavko naslednje vsebine: »Ogorčeni zaradi nečuvenega napada katoliškega episkopata na Sokolstvo in zaradi rušenja državnega in narodnega edinstva po neodgovornih osebah zahtevamo zadoščenje in kličemo: Živio kralj! Živela Jugoslavija!« Brzojavka iste vsebine je bila odposlana tudi g. ministrskemu predsedniku dr. Srškiću. Sličnih brzojavki sta odposlali obe četi v Konjiški vasi in Špitaliču ter ostalih 7 sokolskih edinic dravinjskega okrožja.

Sport

Sijajen uspeh Hilde Holovske

V ponedeljek popoldne je prispela z dunajskim brzovlakom v Celje slovita prvakinja v umetnem drsanju gdč. Hilda Holovska. Na poti v Pariz, kjer bo te dni nastopila v ekshibicijskem drsanju, si je oddoižila celjskim znancem za gostoljubnost, ki jo je uživala poleti, ko je bivala nad dva meseca v Celju. Nastopila je brez vsake odškodnine, zgolj iz prijateljstva do svojih celjskih prijateljv in znancev. Komaj 16 let stara, je v nedeljo v Gradcu soglasno z 22 točkami že drugič dosegla prvenstvo Avstrije, v svetovnem prvenstvu pa zavzema drugo mesto. Po nastopu v Parizu bo potovala v London, kjer se bo borila za prvenstvo Evrope. V ponedeljek ob 20. in v torek ob 13. je nastopila na drsališču v mestnem parku v Celju. V ponedeljek je občudovalo njeno umetnost nad 600, v torek pa nad 400 gledalcev, med njimi tudi mnogo gostov iz Ljubljane, Maribora in drugih krajev. Najbolj priljubljeni liki Hilde Holovske so »Mesec na znotraj in venc«, ki ga izvaja skrajno eksaktno, atrakcija pa je njena sedeča, menjajoča se pirueta in iz močnega zagona izveden Axel Paulsen. — V ponedeljek je izvajala mojskrsko svoje prosto drsanje, s katerim si je priborila v nedeljo v Gradcu avstrijsko prvenstvo. Nastopa sta trajala po 40 minut. Izredna preciznost in sigurnost, sijajna eleganca in frapantna rutina so zadivile vse gledalce, ki niso štedili z burnimi aplavzi. V ponedeljek zvečer je nekoliko motila prešibka razsvetljava. Umetnica, ki je nastopala ob zvokih reproducirane glasbe, se je izrazila o kakovosti ledu prav pohvalno. Celje je po srečnem naključju doživelo izreden sportni dogodek, ki bo ostal vsem gledalcem v najlepšem spominu. Gdč. Holovska se je včeraj odpeljala iz Celja na Dunaj.

Službeno iz LNP. Danes ob 19. seja p. o., ob 20. seja u. o. v Delavski zbornici.

Ljubljanski zimsko-sportni podsavez. Danes važna seja odbora ob 20.30 v kavarni Emoni.

Smučarski tečaj za začetnike. Smučarski klub Ljubljana nadaljuje tečaj za začetnike. Zbirališče ob 14. pri gostilni Čad pod Rožnikom. Tečaj je brezplačen in se ga udeleži lahko vsakdo. Vodi g. Boris Kristan.

Opozorilo smučarskim klubom. Smučarski klubi se opozarjajo, da se dobe kolajne in diplome za razne razpise smučarskih tekem v zelo okusni izdelavi pri g. Kärnerju, tvrdka A. Gorec d. z o. z., Ljubljana, Tyrševa cesta.

SK Ilirija. Drevi je ob 18. v Prešernovi sobi restavracije »Novi svet« važen sestanek starih Ilirijanov, h kateremu se vabijo vsi bivši aktivni člani klubovih sekcij in vsi bivši člani klubovih uprav. Vabljeni pa so tudi vsi ostali Ilirijani. Na sestanku se bo razpravljalo o nameravani združitvi Ilirije s Primorjem. Predmet razgovora je zelo važen, zato je potrebno, da se odzove vabilu čim večje število članstva, zlasti starejšega. (Nogometna sekcija). Danes ob 18.30 trening prve skupine. Vsi točno ob določeni uri v paviljonu.

ŽSK Hermes (uprava igrišča). Danes ob 19. pri Beliču seja odbora uprave igrišča. Zaradi rešitev važnih zadev polnoštevilna udeležba.

SK Grafika. Članski sestanek nogometne sekcije v petek 20. t. m. ob 19.30 v prostorih Grafike. Zaradi važnosti sigurno vsi.

Vremensko poročilo JZSS od 17. t. m. Rateče-Planica —10, jasno, snega pršiča 25 cm, pri Tamarju 40 cm; Kranjska gora —8, jasno, barometer pada, mirno, snega pršiča 16 cm, v višinah 40 cm; Bled —10, nizka megla, pršiča 20 cm; Bohinj —6, megla 20 cm pršiča, na stari podlagi 15 cm; Pohorje —5, megla, na stari podlagi 20 cm pršiča; Rimski vrelec —6, brez oblakov, 20 cm pršiča na stari podlagi; Rakek 15 cm pršiča.

Kako lepe bolničarke

dobijo belo kožo

Bolničarkam je dobro znano, da vsebuje krema Tokalon bele barve (ne mastna) sedaj svežo smetano in preparirano olivno olje združeno z dodatki, ki krepčajo, napenjajo in tudi obelijo kožo. To kremo ne priporočajo samo drugim, temveč se je poslužujejo tudi same, da jim postane koža bela, nežna in lepa.

Krema prodira takoj v kožo, umiri razdražene kožne žleze, skrči razširjene znojnice ter uniči takoj zajedavce in vse škodljive kali v koži. Najbolj suho kožo napravi ta krema nežno vlažno, svežo in baržunasto, odstranjuje pa tudi sijaj mastne ali oljnate kože. Gube, ki so nastale zaradi utrujenosti, izginejo že po enkratni uporabi.

Krema Tokalon, hrana za kožo (bele barve) da koži v treh dneh nepopisljivo lepoto in novo svežost, ki je na drug način ni mogoče doseči. Uporabljajte kremo vsaki dan.

Proda se hiša z gostilno

in svet za stavbe na lepem prostoru. Poizve se v pisarni dr. Kuharja, Kolodvorska ulica 3. 1976

Radio

Sreda, 18 januarja.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 17.30: Otroški kotiček. — 18: Salonski kvintet. — 19: Ruščina. — 19.30: Literarna ura. — 20: Prenos opere »Strižono — košeno« iz Zagreba. — 22.30: Čas, poročila.

Četrtek, 19. januarja.

LJUBLJANA 12.15: Radio-kvartet. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, radio-kvartet, borza. — 17.30: Salonski kvintet: angleška glasba. — 18.30: Italijanščina. — 19: Skrivnosti krvi. — 19.30: Pogovor s poslušalci. — 20: Vojaška godba. — 21: Pevski oktet »Ljubljanskega zvona«. — 21.30: Vojaška godba. — 22.30: Čas, poročila, plošče.

BEOGRAD 12.30: Koncert orkestra. — 16: Popoldanski koncert. — 19.30: Plošče. — 20: Prenos iz Ljubljane. — Plesna glasba. — ZAGREB 12.30: Narodna glasba. — 17: Lahka godba. — 20: Koncertni večer. — 22.10: Prenos zvočnega filma. — PRAGA 19.40: Pesmi. — Orkestralen koncert. — 21: Filharmonični koncert. — 22.25: Plesna glasba. — BRNO 20: Simfoničen koncert. — 22.25: Prenos iz Prage. — VARŠAVA 17: Komorna glasba. — 18: Lahka godba. — 20: Orkester in solisti. — 21.30: Slušna igra. — 22.15: Lahka in plesna glasba. — DUNAJ 11.30: Godalni kvartet. — 15.20: Otroške pesmi. — 15.45: Štiriročne klavirske skladbe. — 19.40: Plesna glasba. — 20.50: Spevoigra. — 22.10: Lahka godba. — BERLIN 20.45: Slušna igra. — Dobrodelni plesni večer. — KÖNIGSBERG 20.05: Opera. — 21: Krajevni nemški program. — MÜHLACKER 19.30: Švabski večer. — 20.30: Pesmi s spremljevanjem lutne in kitare. — 21: Slika Königsberga. — 22.30: Klavirski koncert. — BUDIMPEŠTA 17.30: Cerkveni koncert. — 21.30: Koncert ciganske kapele. — 23: Plesna glasba na ploščah. — RIM 17.30: Koncert orkestra. — 20.45: Simfoničen koncert.

VSAK NAROČNIK »JUTRA« je zavarovan za 10.000 dinarjev!

Cene malim oglasom

Ženitve in dopisovanja, vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.—. Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.—. Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam po kame«, »Auto-moto«, »Kapitale«, »V najem«, »Posestv«, »Lokale«, »Stanovanja odda«, »Stroje«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrt« in »Les« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zaslužek«, če se z oglasom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zaslužka ali službe, plača za vsako besedo 50 par. Pri vseh oglasih, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglasih, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—

Najmanjši znesek pri oglasih po 50 par za besedo, je Din 10.—, pri oglasih po 1 Din za besedo pa Din 15.—

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma ih je vposlati v pismu obenem z naročilom.

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Šiviljo ki je po možnosti končala dvoletno obrtno šolo za perilo, sprejmem. Prednost imajo one, ki so že konfekcijonirale steznike. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Izven Ljubljane«. 1585-1

Mesar, pomočnika sprejmem takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 1657-1

Prvega tenorista iščemo za takoj za novoustanovljeno pevsko društvo. Cenjene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Tenorist«. 1673-1

Delavca kartonažne stroke boljšega in zanesljivega začasno sprejme tovarna v bližini Ljubljane. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Nastop takoj 200«. 1718-1

Vajenci ke

Vajenca ali vajenko za fino krojaško obrt sprejme takoj F. Iglič, krojaški atelje, Prašnikova ulica 10, parter. 1722-44

Pouk

Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Dijaki, ki iščejo instrukcije, plačajo vsako besedo 50 par; za šifro ali za dajanje naslova 3 Din. (4)

Šofer. šola E. Čeh Tyrševa (Dunajska) cesta št. 36. Zahtevajte prospekt

Šestošolec bi instruiral nižješolca proti stanovanju, oziroma proti honorarju. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Uspeh zajamčen«. 1693-4

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Gospodična perfektna v knjigovodstvu in korespondenci, dobro rutinirana v vseh pisarniških delih, zmožna samostojnega vodstva in upravljanja pisarne, vešča 4 jezikov, abs. trg. akademije, zmožna tudi samostojnega nadziranja delavstva, s parletno prakso, želi zamenjati dosedanje mesto s službo v Ljubljani pri kakršnemkoli podjetju. Cenj. ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod značko »Energična in poštena« 1502-2

Mlada natakarica vajena vsega dnevnega dela, išče službo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1407-2

Umetna vezilja ogir. absolventinja meščanske šole, z maturo, želi mesto vezilje, blagajničarke ali k otrokom. Ponudbe na podružnico »Jutra« na Jesenicah pod šifro »Zmožna 22«. 1696-2

Kuharica samostojna, srednih let, vajena vsega gospodinjstva, z večletnimi spričevali, želi stalno službo pri samostojnem gospodu ali majhni družini. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1662-2

Dekle z dobrimi spričevali, vajeno nekoliko kuhe in popravljanja sob, išče za takoj ali pozneje službo pri boljši družini. Hedvika Ebner, Sv. Jurij ob Taboru — Ojstriška vas. 1646-2

25letno dekle inteligentno, želi mesto na takarice ali sobarice v boljši gostilni ali hotelu. Zmožna je slov., nemškega, angleškega in delema tudi srbskega jezika. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1679-2

Mesto natakarice v boljši gostilni išče dekle čedne zunanjosti, najraje v mestu na Gorenjskem. Naslov pove podruž. »Jutra« Jesenice. 1364-2

Mesto plačilne natakarice, blagajničarke, ali gostilne na račun prevzamem takoj. — Informacije v zadružni pisarni Gostilniške zadruge v Ljubljani. 1708-2

Avto, moto

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

Motor s prikolico v dobrem stanju, zamenjam za sladko seno, bukova ali kostanjeva drva, katera morajo biti suha in zdrava. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Stev. 100 — 2«. 1651-10

Harley Davidson 1000 m³, dva 503 Fiat motorja in dele proda mehanik Hunyadi, Čakovec. 1645-10

Tovorni avto 1½tonski Puch VIII za 15.000 Din proda Završnik Jože, Zagorje ob Savi. 1698-10

Prodam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Perje belo, čohano, Din 36 kg; sivo, čohano, 34 Din in 24 Din kg; beli puh Din 160 kg po poštnem povzetju razpošilja L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. 72-6

Dvoje sani eno- in dvovprežne proda Stupica, Slomškova ul. 6. 1604-6

Snežke še velika izbira vseh številk v tvg. s čevlji Aleksander Oblat, Sv. Petra c. št. 18. 1597-6

Puhasto perje 15 Din, čohano 32 Din, puh 140 Din kg ter **volno in žimo** za madrace izredno poceni prodaja: Šega, Wolfova 12 (dvorišče). 1479-6

Pozor! Pozor!

Povečanje slik eurovo, po Din 10.— vključno carina in stroški na najboljšem papirju izvršuje točno S. Hendler, Wien III, Steingasse 9. 1324-6

Zalogo usnja čevljev, in pisarniški inventar po zelo ugodni ceni proda »Tempo«, Gledališka ulica 4. 1658-6

Vsled znižanja režije po opustitvi cestnega lokala, zamorem naročeneje prodajati gramofone, gramplošče in žarnice, na drobno in debelo, tudi proti vložnim knjižicam. Elektrofonska družba, Krekov trg 10/II. 1689

Krasne sani štirisedežne — dvovprežne, popolnoma obnovljene in novo lakirane v zeleni in rdeči barvi, zelo ugodno naprodaj. — Na ogled pri Martinu Mali, Domžale. 1706-6

Preproge (tekače), zrcala, sob. oprema, petrolejske peči, več toplodarov, svetilke itd. proda Šarc, Rutarjeva ul. št. 4a/I. 1726-6

Dvosedežne sanke skoraj nove, za polovično ceno prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1710-6

Smučarske čevlje št. 38, malo rabljene prodam za polovično ceno. — Istotako prodam tudi damski smučarski dres. Naslov pove oglasni oddelek Jutra 1712-6

Kapitali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

Družabnika (co) z najmanj 100—150.000 Din v gotovini ali hran. knjižici, sprejmem radi smrti lastnika. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Trgovka z lastno hišo«. 1672-16

Lastnik večje žage na dobrem kraju Gorenjske, išče solidnega soudeleženca s primernim kapitalom, na skupno lastnino ali samo k produkciji ozir. lesni trgovini. Vprašati: Ivan Berčun, Ljubljana, poštni predal 151. 1626-16

Lastnika vloge banovinske hranilnice iščem za rentabilno transakcijo. Oglasiti se je v Posredovalnici v Wolfovi ulici 1. 1602-16

Kdor posodi 20.000 Din, dobi za 6 mesecev brezplačno hrano in stanovanje. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Januar 6«. 1721-16

Vrednote

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (35)

Srebrne krone staro zlato in srebro kupuje Rafinerija dragih kovin, Ljubljana, Ilirska ulica štev. 36 — vhod v Vidovdanske ceste, pri gostilni Možina. 70

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (12)

Sprejemnico (jedilnico) poceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1667-12

Dve spalnici bistovo in črešnjevo, boljše izdelani, à 11 komadov za 5660, oziroma 5990 Din proda Martinec, Ljubljana, Prule 8. 1677-12

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Hišo z gospodarskim poslopjem, tik tovarne, 15 minut od mesta, v prometnem kraju prodam. Hiša s 5 sobami, živinski in svinjski hlevi; 3 orali zemlje: sadonosnika, njive in travnika, vse v dobrem stanju, pripravno za gostilno in trgovino. Pojasnila daje Anton Berdnik, Zgornja Bistrica 35, pošta Slov. Bistrica. 1649-20

Posestvo ležeče ob Savinji v Celju, parcelirano, 14 gradbenih parcel, naprodaj proti gotovini ali vložni knjižici. Najlepša idilična lega tik bodočega mestnega kopališča. Prodam celokupno ali parcelirano. Pojasnila daje Rajer, Celje. 1686-20

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Tehtnico v dobrem stanju, od 500 kg naprej, z uteži kupi takoj Jože Cirnski, lesni trgovec, Brežice. 1650-7

Usnjat jopič malo rabljen, kupim. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1670-7

Hamerles puško malega kalibra, brezhibno kupim. Ponudbe z opisom na naslov: Plepelec, Središče. 1676-7

Smuči dolžine cca 210 cm in moški smuški dres, dobro ohranjen, za veliko in močno osebo kupim. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra« Vprašati med 12. in 14. uro. 1697-7

Volno za pletenje, kupim večjo količino. Naslov pove oglas. oddelku »Jutra« v Ljubljani. 1713-7

Lokali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (19)

Frizerski salon za dame in gospode, dobro vpeljan, brez konkurence, v sredini mesta ugodno prodam radi odpotovanja. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 1685-19

Les

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (15)

2 vagona paralel žagane — suhe bukovine proda parna žaga Martinec Škofljica. — m³ 300. 1678-15

Odpadke od žage dobro osušene in kratko žagane **10 % ceneje** dokler traja zaloga, prodaja v vsaki množini Ivan Šiška, Metelkova ulica 4. 1690-15

Prehrana

Kdor nudi prehrano plača za vsako besedo 1 Din; kdor išče prehrano pa za besedo 50 par; za dajanje naslova ali šifro 3 Din, oziroma 5 Din. (14) Trgovski oglasi 1 Din

Več oseb sprejmem v mestu na domačo hrano. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1704-14

V najem

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (17)

Pekarno z inventarjem takoj oddam za daljšo dobo v najem — proti odstopnini. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 1653-17

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (33)

Cvetlični med pitanec, prodaja na debelo po Din 9 kg čebelarstvo Blaževac, Piškorevci, via Djakovo. 1707-33

Dijaške sobe

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (22)

Dijake sprejmem na stanovanje. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1691-22

Stanovanje odda

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (31)

Dvosob. stanovanje s pritiklinami, na Kodeljevem v Klunovi ulici 14 oddam s 1. februarjem. — Pojasnila istotam v visokem pritličju. 1664-21

Dvosob. stanovanje z vsemi pritiklinami, kopalnico, sobo za služkinjo, pralnico in kletjo odda Jemec, Tržaška cesta 1. 1623-21

1 ali 2 sobi in kuhinjo event. opremljeno oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1705-21

Stanovanje obstoječe iz 2 sob in kuhinje, solnčno, v podpritličju vile takoj oddam. Vprašati v Knafljevi ulici št. 13/II. 1711-21

Trisob. stanovanje s kopalnico, 2 verandama in vrtom, v bližini Kolezije oddam za 800 Din. — Vprašati v Oražnovi ulici št. 3/I. 1717-21

Stanovanja išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (21-a)

Dvosob. stanovanje z vsemi pritiklinami, v bližini art. vojašnice iščem za 1. februar. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Oficir«. 1687-21/a

Sobo s kuhinjo iščem blizu mesta. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Blizu mesta«. 1716-21/a

Na periferiji Ljubljane iščem 1—3sobno stanovanje z vrtom, za takoj ali pozneje. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Pritličnо«. 1684-21/a

Stanovanje sobe in pritiklin, v bližini Gosposvetske ceste iščem za februar. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Miroljubna 15«. 1695-21/a

Sobo odda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

Prazno sobo s poseb. vhodom in elektriko oddam takoj v Rožni ulici 29/II. 1492-23

Opremljeno sobo s posebnim vhodom, takoj oddam v bližini Tabora. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1666-23

Opremljeno sobo na Aleksandrovi cesti oddam boljšemu gospodu. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1655-23

Lepo sobo v bližini glavne pošte oddam solidni gospodični. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1665-23

Čisto sobo z elektr. razsvetljavo in posebnim vhodom oddam po nizki ceni takoj ali s 1. februarjem gospodu ali gospodični v Metelkovi ul. št. 13. 1674-23

Separirano sobo z 2 posteljama oddam. — Istotam sprejmem abonente na dobro hrano po 10 Din. Židovska steza štev. 6/I. 1681-23

Lepo sobico s posebnim vhodom, oddam solidnemu in stalnemu gospodu z vso oskrbo ali brez. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1688-23

Sobo z 2 posteljama in elektriko poceni oddam v Mali Čolnarski ulici 3. 1700-23

Opremljeno sobo zračno, poleg cerkve sv. Jakoba oddam stalni gospodični za 200 Din. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1702-23

Sobo s hrano ali brez oddam takoj ali s 15. jan. gospodu v Židovski štev. 6/I. 1699-23

Sobo lepo opremljeno, s separatnim vhodom, v centru mesta takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 1694-23

Sobo oddam dvema za 400 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1709-23

Opremljeno sobo s posebnim vhodom takoj oddam v Ciril-Metodovi ul. št. 19, vrata I. 1724-23

Podstrešno sobo opremljeno za 2 gospoda, s posebnim vhodom, pod ugodnimi pogoji takoj oddam na Čankarjevem nabrežju 9/I. 1723-23

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23-a)

Snažno sobo separirano, po mogočnosti s kopalnico in vso oskrbo išče zdravnik za takoj ali s 1. februarjem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Snažna soba«. 1634-23/a

Gospodična čez dan odsotna, išče sobo s posebnim vhodom. — Poizve se v gostilni v Kolodvorski ulici štev. 28. 1703-23/a

Ženitve

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (25)

Inteligentna gdč. stara 25 let, bi poročila značajnega gospoda, ki bi mu bila v življenju zvesta družica. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Ljubezen in značaj«. 1652-25

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (24)

Ti šutiš? Zakaj? Veli Te Rado. 1656-24

Stalen gospod ki želi udobno stanovati, naj se javi na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Kakor doma«. 1669-24

Glasbila

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (26)

Kratek klavir dobro ohranjen, poceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1525-26

Harmoniko tritoneko, s kovčkom najbolje ohranjeno lepi glasovi, z medenimi glasbi, poceni naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 906-26

Pianino skoro nov, zelo lep glas, globoko pod ceno prodam Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1701-26

Živali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (27)

Dreser šport. psov priznano dober, sprejme pse v dreseuro. Klemenčič Ivan, dreser, Ljubljana — Cesta v Mestni log št. 33. 1313

List »Živalca« je izšel. Naroča se v Ljubljani, Sv. Petra cesta 60. 1682-27

Obrt

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (30)

Gostilno ali vinotoč v Ljubljani bi zalagal z izbornim štajerskim vinom po konkurenčni ceni. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Plačam vse takeso«. 1610-30

Za predpust. zabave najceneje izlika in popravi Vašo obleko krojaštvo »Minerva« — Kojnc Ivan, Sv. Petra nasip štev. 71. 1675-30

Izgubljeno

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (28)

Rjava boa je bila pomotoma vzeta na koncertu koroških Slovencev. Ker je dotična oseba znana, se jo prosi, da jo odda v oglasnem oddelku »Jutra«. 1663-28

Informacije

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (31)

Pozor, dolžniki! Kako poravnate dolgove po novem zakonu in preprečite rubežen, Vam uredi Posredovalnica v Wolfovi 1, ki posreduje najkulantneje prodajo in nakup hiš in posestev. 1654-31

Človekoljuben nasvet nudim podpisani brezplačno vsem članom bivše »Vzajemne pomoči« v Ljubljani, le še kratek čas. Vsi prizadeti, ki že posedujete police od oddelka za posmrtnino ali za doto, se obrnite na Avg. Skof, Ljubljana — Boštnikov trg 2. 1719-31

Razno

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (37)

Telefon 2059

PREMOG suha drva

POGAČNIK

Bohoričeva ulica št. 5

Alojz Grebenc nakup in prodaja vreč, Ljubljana, Dunajska cesta 56. 69-37

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom »Clavěne« je mast

Zaščitni znak — Clavěn — Zaščitni znak

Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča. Čuvajte se ponaredb! 13

M. Hrnjak

lekarnar — Sisak

Damsko volneno blago

za plašče, kostime in obleke za šport kupite po ugodnih cenah pri Oblačilnici za Slovenijo, Ljubljana, Tyrševa cesta 29 (Dunajska). 1978

VSAKA DAMA

naj uporablja Zoraida kremo Din 12.50, Zoraida milo Din 10.—, Zoraida puder Din 6, Din 12.—

Parfumerija URAN Mestni trg št. 11

Prvovrstne IN NAJBOLJ OKUSNE **HRENOVKE**

dobite edino le pri

PAVLU DOLINŠKU

MESARIJA in IZDELOVANJE MESNIH IZDELKOV

Karlovska cesta 28 — LJUBLJANA — Šolski drevored

Kot čudežno izginejo hibe polti

Uporabljajte redno »Lavenor« vodo za kožo in obraz. Vsebuje kozmetične učinke »Virginičnega čarobnega grmičja«. Hamamelis (Hamamelis virginica- Witch Hazel), ki ga hvalijo avtoritete kot čarobno zdravilo. Odpravi kožne hibe, ustvari jasno, mehko, dobro s krvjo prepleto kožo, prečne gube, ruge in starostne pojave. Izrabite za nego svoje polti na čudo mogočo moč »Virginičnega čarobnega grmičja«.

Preizkusite

„LAVENOR“ vodo za kožo in obraz

Cena mali steklenici Din 20.—, srednji Din 36.— in veliki Din 48.—

Izdelovatelj: Jünger & Gebhardt, ustanovljeno 1873, Berlin S 14. Zaloga Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova

---

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL

176.

Kakih sto opic je skakalo za vodnikom. Tarzan je spoznal med njimi nekaj članov rodu, med katerim je bil odrasel! Mnoge izmed dorastlih opic so bile v njegovih deških letih mladiči. Radoveden je bil, ali ga bodo spoznale. Stopil je na konec veje, ki je štrlela nad jaso, tako da ga je moralo vse videti. Bistre oči neke samice so ga takoj opazile.

RAZPRODAJA

2 let stare domače garantirano pristne slivovke od 50 l naprej po Din 12.— franko postaja Celje. Pošljite sodčke ali se osebno zglasite pri 1714

JOS. ŽUMER — CELJE, Glavni trg

Zahvala

Včeraj 14. t. m. smo pokopali prezgodaj, naglo umrlega, šele 27 let starega, našega dobrega

ALFONZA SCHWEIGERJA

predilnega mojstra v Tržiču

Ob tej priliki se prav prisrčno zahvalimo vsem onim, ki so ga v kratki bolezni tolažili ter skušali podaljšati mu mlado življenje. Zahvala velja tudi vsem, ki so ga v tako obilnem številu spremljali na zadnji poti, zlasti gg. duhovnikom, pevcem cerkvenega zbora, v polnem številu zastopanemu gasilnemu društvu in vsem darovalcem prekrasnih vencev. Prav prisrčna hvala vsem, ki so nas tolažili ob nenadni izgubi še tako mladega, življenja polnega Alfonza.

Sv. maše zadušnice bodo v tukajšnji cerkvi Marijinega oznanjenja.

Tržič na Gorenjskem, dne 15. jan. 1933.

Žalujoča rodbina SCHWEIGER in sorodniki.

1973

Zahvala

V naši težki bolesti vsled izgube našega srčno ljubljenega soproga, sina, brata, strica, svaka, gospoda

Ludvika Gerkmana ml.

sina trgovca in posestnika

ki nas je nenadoma zapustil v svoji najlepši dobi 33 let, izrekamo iskreno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, kakor tudi čč. duhovščini, pevskemu društvu »Krakovo Trnovo« za v srce segajoče žalostinke, gosp. tovarnarjem, trgovcem in sploh vsem, ki so našega ljubljenega pokojnika spremili na njegovi zadnji poti. Prav posebna zahvala vsem darovalcem prekrasnega cvetja in vsem, ki delijo našo bol. Prosimo ohranite to plemenito dušo v najlepšem spominu.

Sv. maša zadušnica se bo darovala 20. t. m. v cerkvi Sv. Jakoba ob 7. uri zjutraj.

Ljubljana-Laško, dne 17. januarja 1933.

1972 **Globoko žalujoči ostali.**

JAVNA ZAHVALA

Podpisani izrekam javno zahvalo

„Solidarnosti“

reg. pom. blagajni v Ljubljani

za takojšnje in polno izplačilo pogrebnine po smrti moje zavarovanke.

»Solidarnost« kot najsocijalnejšo inštitucijo te vrste vsakomur najtopleje priporočam.

Ljubljana, dne 16. jan. 1933.

Pucihar Ivan, pol. stražnik v Ljubljani.

1975

„OLLA“ GUMMI

dokazano v milijonih po vsem svetu razširjen

Oblastveno dovoljena 1957

RAZPRODAJA

Ker naša razprodaja manufakturnega blaga le še kratek čas traja, smo cene ponovno znižali, tako da je vsakomur mogoče kupiti za malo denarja dobro blago.

Oblačilnica „ILIRIJA“

LJUBLJANA, Mestni trg 17-I.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.